

O alkoholu so tokrat spregovorili mladi

Miran Košuta o predsedovanju Slavističnemu društvu Slovenije in poučevanju na tržaški univerzi

5

NEDELJA, 23. NOVEMBRA 2008

št. 279 (19.369) Isto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK, pr. 26. novembra 1943 v vasi Zakiř nad Cerknico zmnzojen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: reducija@primorski.it

Poštnina placana v gotovini

Špedicije in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Slovenci bomo dvakrat prizadeti

SANDOR TENCE

Senat bo v prihodnjih dneh začel obravnavati finančni zakon za leto 2009, ki je - bolj kot proračun - podoben rezilu oziroma žagi. Če bodo senatorji potrdili vladne ukrepe, bomo Slovenci v Italiji dvakrat prizadeti. Kot vsi državljanji bomo na lastni koži občutili posledice močnih proračunskih krčenj, kot pripadniki slovenske manjšine pa bomo dodatno prizadeti zaradi krčenja prispevkov našim ustanovam in organizacijam.

V poslanski zbornici je vladno zavezništvo sistematično zavrnilo vse proračunske popravke, vključno s tistimi, ki so zadevali našo in italijansko manjšino v Istri. Nič proti manjšinam, so zatrjevali vladni predstavniki, gre preprosto za varčevalne ukrepe, ki prizadenejo na desno in levo.

V resnici pa ni tako. Varčevalni ukrepi, če bi bili pravčni, bi morali težiti k uravnoteženosti. Če bo tudi v senatu obveljala volja ministra Tremontija, bo naša manjšina do leta 2011 prikrajšana za 40 odstotkov realne vrednosti današnjih prispevkov. To so zelo velike številke.

Senatorka Blažinova napoveduje politično-parlamentarni boj za ohranitev sedanjih prispevkov oziroma vsaj za omilitev napovedanih krčenj. Če bo vlada ravnala kot v poslanski zbornici, je ta boj že vnaprej izgubljen, če pa bo vladna koalicija pokazala vsaj kanček odprtosti pa obstaja možnost drugačnih rešitev. Kdo ve, kaj nas čaka.

SLOVENIJA - Ukrepi na včerajšnji prvi seji

Pahorjeva vlada takoj proti gospodarski krizi

Spomenica SKGZ in SSO o položaju naše manjšine

EVROPA - Slabo vreme pestilo številne države stare celine

Veter, valovi in sneg

Prometne težave in številne nesreče predvsem v Italiji, Grčiji, Avstriji in Nemčiji

DUNAJ, RIM, ATENE - Slabo vreme je včeraj pestilo številne evropske države in zahtevalo tudi več smrtnih žrtev. Še posebno hudo je bilo v Italiji,

kjer sta silovit veter in razburkano moreje hudo otezevala ladijske povzave z otoki, veter pa je delal škodo tudi na kopnem. Podobno se je dogajalo v Grčiji,

medtem ko je severne predele Italije, Avstrije in Nemčije pobelil sneg, ki ga pričakujejo tudi v nižjih legah.

Na 2. strani

GORICA - Miloš Budin v klepetalnici Goriškega loka

Obamov zaled za manjšino

»V odnosih med Italijo in Slovenijo včasih zaškripa, v glavnem pa so dobri. V to pelje ekonomika logika«

GORICA - »Slovenska manjšina bo politično uspešna, če bomo prepricali čim več italijanskih sodržavljanov, da sta naš jezik in kultura sestavni del tukajšnjega območja. Nastopati moramo "obamovsko" in se vpraševati, kako lahko koristimo tudi širši družbi, deželi, državi,« pravi Miloš Budin, bivši vladni podtajnik, ki je bil gost klepetalnice Goriškega loka in je spregovoril o izkušnjah v Prodijski vladi, o današnji politični sceni v Italiji in Berlusconiju, o reformah, ki so nujno potrebne, ter tudi o odnosih med Italijo in Slovenijo: »Tu pa tam zaškripa, v glavnem pa so dobri. V to pelje ekonomika logika, saj je slovensko-italijanski prostor ena sama celota.«

Na 13. strani

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA

Industrijska cesta TS, ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji,
»spaccaglegna»-cepilci,
traktorji FERRARI)

OB NAKUPU NOVIH MOTORNIH
ŽAG JONSERED IN ALPINA
ODVZEM STARIH ZA ODPAD

KOMPOSTER
za iztrebitve organskih odpadkov

ekstra-deviško olivno olje
sadike povrtni
vse za kmetijstvo
in enologijo
semena
sadike in cvetje

Bukova drva za kurjavo po ugodni ceni

Urnik:
od torka do sobote
9.00 - 15.30
non stop

Boljnjec - na Trgu
tel. 040.228092

ITALIJA - Včeraj v Rivoli pri Turinu tragedija na višji srednji šoli

Odpadli strop v razredu povzročil smrt dijaka

Ni še znano, kaj je botrovalo nesreči - Polemika o varnosti šolskih stavb

TURIN - Moral bi bil normalen sobotni dan pouka, spremenil pa se je v tragedijo, potem ko je včeraj zjutraj na liceju Darwin v Rivoli blizu Turina med odmorom odpadel strop enega od razredov, kar je bilo usodno za 18-letnega dijaka Vita Scafidi, medtem ko je bilo ranjenih okoli dvajset njegovih sošolcev, od katerih štirje huje (eden od njih tvega paralizo). Na kraj nesreče so včeraj prišli italijanska ministrica za šolstvo Mariastella Gelmini, predsednica Dežele Piemont Mercedes Bresso, predsednik Pokrajine Turin Antonio Saitta in prefekt Paolo Padoin, medtem ko je svoje sožalje svojcem umrlega dijaka izrazil predsednik senata Renato Schifani.

Kaj je botrovalo nesreči, ni še jasno, to bo razjasnila preiskava, ki jo je odredil turinski tožilec Raffaele Guariniello. Morda je bilo za to krivo včerajšnje slabo vreme z močnim vetrom, ni pa niti izključeno, da je šlo za udrtje same strukture, točneje za zlom cevi iz litega železa. Dejstvo je, da je še eno mlado življenje ugasnilo na absurden način tam, kjer bi morali biti mlađi na varnem.

Vendar, ali so italijanski učenci in dijaki na varnem v šolah, ki jih obiskujejo? To se ob najnovejši tragediji sprašujejo mnogi, od svojcev Vita Scafidi in ranjenih sošolcev, ki so ogorčeni nad stanjem premognih šolskih poslopij v Italiji. Prav tako so ogorčeni v dijaškem združenju in sindikatu Cgil, kjer zahtevajo, naj se vlada namesto krčenja sredstev odloči za večje vlaganje v šolstvo, zlasti kar zadeva vprašanje šolskih stavb. Župan mesta Rivoli Guido Tallone pa je včerajšnjo nesrečo kratkomalo označil za »belo smrt« in opozoril, da ni mogoče varčevati na račun varnosti.

Udrtje stropa je v razredu liceja Darwin povzročilo pravo razdejanje

Obama o načrtu za 2,5 milijona novih delovnih mest v ZDA

WASHINGTON - Novoizvoljeni ameriški predsednik Barack Obama je pozval svoje svetovalce, naj pripravijo načrt oživitve gospodarstva, s pomočjo katerega bi lahko v roku dveh let v ZDA ustvarili 2,5 milijona novih delovnih mest. Kot kaže, se Obama in njegova ekipa želi čim prej spopasti z reševanjem finančne krize. Obama je pojasnil, da bodo s svetovalci v prihodnjih tednih skušali doreči podrobnosti, v bistvu pa gre za dvoletni načrt, kako na nacionalni ravni oživiti ustvarjanje delovnih mest ter oblikovati temelje za močno in naraščajoče gospodarstvo.

Rusija znova grozi Ukrajini s prekinivijo dobave plina

MOSKVA - Ruski energetski velikan Gazprom je včeraj znova zagrozil s prekinivijo dobave plina Ukrajini, če ta do 1. januarja ne bo poravnala 2,4 milijarde dolarjev dolga in če strani ne bosta sklenili novih pogodb o dobavi plina. Gazprom zavrača argumente Kijeva, da plina ne more plačati zaradi finančne krize. "Če bi bilo ukrajinsko gospodarstvo res v krizi, bi od nas jemali manj energije, vendar tega nismo zaznali," je dejal tiskovni predstavnik družbe. Povedal je še, da sta se predsednika vlad obeh držav, Julija Timošenko in Vladimira Putina, oktobra dogovorila za poravnavo vseh dolgov, vendar do tega še ni prišlo.

Zaradi prekinivje ruske dobave plina Ukrajini pred tremi leti je imelo težave z oskrbo tudi več evropskih držav, ki ruski plin prejemajo iz plinovodov, ki tečejo preko Ukrajine.

Tibetanski voditelji o odnosu do Kitajske

NEW DELHI - Približno 600 tibetanskih voditeljev v izgnanstvu je včeraj sklenilo pogovore v indijski Dharamsali o prihodnosti Tibeta z odločitvijo o nadaljevanju pogajanj s Kitajsko o avtonomiji Tibeta. Srečanje je sklical dalajlama, ki pa se pogovorov ni udeležil. Sam je minuli mesec izrazil nezadovoljstvo, da pogovori s Pekingom doslej niso obrodili sadov. Razkril je tudi, da razmišlja o radikalnejši strategiji od svoje doslej tradicionalno spravljenih diplomacije s Pekingom, ki si je Tibet priklicil leta 1951. Dalajlama si prizadeva za kulturno, jezikovno in versko avtonomijo Tibeta ter zavrača vsakršno nasilje. Prav tako ne zagovarja odcepitve Tibeta od Kitajske.

EVROPA - Slabo vreme razsajalo po številnih državah

Sneg, močan veter in valovi

Italijanski in grški otoki odrezani od sveta - Več smrtnih žrtev zaradi vetra in poledice - Sneženje v severnih predelih

V italijanskih pristaniščih se je zaradi močnega vetra in visokih valov potopilo več plovil

ANSA

KULTURA - Delo Blaža Kutina

Na turinskem festivalu tudi slovenski film

TURIN - Preproga je plava in njen izgled deluje popolnoma različno od običajnih "red carpetov", po katerih stopajo zvezdniki vseh ostalih filmskih festivalov. Tudi podoba Torino Film Festivala je bistveno drugačna: bolj skromna, resnobna, pogumno in politično angažirana. Nekako tako kot že njegov umetniški vodja Nanni Moretti, ki si je tudi ovoritveni večer v gledališču Reggio zamislil dokaj treno indaleč od mondenega protokola. Ob prisotnosti številnih filmskih in političnih osebnosti, a brez nepotrebnega blišča. Film, ki so ga predvajali na odprtju je bil namreč že dovolj pomemljiv in osrednja gosta tudi.

Na to priložnost postavljenem platnu so namreč predvajali najnovejše delo Oliverja Stoneja z naslovom W. Se pravi film, ki je v zadnjih mesecih v ZDA kasiral 20 milijonov dolarjev in je, po mnenju analitikov, tudi pripomogel k zmagi Baracka Obame.

Filmska zgodba je posvečena liku Georgu W. Bushu in brezkomпромisno razgalja vrsto skrivnosti, ki informirajo

občinstvo z nepoznano predsednikovo platjo in kupom resnic, ki si jih je drugače bolj težko predstavljati.

»Moja pripoved ima kar nekaj podobnosti z italijansko situacijo,« je povedal Oliver Stone. In njegova primerjava Busha z Berlusconijem, je predvsem na otvoritveni projekciji zmotila del pubblike, ki je iz protesta zapustila dvorano. Na otvoritvenem večeru pa je bil prisoten tudi drug velikan svetovnega filma, Roman Polanski. Njemu je namreč posvečena osrednja retrospektiva letosnjega turinskega festivala.

Sicer pa je letošnji festival, ki bo potreli letih, v torek spet gostil tudi slovenski film, posvečen predvsem manjšim, intimističnim zgodbam. V centru pozornosti je predvsem družinsko življenje, od nezaželenega očetovstva, do prezgodnjih smrti in soočanja z bolečino. Del te realnosti dodobra zastopa tudi slovenski film "Še nikoli nisem bil v Benetkah" Blaža Kutina, ki bo tri leta po Cvitkovičevi zmagi, pojutrišnjem prav na tem festivalu spet zastopal slovensko produkcijo. (Iga)

ITALIJA - Po dolgi bolezni

Umrl novinar Alessandro Curzi

RIM - Po dolgi bolezni je v starosti 78 let včeraj umrl novinar, pisatelj in politični delavec Alessandro Curzi. Predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je bil njegov dolgoletni osebni prijatelj, se ga spominja kot pokončnega in razglednega človeka, ki je užival uglej v vseh političnih opcijah.

Curzi je bil rojen v Rimu, kjer se je že kot trinajstletni fant vključil v odporniško gibanje, po vojni pa je sodeloval z Enricom Belinguherjem pri ustanavljanju Zveze komunistične mladine Italije. Curzi je svojo dolgo in bogato novinarsko kariero začel pri rimskej dnevniku Paese Sera, nato pri glasilu KPI Unità, leta 1975 pa je z rednim natečajem pristopil k RAI, kjer je bil zaposlen vse do upokojitve. Bil je odgovorni urednik TG3, ki je pod njegovim vodstvom žel velik uspeh in dobil vzdevek "teleKabul".

Po formalni upokojitvi je bil Curzi nekaj časa glavni urednik dnevnika SKP Liberazione, do zadnjega pa član upravnega sveta RAI. Vse do zadnjega je pisal in sodeloval v radijskih in televizijskih oddajah.

**V času nestabilnosti, odločite se za
zmagovito potezo in zaupajte banki ZKB.**

Razlikujemo se.

V središču mesta
v ulici San Spiridione 7
in v drugih 9
podružnicah
v Trstu in pokrajini.

www.zkb.it

TRST - Skupna izjava predsednikov Štroke in Pavšiča

SSO in SKGZ pozdravlja novo vlado Boruta Pahorja

Krovni organizaciji računata na usklajenost ministrov Žekša in Žbogarja

LJUBLJANA - Izbera na prvi seji Pahorjeve vlade

Boris Jesih državni sekretar na ministrstvu za zamejce

LJUBLJANA - Nova slovenska vlada predsednika Boruta Pahorja je na prvi seji včeraj za državnega sekretarja na ministrstvu za Slovence po svetu in zamejstvu imenovala Borisa Jesiha, raziskovalca ljubljanskega Inštituta za narodnostna vprašanja. Državni sekretar, ki bo glavni sodelavec ministra Boštjana Žekša, velja za zelo dobrega poznavalca položaja narodnih manjšin, posebno slovenskih v Avstriji in Italiji.

»Ponudba predsednika vlade Pahorja, da kot minister prevzamem skrb za Slovence v zamejstvu in po svetu, je zame osebno prišla v pravem trenutku. Obstaja politična enotnost glede tega resorja. Usklajevati vse te različne vrste Slovencev po svetu bo težko, a s poštenim pogovorom se da dosegci marsikaj,« je v pogovoru za Slovensko tiskovno agencijo (STA) dejal Žekš. »Tudi na zaslišanju pred parlamentarno komisijo se je pokazalo, da je tukaj enotnost. Hvala bogu, če je še tukaj ne bi bilo, bi to bilo res žalostno. S tega vidika je ta resor lep. Seveda je zahtevno, ker bo vse te različne vrste izseljencev, zdomev, zamejcev težko usklajevati in se z njimi pogovarjati. Zahteva dosti napora, a s poštenim pogovorom se da marsikaj doseči,« je prepričan akademik Žekš, ki je v četrtek pred pristojno parlamentarno komisijo kot edini od Pahorjevih kandidatov za ministra dobil soglasno podporo poslancev.

Žekš, ki se je že sesel z dosedanjim vodjo urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, državnim sekretarjem Zorkom Pelikanom, si želi, da bi bili njegovi sodelavci politično neutralni ljudje, po možnosti iz znanstvenih krogov, ki se ukvarjajo s Slovenci po svetu. »Če se to ministrstvo nagnе na eno stran, se bo polovica slovenskega zdomstva odbila stran in to bi bilo narobe,« opozarja minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki bi rad v druge svetovalne organe vključeval tudi Slovence iz tujine.

Z veseljem bi rad sodeloval tudi z odborom SAZU za preučevanje narodnih manjšin, ki ga vodi Jože Piravec. Ta organ je po njegovem mnenju »dosti na nivoju«. »Obstaja Inštitut za narodnostna vprašanja, ki je trenutno v čudni situaciji, saj sodelavci pišejo več prispevkov v pisma bralcev kot v znanstvene časopise. Ampak upam, da se bo to umirilo. Tam je neke vrste strokovna baza za to področje. Imam pa tudi občutek, da so nekateri sodelavci doseganega urada zelo visoko usposobljeni,« je dodal.

Kot je napovedal Žekš, bo ena od njegovih prvihih nalog kot ministra obisk slovenske manjšine v Italiji prihodnji teden. Slovenska manjšina se je zaradi napovedanega krčenja finančnih sredstev in šolske reforme s strani italijanske vlade pod vodstvom Silvia Berlusconija namreč znašla v hudem položaju. »Problem italijanske manjšine ta hip je zelo aktualen,« se zaveda Žekš in meni, da se je tega vprašanja treba lotiti takoj. »Vprašanje je, če bo v naslednjem tednu ostalo kaj časa še za druge manj pomembne stvari.«

Glede dvojezičnih krajevnih napisov na avstrijskem Koroškem in neuverjene razsodb avstrijskega ustavnega sodišča v korist slovenske manjšine Žekš odgovarja, da bo morala avstrijska država kot vsaka pravna država slej kot prej spoštovati razsodbe avstrijskega ustavnega sodišča. »Jaz se kaj preveč energično ne bi vtikal v to. Ta trenutek je to notranji problem Avstrije.

Minister za Slovenije po svetu in v zamejstvu Boštjan Žekš (zgoraj) in državni sekretar na tem ministrstvu Boris Jesih (desno)

Občasno je seveda treba opozarjati na težave. A pri večini nasilnih vtikanj, tako kot pri nas, če se nam tujci začnejo vtikati, je odziv katastrofalen,« opozarja Žekš.

Na vprašanje, zakaj se je sedaj odločil, da bo kot minister brez listnine prevzel skrb za Slovence v zamejstvu in po svetu, je Žekš prostodušno priznal, da je ugotovil, da se po šestih letih vodenja Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) ne more več intenzivno ukvarjati z raziskovanjem in je sprejel Pahorjevo ponudbo.

»Na SAZU sem spomladi letos zaključil. Pred tem obdobjem sem bil resen znanstveni delavec. 14 ur na dan samo delo, nič drugega. Po predsedovanju SAZU sem ugotovil, da se nisem sposoben vrniti nazaj. Včasih so imeli Američani za boksarje težke kategorije, svetovne prvake, izraz: 'They never come back.' Človek se ne vrne. Človek je pridobil drugačne navade in pol leta sem se trudil, da bi začel spet intenzivno raziskovat, pa ne gre. Ta ponudba je, kar zadeva mene osebno, prišla ravno prav,« je za STA povedal še Žekš.

CELOVEC, MARIBOR - Čezmejni triletni cerkveni projekt

Sodelovanje ob teh škofij

Krška in mariborska škofija vabita vernike na »potovanje« skozi cerkveno leto - Predstavili tudi zbornik krške škofije 2009

CELOVEC – Krški škof Alois Schwarz in mariborski pomožni škof Peter Štumpf sta v Celovcu predstavila skupnji čezmejni projekt, s katerim obe škofiji vabita vernike iz obih dežel na potovanje skozi cerkveno leto. Projekt je zasnovan na tri leta. Obenem je krški škof predstavil javnosti tudi tradicionalni zbornik krške škofije za leto 2009.

V okviru projekta bosta škofiji v treh letih staršem ponudili 22 zvezkov z navodili, kako otrokom približati pomen praznikov, z idejami za oblikovanje praznovanj, rituali, molitvami, zgodbicami, itd. Zvezki so oz. bodo na voljo v slovenskem ali v nemškem jeziku, stanejo pa po 1,60 evra. Slovenski del so oblikovali pri slovenskem dušnopastirskem uradu in pri katoliški akciji, velika pomoč pri oblikovanju in prevajjanju besedil pa je partnerstvo z mariborsko škofijo.

Projekt je s tem postal povezovan v dvojnem programu besede in je tudi v mariborski škofiji prišel ravnopravno. Raziskave o verskem življenju Slovencev namreč kažejo, da molitev tudi v Sloveniji vse bolj izgina iz družin, je dejal pomožni škof mariborske škofije Peter Štumpf na tiskovni konferenci v Celovcu in predstavil, da je skupen projekt, s katerim hočeta obe škofiji vrniti osnovno sporočilo praznikov in ga na primeren način posredovati otrokom, vsekakor primeren tudi za naš prostor. Ciljna skupina projekta so otroci

Krški škof Alois Schwarz in mariborski pomožni škof Peter Štumpf v krogu prestavnikov ustanov, vključenih v skupen čezmejni projekt

do desetega leta in vsi, ki delajo z njimi. Sicer pa že razmišljajo, kako približati sporočila cerkvenih praznikov tudi najstnikom.

Zivljenje v svetih ritmih - praznovanje cerkvenega leta - pa je tudi osrednja tema novega zbornika krške škofije za leto 2009. Dvojezična publikacija je vizitka krške škofije, je poudaril njen urednik Matthias Ka-

MANJŠINA

Boj proti krčenju državnih prispevkov

SENATORKA
TAMARA
BLAŽINA

RIM - Senatne komisije bodo od torka dalje začele obravnavati finančni zakon za prihodnje leto, ki - kot znano - vsebuje tudi krčenje državnih prispevkov za slovensko manjšino. Poslanci so v pristojni komisiji zavrnili popravek Južnotirolske ljudske stranke, ki se je zavzela za ohranitev podpor, na plenarni skupščini pa tudi popravek Demokratske stranke (vlagatelji Ettore Rosato, Alessandro Maran in Ivano Strizzolo).

Slovenska senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina bo v zgornjem domu parlamenta predložila popravek enak tistem, ki so ga v poslanski zbornici predložili njeni kolegi iz Furlanije-Julijskih krajin. Kakšne so možnosti, če sploh so, da bo vlada šla na roko slovenski manjšini, je v tem trenutku nemogoče napovedati.

V poslanski zbornici je desna sredina sistematično zavrnila vse popravke leve sredine in UDC-ja, v senatu pa se zna zgoditi, da bo sta vlada in njena koalicija spremeniли odnos. Obstaja namreč možnost, da bo finančni minister Giulio Tremonti sprejel nekatere popravke opozicije in tudi da bo vlada predložila svoje dopolnilo k finančnemu zakonu. V tem primeru se bodo proračunski dokumenti vrnili v poslansko zbornico, kar ne bi povzročilo večjih problemov, saj je parlament doslej spoštoval vse časovne roke pri obravnavi finančno-proračunskih ukrepov.

V senatu bo, podobno kot v zbornici, gotovo tekla beseda tudi o napovedanemu krčenju državnih prispevkov Italijanom v Sloveniji in Hrvaški. Zbornica je potrdila vladno usmeritev, v senatu pa se lahko stvari zasukajo drugače.

peller. Poleg koledarja, poročil o verskem in družbenem življenju v škofiji, sta v novem zborniku predstavljeni tudi dvojezični dekaniji Rožek in Tinje. Pričelena pa je tudi zgoščenka z odlomki iz radijske oddaje, ki jo lani ob božiču oblikoval krški škof Schwarz. Zbornik je izšel v nakladi 6.500 izvodov (!), stane pa 9 evrov. (I.L.)

INTERVJU - Miran Košuta, bivši predsednik Slavističnega društva Slovenije in docent na tržaški univerzi

Prejšnja slovenska vlada se gotovo ni proslavila s svojim odnosom do kulture

Med njegovim predsedovanjem je društvo izpeljalo kongresa v Trstu in Celovcu - Na tržaški univerzi raste zanimanje za slovenščino

Prof. Miran Košuta, redni docent slovenskega jezika in književnosti na tržaški Filozofski fakulteti, pravi, da si pred dvermi letoma, ko so mu kolegi naložili čast predsedovanja Slavističnemu društvu Slovenije, še zdaleč ni predstavljal, da bo plovba tako slikovita in burna.

»Če bi jo danes želel strinjiti v prešernovsko jedrni naslov, bi reklo, da je plovba potekala Med nebom in peklom. Kajti s tajnico Mileno Milevo Blažič sva plula natanko tako: med nebom prijaznosti, pripravljenosti na dialog, pomoči, podpore slavističnih kolegov, novih spoznanj in dosežkov, a tudi peklom slavistički in slovenistički neprijazne zunanjine, predvsem državne in družbenе stvarnosti.«

Kakšen je obračun vašega dveletnega predsedniškega mandata?

Slavistično društvo Slovenije (SDS) je letos stopilo v svoje triinsemdeseto odročno leto. Med letoma 2006 in 2008, ko sem predsedoval društvu, smo nadaljevali z utečeno dejavnostjo in statutarno določenim poslanstvom. Svoje strokovne vloge in naloge smo skušali udejanjiti predvsem na treh poljih: preko krepitev društvene organiziranosti; z izdajanjem strokovnih knjig, revij in izvajanjem spletnne dejavnosti; ter s prirejanjem tekmovanj in znanstvenih sestankov.

Ko sem ga leta 2006 prevzel, je društvo štelo 776 članov, dvanašt pokrajinskih društev in sedem sekocij. Danes, ob predaji štafete palice novi predsednici dr. Ireni Novak Popov, je ostalo štivo članov približno isto in pokrajinskih društev nespremenjeno, število sekocij pa se je povečalo na devet. Pridružili sta se nam namreč še študentska sekacija, ki sem je posebno vesel, in sekocija učiteljev ruskega jezika.

Posebno bogata je bila založniška dejavnost.

Klub manjši finančni podpori, ki jo tej nepogresljivi veji slovenske kulture namenjata družba in država, smo uspeli ohraniti pri življenju obe reviji (Jezik in slovstvo ter Slavistično revijo), skrčila se je frekvenca izhajanja članskega biltena Kronika, izšle pa so tudi štiri strokovne monografije v zbirki Slavistična knjižnica. Med naše založniške dosežke sodita tačas še zbornika Živeti mejo, ki smo ga izdali ob lanskem kongresu v Trstu, in Slovensčina med kulturami, ki je izšel ob letošnjem celovškem kongresu.

Iz dneva in dan pomembnejša je tudi spletna dejavnost društva, ki se je v zadnjih dveh letih razmahnila tako z bogatjem naše društvene spletnne strani kot z rastjo danes strokovno že temeljne spletne agore, Slovilita: ta slavistična klepetalnica je postala namreč za slaviste doma in po svetu nepogresljiva, saj združuje v virtualno skupnost po zaslugu njenega koordinatorja Mirana Hladnika tisoč sto dvanajdeset kolegov iz tudi zelo oddaljenih logov.

Največji organizacijski zalogaj sta najbrž predstavljal oba društvena kongresa.

Nedvomno, čeprav kongresov v Trstu in Celovcu ne bi mogli prirediti brez pomoči požrtvovalnih organizacijskih odborov. Tržaškemu sta predsedniško in tajniško načelovala prof. Boris Pangerc in Marija Besednjak. Brez lažne skromnosti lahko zatrdim, da je kongres v Trstu daleč presegel vsa najbolj rožnata pričakovanja in da je bila z njim zadovoljna vsa slavistična javnost. Nič manjša zavzetost pa ni bila značilna za krajevi celovški kongresni odbor.

Vaše predsedovanje je zaznamovala polemika o tekmovanju za Cankarjevo priznanje.

Nedvomno, že prireditev brez pomoči požrtvovalnih organizacijskih odborov. Tržaškemu sta predsedniško in tajniško načelovala prof. Boris Pangerc in Marija Besednjak. Brez lažne skromnosti lahko zatrdim, da je kongres v Trstu daleč presegel vsa najbolj rožnata pričakovanja in da je bila z njim zadovoljna vsa slavistična javnost. Nič manjša zavzetost pa ni bila značilna za krajevi celovški kongresni odbor.

Miran Košuta zbral eseje, ki jih je porazdelil v več sklopov in pa spremne besede k raznim knjigam

Književnik, glasbenik in prevajalec Miran Košuta se kot slavist in slovenist v prvi vrsti usmerja v raziskovanje literature in literarne ter posredno širše kulturne zgodovine Slovencev, še posebej primorskih književnikov. V tej izdaji Študentske založbe Litera zbrane spise povezuje tudi avtorjevo prizadevanje, da je predvsem v poglavjih, ki so jih drugi raziskovalci bodisi prezrli bodisi se vanje niso toliko poglobili, z novimi podatki in podudarki kar najbolj svež in izviren.

Košuta najprej opredeli prostor, v katerem se giba in ga raziskuje, že v naslovu pa se poigra z danes prevladujočim načinom komuniciranja: uvod je predponka, eseji - razdeljeni v sklope Mejišče, Mejnik in Mejaši - so e-majli, sklepa pa jih priponk@.

V uvodu avtor ne vidi več največje grožnje za slovensko in druge vzhodne Lepi Vide in njihov srednjeevropski sen v nestrnprem nacionalizmu, temveč v nebrzdanem neoliberalizmu, ki ne pušča ničesar pri miru, ne prizanaša posebnostim, tiko pozira in davi. V eseju Ime in duh rože nato razmišlja o sodobnem slovenskem slovstvu v Italiji, tehta različne definicije pripadnosti ustvarjalcev - npr. slovenskemu leposlovju v italijanskem predmejstvu, regionalni različici nacionalnega

KROMA

V izetku leta 2006 smo na Vrhniku priredili seminar, namenjen mentorjem tekmovanja za Cankarjevo priznanje, naslednje leto pa smo v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo priredili tudi samo Cankarjevo tekmovanje. Ob tem je prišlo do znanih zapisov in napak, ki so po krivdi koordinatorja in soreditela skalile izvedbo tekmovanja in oskodovale javno podobo ter ime Slavističnega društva Slovenije. Po zaključku izvedbe 2007 je Zavod odstopil od nadaljnje soorganiziranja tekmovanja. Naše društvo se je prek posebne delovne skupine zato samostojno angažiralo za ohranitev pobude, naposled pa smo se morali zaradi drastičnega krčenja sredstev s strani Ministrstva za šolstvo odpovedati avtonomni izvedbi Cankarjevega tekmovanja v letu 2008.

Ministrstvo se je društvu maščevalo z revizijo, oblikovanjem nove delovne skupine in izločitvijo SDS iz nadaljnje skupnega načrtovanja ter prirejanja tekmovanja. Tako je breme izvedbe 2008, ki je bila tokrat zavzeta le Zavodu RS za šolstvo, zgrnemo na šole in tamkaj zaposlene sloveniste. Država je s tem pomnožila delovne obveznosti slovenističnih pedagogov brez kakršnega koli plačnega povisja, nekdaj ustvarjalno tekmovanje pa vklaplja v sistem in ga tako v bistvu odtujila samim udeležencem.

Seznam neljubih izkušenj žal ni omejen samo na Cankarjevo tekmovanje ...

Prva neljuba preizkušnja je bilo že samo registriranje moje predsedniške malenkosti za zakonitega zastopnika društva. Kot znano, je jabolk spora predstavljalo zakonsko predvideno predsednikovo stalno ali vsaj začasno bivališče v Republiki Sloveniji. Le-tega, kot v italijanskem predmejstvu živeči Slovenec, seveda nimam, niti ne želim imeti, ker bi takega opredmetilo nacionalno sramoto, da smo za matično državo samo par kilometrov za mejo bivajoči Slovenci navadni tujci. Po več kot šestih mesecih izčrpavajočih dvobojev z državno birokracijo, po odprttem pismu našega upravnega odbora in mnogih drugih prošnjah ter intervencijah, smo z ministriškim posredovanjem izbojevali vsaj polovično zmago: izjemoma me je Upravna enota priznala za zakonitega zastopnika društva tudi brez prebivališča na državnem ozemlju, vendar je postal v brk združeni Evropi brez meja področni zakon o društvenih nesprenemjen. Z drugimi besedami, država je dala našemu in ostanemu slovenskemu društvu jasno vedeti: danes zamejski predsednik in nikdar več.

Potem je tu še nerezeno vprašanje sedeža.

Klub številnim posegom in prošnjam smo se moral trenutno pač spriznati z dejstvom, da za eno od osrednjih nacionalnih društev ni najti strehe v slovenski prestolnici.

Tudi sicer je SDS zaradi splošnega upada kulturi namenjenih proračunskih sredstev v primežu med narračajočimi upravnimi stroški in vse manjšimi državnimi dotacijami. In ker je nerealistično pričakovati, da bo država več investirala v slovenistiko kakor v oklepni, bo treba pač poiskati alternativne vire financiranja in varčevati kolikor mogoče.

Od društva, ki nima sedeža in zaposlenih, poleg tega širša javnost često pričakuje nemogoče: da bo ob statutarne določeni dejavnosti tudi vsestransko zastopalo stroko in imelo glavno besedo pri vsem, kar je kakorkoli povezano s slavistiko in slovenistikom. Taka pričakovana so seveda utopia, ne sme pa zamreti upanje, da bi lahko ob državnih pomočih in profesionalizaciji nekaterih figur društvo postalo čedalje dejavnejše žarišče strokovnih prizadevanj, načrtov in pobud.

Kapital dveletnih izkušenj in dosežkov, ki sva jih s tajnico Mileno Milevo Blažič zapustila novemu vodstvu, predstavlja trdn in obetajoče odskočišče. S to zavestjo sem na celovškem kongresu tudi zaželel novemu vodstvu to, kar akronimsko napoveduje že društveno ime: SDS - same dobre stvari.

Gre negativen odnos pripisati državni želji po varčevanju ali pomanjkanju zavesti o pomenu slovenskega jezika?

Po mojem je to odvisno predvsem od premika vrednostnega težišča sodobne družbe. Socialni baricenter se je zaradi absolutizacije tržnih logik prevešel namreč iz kulture v politiko, šport ali televizijo, družba pa zdaj raje investira v ta področja kot v kulturo, ki prehaja v zakulisje. Marsikaj je odvisno tudi od države, saj bi lahko takšno merkantilistično in protikulturno naravnost družbe omnila. A tega žal ne stori, vsaj ne v zadovoljivi meri. Veliko je govor o pomenu jezika, identitete, o tem, da je kultura konstitutivni element slovenskega naroda, v resnicu pa so to politične floskule, ki jih država ne demandira s konkretnimi dejanji. Med momčim predsedovanjem je npr. raje investiral sto tisoč evrov za priredbo tekmovanja v oranju, ni bila pa pripravljena investirati več kot 5.800 evrov v vsedržavno tekmovanje za Cankarjevo priznanje, torej v ustvarjalno šolsko afirmacijo lastnega jezika.

In to klub temu, da je tekmovanje prava stalnica v šolskem življenu, ki se lahko pohvali z odlično udeležbo.

Leta 2007 se je tekmovanja na začetni, šolski ravni udeležilo 7.324 tekmovalcev iz Slovenije, Avstrije in Italije. Na državnem raven je bilo nato prepričeno 1.995 učencev in dijakov, ki so v okviru šestih kategorij osvojili 746 srebrnih in 157 zlatih priznanj. To nedvomno najbolj reprezentativno tekmovanje v znanju jezika in literature smo slavisti nepretrgoma prirejali trideset let. Tradicija se je, kot rečeno, prekinila, smo pa seveda prizavljeni ponovno sodelovali, če bo za to pri pristojnih oblasteh dovolj zanimanja in posluha.

Mislite, da bi ga nova slovenska vlada lahko imela?

Nova vlada bi nedvomno lahko pokazala večjo pripravljenost na dialog in posluh. Prejšnja se gotovo ni proslavila s svojim odnosom do kulture, čemur sem bil kot

predsednik Slavističnega društva Slovenije živa priča.

V Italiji se dogaja podobno: na dnevnu redu je krčenje na področju šolstva in kulture.

Kar se danes dogaja s šolstvom v Italiji je pravi škandal! To je začetek postopne ukinitve kakovostnega osnovnega šolstva in prestrukturiranja javne univerze v zasebno-javne fundacije. S tem bo mladim krvnem tistim svobodni dostop do študija, ki ga lahko jamčita samo janoško šolstvo in javna univerza.

Znotraj tega je univerzitetna slovenistica poseben problem, saj se danes odmerjajo sredstva predvsem na podlagi številk, na primer vsote vpisanih študentov ali redno zaposlenih profesorjev. To je za slovenščino lahko pogubno. Visokih številk, kvot in kolicin namreč niko ne bom premogli. Klub temu pa ima avtohtonu slovensko manjšino v Furlaniji-Juliji pravico do študija slovenščine kot tujega jezika na deželnih univerzah.

Stanje je tudi splošno zaskrbljujoče: italijansko ministrstvo za univerzo namreč ni poskrbelo, da bi postala slovenščina od leta 2004 dalje enakopravna tako imenovanim velikim evropskim jezikom, ki imajo posebega docenta za jezik in za književnost. Tako ima slovenščina še danes enega samega profesorja za oboje.

Vsaj na krajevni ravni sem v tem smislu zastavil vse moči za rešitev problema in na Filozofski fakulteti tržaške univerze dosegel, da je mogoče zdaj slovenščino študirati kot enakopraven evropski jezik.

Ali med študenti raste zanimanje za slovenski jezik?

Raste, čeprav morda ne tako bohotno kot bi lahko pričakovali. Zanimanje se je povečalo predvsem pri študentih, ki niso slovenskega materinega jezika. Danes imamo na Filozofski fakulteti vsako leto približno 20-25 študentov, ki vpisujejo slovenščino v svoje študijske programe, kar je nekoliko več od bližnje preteklosti. Upati je, da se bo število še pomnožilo in da se bodo predvsem slovenski govorci zavedali, da lahko nudi diploma iz slovenskega jezika in književnosti zelo konkrene možnosti na poklicnem področju. Te možnosti se marsikdo zave prepozna in slovenščino nato vpše kot dodatni predmet, ker brez nje pa ne more poučevati na naših solah. Taka priprava je seveda neprimerna in neprimerljiva tisti, ki jo je študent deležen med triletnim in, upajmo, kmalu tudi magistrskim študijem slovenistike.

Razveseljivo novost bi predstavljal prav nov magistrski študij ...

Res. Na pobudo mariborske univerze smo pristopili k projektu Slang master (Slovene language master). Gre za zamisel o magistrskem študiju slovenistike, ki jo je izobilovalo sedem srednjeevropskih univerz: tržaška, mariborska, celovška in graška, madžarski univerza iz Budimpešte in Szombathelyja ter poljska univerza v Bielsko-Biali. Skupaj smo izdelali magistrski program slovenskega jezika, književnosti ter didaktike slovenskega jezika in književnosti po načelih bolonjske reforme. Študentje naj bi približno polovico študija opravili na matični fakulteti, drugo polovico pa na kateri od partnerskih fakultet, bili bi pa vpisani na vseh sodelujočih univerzah. To je zelo zanimiv in atraktivni projekt, ki pa se bo lahko udejanil le s pomočjo evropskih sredstev. No, zamisel je bila v Bruslju že ugodno sprejeta, zdaj pa nas čaka najtežje: čim prejšnja uresničitev.

Poljanka Dolhar

NOVO - Študentska založba Litera

E-majli: eseji o mejni liter@turi

V publikaciji je Miran Košuta zbral eseje, ki jih je porazdelil v več sklopov in pa spremne besede k raznim knjigam

slovstva - in meni, da je zanje materinščina nosilka globljih, zunajumetnosti, transestetskih valenc, predvsem etičnih in bivanjskih konotacij, jezikovna ogroženost, ki jo cutijo, pa daljnosežno pogojuje njihovo pisanje. Dodata je bibliografija obravnavanih piscev - od najstarejšega Borisa Pahorja do najmlajšega Erika Sancina.

Razdelek Mejaši začenja esej Muza smeha se modro muza, poglobljena analiza humorja Damirja Feigla, ki so ga dosedanje kritike obravnavale dokaj površno in pretežno odklonilno. Košuta pripisuje njegovemu, v krajših besedilih najizvirnejše izraženemu komičnemu talentu pomembno mesto v zgodovini slovenskega humorja.

V eseju Romaria v nedosegljivo piše o razmerju med Srečkom Kosovelom in Carлом Curciom, pri čemer je bolj v ospredju slednji, vidni italijanski filozof in mladostni prijatelj Kosovelovih, preden je postal eden od ideoloških utemeljiteljev fašizma.

V nadaljevanju Miran Košuta vzame pod drobgled dramatiko Vladimirja Bartola. Ugotavlja, da je njen delež v pisateljevem op

ČASNIKARSKI KROŽEK - Jutri predstavitev triječnega zbornika s predavanji 2005 - 2007

Zbornik Forum Tomizza, lep zalogaj miselnega gradiva

Forum vsako leto pripravijo Skupina 85, Združenje Altamarea in Kulturni krožek Istria

V dvorani Časnikarskega krožka na Korzu bo jutri, ob 17.30, nova priložnost, da prisluhnemo vselej aktualni in hkrati spodbudni besedi Fulvia Tomizze skozi glasove številnih uresničevalcev njegove ideje o potrebi premoščanja dejanskih in miselnih meja in o zblževanju ljudi, ki jih ločujejo jezikovne in kulturne pregrade ter zidovi iz zgodovinskih sporov zgrajenega nezrumevanja, ali celo sovraštva. Ho-image Tomizzi bo torej pobuda, ki jo Skupina 85 in Združenje Altamarea ponujata v še en razmislek o obči vrednosti neke literarne in človeške zapuščine, ki odpira vrata novim dimenzijam resničnega sožitja.

Izhodišče za srečanje v Časnikarskem krožku bo predstavitev zbornika predavanj, ki so se zvrstila v letih 2005, 2006 in 2007 na tradicionalnem Forumu Tomizza, s katerim Skupina 85, Združenje Altamarea in Kulturni krožek Istria vsako leto počasti spomin na velikega istrskega, ali bolje rečeno obmejnega pisatelja. Zbornik je izšel pred nedavnim pri založbi Hammerle Editori pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst in Zadružne kraške banke, uredila pa ga je predsednica Skupine 85 Patrizia Vascotto, ki je zapisala tudi uvodne misli. V svojem uvodniku poudarja predvsem misel, da nas bogata dediščina Fulvia Tomizze obvezuje, »da zajemamo iz njegove misli, ko razbiramo svet, v katerem živimo brez njega, (...) in da smo razpoložljivi, prilagodljivi, dosledni in trdn pri zaščiti in podpori načel, ki jim je Tomizza sledil na svoji življenjski poti in ki jih je prelil v svojo literaturo.« Ko v nadaljevanju razmišlja o velikih spremembah, ki jih doživljamo v zadnjih letih, začenši s padcem državne meje, ugotavlja, da »se je prostor večnega spora spremenil v prostor bodočih priložnosti, v prostor vseh in nikogar, v prehodni prostor, ki predstavlja utripajoče srce srednje Evrope in je prav danes (ali morda, končno, znova) privilegiran kraj, ki sprejema in povezuje kulture v stiku, ne samo v tradicionalnem stilu, temveč tudi ob novih migracijah, novih težiščih, novih potreba.«

Zbornik, ki je dosledno napisan v treh jezikih tržaško-istrskega območja,

slovenščini, hrvaščini in italijanščini, prinaša v uvodu tudi zapis voditelja projekta Forum Tomizza Milana Rakovca na naslovom Leones et Homines. Rakovac razmišlja o pogledih na mejo med civilizacijo in »barbarijo« ter o večnih strahovih pred drugim in drugičnim, zaradi česar je prav Forum Tomizza lahko odlična priložnost za razprtitev teh strahov. Forum Tomizza je, kot piše Rakovac, »kraj za stike, prepletanja ter medsebojne izzive in spodbude med sosednjimi kulturnimi romanci. Ostaja Topos&Logos Europae, ker se tu rojeva

njen Demos kot nadomestilo Nacije: na dosegu naših rok - v toplem gnezdu utopije!«

Triječna in 120 strani obsegajoča publikacija prinaša nato predavanja štirih zasedanj Forum Tomizza. Na prvem srečanju z naslovom Mejaštvo Evropejstvo, ki je potekalo leta 2005, je Marko Kravos govoril o temi Evrosineteza: mejaštvo – evropejstvo. Claudio H. Martelli je razpravljal o verskih mejah na Tržaškem in Istrskem ter o liku škofa Vergerija in Tomizzovem romanu Zlo prihaja s severa. Sledi razmi-

šjanje Aljoša Pužerja z Reke o obmejnosti v zadnjem desetletju. Zanimiv je intervju, ki ga je Rina Anna Rusconi naredila junija 1996 s Tomizzom in ki ni bil nikoli objavljen. V tem intervjuju je pisatelj med drugim izjavil: »Tiste velike sovražnosti do Slovanov na splošno, ki jo je občutiti v Trstu, pa nisem mogel deliti, ker smo vsi otroci iste dežele, so-sedje. Meja, ob kateri živimo, nam je vsiljena. Smo Italijani posebne vrste in to je ugodnost. Evropa se združuje in mi imamo to prednost, da smo državljanji sveta.« O vprašanju meje in Tomizzovi zapuščini razmišljata tudi Patrizia Vascotto in Marino Vacci, v pesniški obliki pa se je na Forumu 2005 izrazil Milan Rakovac. V pesništvu Singing Fulvio govoriti tako o Fulviu (Tomizzi), kot o Arsenu (Dediću) in Endriju (Sergiu).

Drugo srečanje (prav tako leta 2005) je bilo posvečeno Stanku Vuku v okviru romana Mladoporočenca iz ulice Rossetti. O romanu je najprej govoril Roberto Dedenaro, o Stanku Vuku med resničnostjo in literaturo pa je razmišljal Miran Košuta. Poleg njunih possegov prinaša zbornik tudi tri krajše Vuckove poezije.

Tretji forum (leta 2006) je bil posvečen Arhipelagu Evropa kot prostorskemu in idejnemu pojmu, v katerem katerega se uvršča tudi naše območje z vso svojo problematiko in svojimi pričakovanji. Predavatelji so bili Stefano Lusa, Marina Sbisà in Patrizia Vascotto.

Naslednje leto se je razprava vrnila okrog naslova Hic sunt leones s pomembljivim podnaslovom Čakajoč na barbare in je spet obsegala probleme obmejnosti in sožitja, seveda ob stalni povezavi z mislio Fulvia Tomizza. O tej široki temi so govorili Luigi Nacci, Renzo Nicolini, Melita Richter, Pierluigi Sabbatti in Irene Visintini.

Zbornik prinaša lep zalogaj miselnega gradiva, ki predstavlja koristen prispevek ne le za spoznavanje življenja in dela pisatelja Fulvia Tomizze, temveč predvsem za razgrinjanje zaves, ki se zastirajo poglede na vse to, kar rojava pogoje za oblikovanje novega človeka v svetu brez mej.

Dušan Kalc

MLADI IN ALKOHOL - Na včerajnjem posvetu na Pomorski postaji so glavno besedo imeli mladi

Želijo si razvedrila ...in več kontrol

Trst nudi samo bare, v teh pa točijo alkoholne pijače tudi trinajstletnikom - Vožnja v vinjenem stanju je pravo kriminalno dejanje

Zamisel je bila nedvomno izvirna in sodeč po udeležbi tudi posrečena. V veliki dvorani tržaške Pomorske postaje so bili včeraj zjutraj vsi sedeži zasedeni, posvet Zdaj smo na vrsti mi, je privabil res veliko tržaških dijakov. Najbrž bo kdo rekел, da je za dijake dobra vsaka priložnost, ki jim omogoči izostanek od pouka, a včerajnji posvet ni bil samo to: dijakinje in dijaki so aktivno sodelovali pri njegovem oblikovanju. Nekateri kot poročevalci, drugi kot avtorji krajših filmov (stilu angažirane in napredne reklame), večina vlogi pozornih poslušalcev, ki so postavili marsikatero vprašanje in poskusili tudi sami odgovoriti nanje.

Posvet je priredilo združenje ASTRA, ki pomaga alkoholikom, opozarja na tveganja prekomernega uživanja alkohola in je aktívno tudi na področju preventivne: njegovi operaterji že nekaj let sodelujejo z mestnimi šolami. Kot je pojasnila Carla Piccin, so se odločili, da bo letosnji posvet nekoliko eksperimentalen: za govorniško mizo so sedli predstavniki dijakov, zdravnik in operaterji pa so se pomešali med njihove vrstnike, ki so napolnili dvorano. Glavne besede

tokrat niso imeli strokovnjaki ali politiki (mlade sta sicer pozdravila pokrajinska odbornica Marina Guglielmi in občinski odbornik Paolo Rovis), temveč najstniki.

In kaj so povedali? Da ne razumejo, zakaj večina upraviteljev javnih lokalov ne spoštuje zakona, ki prepoveduje točenje alkoholnih pijač vsem, ki niso dopolnili 16. leta starosti ...a tudi vsem, ki so v vidnem vinjenem stanju. Če bi policija opravila nekaj kontrol, bi bila polovica tržaških barov zaprtih, so presodili, na ulici pa bi bilo manj pijanih trinajstletnikov in najstnic, ki se ne spomnijo svojega prvega spolnega odnosa. Kritični so bili tudi na račun mestne ponudbe: kdor si želi razvedrila, lahko samo sede v bar in pije, krajev, kjer bi prisluhnili dobr glasbi in zaplesali, v Trstu preprosto ni. Na »odraslo« pripombo, da lahko grejo v kino ali gledališče, je Daniela odvrnil, da si po celiem tednu študija želijo brezskrbne zabave. Nekako »z možgani na off«, kot poje slovenska skupina Zmelkoow. A istočasno posvarili: Kdor pije, naj ne sede v avto ali na skuter. Igranje z življenjem nedolžnih ljudi je tudi zanje kriminalno. (pd)

Mladim govornikom je včeraj na Pomorski postaji prisluhnila polna dvorana vrstnikov

KROMA

STVS RAI - Ob 20.50
TV mikser:
»na obisku«
Biserka Cesar

Tokratna protagonistka televizijske oddaje »Mikser« (nocoj okrog 20.50 po 3.mreži RAI-programi v slovenščini) bo Afrika. Odkrivali bomo, kako je to celino in njeno realnost doživljala mlada Biserka Cesar. Dve, ljubezni: otroci in stik z njimi ter voda oziroma prizadevanje, da se otroci normalno kretajo v njej, sta jo privedli za nekaj mesecov v Ugando, nam skoraj nepoznano državo prelepih naravnih lepot in toplih človeških stikov.

»Mikser« bo odkril še veliko drugoge, začenši z letosnjim letom, ko poteka 40.letnica močnih želja in akcij za radikalne družbene spremembe v letu 1968. O svojem doživljjanju tega prelomnega leta bodo v kamero spregovorili Pavel Fonda, Breda Pahor in Lucia Zanolla.

Ravno tako družbene spremembe, seveda pa tudi vpliv dogajanja na svetovnih tržiščih, odraz gospodarske slike v državi, vse to bo prisotno v pogovorih z nekdanjimi slovenskimi delavci tržiške ladjevinice ob letosnji 100.bletnici delovanja.

V oddaji bomo spoznali tudi goriškega kulturnega delavca, amaterskega fotografa, ki je dosegel zavidljivo raven na področju izrazne, kot tudi dokumentarne fotografije Zdenko Vogrič ob letosnji fotografski razstavi za njegov osemdeseti rojstni dan v Kulturnem domu v Gorici.

Spoznamo pa bomo tudi, kaj so to »Rdeči noski«, kdo so prostovoljci, ki posvetijo del svojega prostega časa pacientom v bolničkah, predvsem otrokom, in jim za nekaj minut pričarajo drug svet, kjer je otrok še vedno le otrok, ki potrebuje igro, odrasel pacient pa je ravno tako potreben ventila za vse frustracije, ki jih predstavlja bolnišnica. O tem nam bo spregovorila Tamara Butkovič iz Sovodenj ter edina diplomirana klovnesa v Sloveniji ter ustavnoviteljica »Rdečih noskov« v Sloveniji Eva Škofić Maurer. Za konec pa še umetniški čut, ki veje iz »malih krasot« idrijskih čipk. Na gradu Gwerkennegg v Idriji so, v organizaciji Mestnega muzeja Idrija, otvorili novo stalno razstavo. Njeno oblikovno podobo sta zasnovala Tržačana Monika Milič in Andrej Furlan.

Prispevke so pripravili Jurij Gruden, Živa Pahor, Martina Repinc in Vida Valenčič, ki oddajo in pogovor v studiu tudi vodi. Režijo podpisuje Katerina Citter. Ponovitev oddaje bo v četrtek 27. novembra ob istem času kot nocoj.

KUGYJEVO LETO - Včeraj popoldne na Pomorski postaji v Trstu

Še zaključni poklon veličini Julija Kugya

Prireditev je organiziral Odbor Julius Kugy - 2. decembra srečanje SPDT in SK o Kugyu

Julius Kugy je stopil v zavest Tržaščanov, kot dokazuje množica udeležencev na včerajšnji popoldanski zaključni prireditvi, ki jo je ob izteku Kugyjevega leta ob 150-letnici rojstva velikega gornika, pisatelja ter glasnika sožita med narodi, organiziral Odbor Julius Kugy. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano Oceania tržaške Pomorske postaje, je prisluhnilo pozdravom predsednice odbora Gianne Fumo, podpredsednika Pokrajine Trst Walterja Godine in tržaškega občinskega odbornika Micheleja Lobianca ter pričevanju vrhunske športnice Gabriele Paruzzi, medtem ko so Kugyjev lik orisali Spiro Dalla Porta Xidias in učenci italijanske osnovne šole Julius Kugy od Banov. Srečanost je zaokrožil nastop zborov Triglav iz Trente, Singgemeinschaft iz Podkloštra in Alpi Giulie iz Trsta, zbrane udeležence pa sta nagovorila tudi predsednik Planinske zveze Slovenije Franc Ekar in predsednica Slovenskega planinskega društva Trst Marinka Pertot. Prav SPDT bo skupaj s Slovenskim klubom soorganizator srečanja o Juliju Kugyu, ki bo 2. decembra v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Zaključno prireditev ob izteku Kugyjevega leta so ob množični udeležbi Tržaščanov sooblikovali tudi osnovnošolski otroci

KROMA

ŠOLSTVO - Včeraj v Trstu nova dijaška manifestacija ob mednarodnem dnevu višješolcev

Tokrat maloštevilna udeležba

V povorki le sto petdeset tržaških višješolcev - Z manifestacijo se je zaključil enotedenski niz popoldanskih pobud

Trst je včeraj dopoldne doživel novo dijaško manifestacijo, ki pa je bila precej manj množična od tiste, ki je naše mesto doživelo pred nekaj tedni in ki je bila uperjena proti vladnim ukrepom na področju šolstva in univerze. Dijaki tržaških višjih srednjih šol so tokrat na ulice šli po tednu popoldanskih pobud ob mednarodnem dnevu višješolcev, ki pada na 17. november, s čimer so ponovno želeli opozoriti na pomen pravice do dostopa do izobraževanja in izraziti nasprotovanje privatizaciji znanja. V ta namen je Združenje študentov priredilo niz popoldanskih prireditev, ki so stekle od ponedeljka do petka v obliki zborovanj, debatnih srečanj, kinematografskih forumov in umetniških iger, na katerih so poglobili vprašanja o vlogi medijev, študentskem gibanju, različnosti in diskriminaciji ter o dogodkih v letu 1968.

Vrhunec dogajanja pa je predstavljala včerajšnja dopoldanska manifestacija, ki pa se je po naših izračunih udeležilo le kakih sto petdeset dijakov, ki so se zbrali na Goldonijevem trgu, od koder so nekaj po 10. uri v povorki krenili po tržaških ulicah do Borznega trga, kjer se je manifestacija zaključila. Med povorko, ki je povzročila nekaj zastojev v mestnem prometu, so tudi izrazili nasprotovanje t.i. »zakonu Tremonti« oz. zakonu št. 133, ki uvaja drastično krčenje denarnih sredstev na področju šolstva, univerze in raziskovanja, in »zakonu Gelmini«, se pravi zakonu št. 169 o nujnih ukrepih na področju šolstva in univerze, kot je npr. uvedba enega samega učitelja na osnovne šole.

K nizu pobud ob mednarodnem dnevu višješolcev so pristopili tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol, ki pa jih je bilo na včerajšnji manifestaciji bore malo. Na Liceju Franceta Prešernega in Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa je tako pouk potekal normalno ob prisotnosti skoraj vseh dijakov, nam je bilo rečeno, medtem ko je na Pedagoškem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška od poteka izostala večina dijakov, pri čemer pa se ne ve, koliko jih je bilo dejansko prisotnih na manifestaciji. Zelo malo dijakov je bilo tudi na Poklicnem zavodu Jožefa Stefanja, a razlog za to ni bila dopoldanska manifestacija: večina dijakov zavoda Stefan je namreč včeraj imela na sporedu obisk strokovnega sejma.

Število dijaških demonstrantov je bilo tokrat zelo majhno

KROMA

UPLINJEVALNIK PRI ŽAVLJAH - Po županh so tudi okoljevarstveniki pisali javnemu tožilstvu

So zavestno potvarjali realnost?

V dokumentaciji, ki so jo posredovali španski načrtovalci, je veliko netočnosti - Javno tožilstvo naj preveri njeno verodostojnost

Sum je hud in vzbuja v najboljšem primeru dvom o strokovnosti španskih načrtovalcev družbe Gas natural in njenih poverjenikov. V obsežni večjezični dokumentaciji, ki so jo posredovali ministrstvom, deželnim vladi, ali dali na voljo javnosti, so namreč številne netočnosti, posamični predvodi in verzije raznih poročil pa večkrat ne sovpadajo. Tako vsaj izvaja iz dokumentacije, ki so jo zbrali predstavniki sedmih okoljevarstvenih organizacij in odborov.

Malomarnost, površnost ali zavestno potvarjanje realnosti? Tržaški okoljevarstveniki upajo, da bo na to vprašanje odgovorilo javno tožilstvo, na katerega so v torek nabolj debel snop papirjev; podobno opozorilo sta v prejšnjih dneh tožilstvu poslala tudi dolinska županja Fulvia Premolin in njen miljski kolega Nerio Nesladek. Okoljevarstveniki so predstavili rezultate večmesečnih raziskav svojih prostovoljev in strokovnjakov, iz katerih so izšle številne nejasnosti in netočnosti. V dokumentih španskih načrtovalcev in njihovih poverjenikov iz luksemburško-španske družbe Medea niso na primer skoraj nikoli označeni avtorji posameznih študij. V drugih so predstavljeni netočni podatki (na primer o temperaturi morja), ali zastarele topografske karte, s katerimi so skušali komisijo, ki preučuje vplive na okolje in posledice morebitne nesreče, prepričati, da bi eksplozija v uplinjevalniku ne povzročila tako imenovanega efekta domina. Na tisti karti namreč ni rezervoarjev, ki so na naši fotografiji še kako vidni ...

Območje v Miljskem zalivu, kjer bi radi zgradili uplinjevalnik

SKLAD POLOJAZ Publikacija in posvet o projektu Mozaik

Izšla je dvojezična publikacija o projektu Mozaik, to je raziskavi o učinkih večetničnega okolia na osnovno šolanje. Pri poteku projekta, njegovem zaključku in izidu publikacije je prišlo do tesnega sodelovanja med Didaktičnim ravnateljstvom pri Sv. Jakobu, koordinatorjem sodelujočih šol, Skladom Libero in Zora Polojaz, pobudnikom in sponzorjem ter Slovenskim raziskovalnim inštitutom, ki je izvedel raziskovalno delo. Raziskava je zajemala osnovnošolsko populacijo štirih tržaških ravnateljstev mestnega središča in sicer dveh slovenskih, prej omenjenega šentjakobskega in svetoivanjskega, in dveh italijanskih. Ob tej priložnosti so se ta povezala v šolsko mrežo, ki še vedno redno nadaljuje s svojim delovanjem.

Publikacija Projekt Mozaik bo predstavljena javnosti v sklopu posveta, ki se bo odvijal v Narodnem domu v Trstu v soboto, 29. novembra. V prvem delu posveta bo Vlasta Polojaz, predsednica Sklada Polojaz, predstavila urednike publikacije in sicer Slorijev raziskovalko Norino Bogatec, ki bo na kratko opisala raziskavo, ravnatelja Didaktičnega ravnateljstva pri Sv. Jakobu Marijana Kravosa in predstavnico Sklada Polojaz Veroniko Lokar ter ravnatelja enega izmed dveh sodelujočih italijanskih ravnateljstev Pietra Russiana. V drugem delu se bo odvijala okrogla miza na temo Šola na poti do nove identitete, na kateri bodo sodelovali Davide Zoletto, pedagog na videmski univerzi, Miran Košuta, slovenist in profesor na tržaški univerzi, Aleksej Kalc, zgodovinar in profesor na koprski univerzi in Patrizia Vascotto, prevajalka in predsednica Skupine 85. Okroglo mizo bo vodil psihanalitik Pavel Fonda. sledila bo razprava z občinstvom.

Posvet, ki se bo začel ob 9.30, bo potekal pod pokroviteljstvom tržaške Občine in Pokrajine ter Deželnega šolskega urada. Vljudno so vabljeni vsi tisti, ki želijo poglobiti vprašanje šole pri nas v današnji večetnični družbi.

MLADI DEMOKRATI - Primarnih volitev se je udeležilo precej ljudi

V deželno skupščino izvoljena tudi dva Slovenca

To sta Valentina Manin in Andrea Passoni - V državno skupščino izvoljena mlada Giulietta Tisminetzky

Zelo dobra udeležba tako na lokalni kot na državni ravni je zaznamovala primarne volitve Mladih demokratov, na katerih so v petek izvolili predstavnike v državno in v deželne skupščine, pa tudi državnega tajnika mladinske organizacije. V deželno skupščino sta bila v naši deželi izvoljena tudi dva člana slovenske narodne skupnosti, in sicer na Goriškem dijak družboslovnega liceja Simona Gregorčiča in Gorici Andrea Passoni ter univerzitetna študentka Valentina Manin na Tržaškem. V državno skupščino pa je bila izvoljena tudi komaj 14-letna Giulietta Tisminetzky, ki bo baje med najmlajšimi izvoljenimi v Italiji.

Mladi demokrati so skratka zabeležili uspeh in nova mladinska organizacija bo nastala na zelo dobrini podlagi, sta nam včeraj povedala član deželnega tajništva Demokratske stranke Štefan Čok in pokrajinski tajnik Mladih demokratov Matej Isra. S primarnimi volitvami se je zaključil proces nastajanja mladinskega gibanja in bo zdaj opuščena stara logika o prirejanju pobud za mlade, o katerih pa ne odločajo mladi. Na Tržaškem kot tudi drugod so sicer že ustanovili pokrajinske organizacije, po ustanovitvi deželnih predstavnštva in državne skupščine pa bodo lahko Mladi demokrati odsej aktivni z lastnim simbolom ne le na lokalni, temveč tudi na državni ravni.

V glavnem smo z izidom zelo zadowoljni, sta poudarila Čok in Isra. V deželi FIK je svoj glas oddalo okrog tisoč mladih, od katerih več kot 100 v Gorici in več kot 70 na Tržaškem. S tem in zvezni velja poudariti, da je volilo mnogo dijakov in dijakinj slovenskih višjih srednjih šol ter slovenskih študentov. Čok je očenil, da so Slovenci poskrbeli za kar tretjino vseh glasov na Tržaškem, Valentina Manin pa je med drugim prejela največ glasov (18) na naši pokrajini.

Na Tržaškem so bili izvoljeni v državno skupščino, ki bo štela tisoč članov, štirje predstavniki, medtem ko je bilo v deželno skupščino (ki bo štela 27 članov) izvoljenih dodatnih šest. Volitev so bile v Trstu ves dan na pokrajinskem sedežu Demokratske stranke in popoldne na volišču na odprttem na Trgu Oberdan. Zamudniki pa so lahko volili tudi v okviru pobude proti nasilju nad ženskami, ki so jo priredili Mladi demokrati v petek zvečer v kavarni San Marco. To je bilo tudi prvo izmed javnih srečanj o pomembnih problematikah, je povedal Isra, ki jih nameravajo prirediti Mladi demokrati za mlade in sploh civilno družbo. (ag)

Volilci so lahko oddali svoj glas tudi na prireditvi proti nasilju nad ženskami, ki je bila v petek zvečer v kavarni San Marco

KROMA

PROSTOVOLJSTVO - V Škedenjski ulici

Emergency ima svoj sedež

Včerajšnja prijetna slovesnost je bila priložnost za predstavitev delovanja in ciljev

ŽELEZARNA - Demonstracija okoljevarstvenih organizacij

Protest v Škedenju

Zahteva po zaprtju obrata - Sprevod po rajonskih ulicah in zborovanje - Zastojo na hitri cesti

Krožek Miani-Servola respira, organizacija La Tua Muggia in koordinacija rajonskih odborov so včeraj dopoldne v Škedenju priredili demonstracijo proti železarni. Sprevod po Škedenjskih ulicah je sledilo zborovanje pred cerkvijo, na katerem so protestirali proti onesnaževanju in zahtevali zaprtje obrata. Demonstranti so povzročili tudi dalje zastoje na hitri cesti

KROMA

Tržaška podružnica humanitarne organizacije Emergency ima svoj sedež. Skupina, ki je nastala decembra 2002, je doslej delovala na sedežu banke Etiča v Ulici Donizetti, včeraj pa je odprla samostojen sedež v Škedenjski ulici 114 (na križišču z Ul. Soncini, v pritličju tamkajšnjega Ljudskega doma).

Na odprtju so udeleženci marsikaj izvedeli o delovanju nevladne organizacije, ki jo je v Milani ustanovil zdravnik Gino Strada. Na voljo je bil sedaj tudi raznovrstni material z razpoznanim logotipom »E«, praznik pa je nudil tudi priložnost za predstavitev tržaške podružnice Emergency. Njeni prostovoljci in prostovoljke so si namreč zastavili hvalevreden cilj, saj so »posvojili« urgentno ambulanto in zdravstveni center v Angaramu v severnem Afganistanu. Zato je njihovo zbiranje sredstev usmerjeno predvsem v njuno delovanje.

Več informacij je na voljo na spletni strani www.emergencytrieste.org (ali pri tržaški koordinatorki Lauri, ki odgovarja na telefonsko številko 347 2963852). Prostovoljci se bodo na novem sedežu zbirali vsako prvo in tretjo sredo v mesecu (ob 20.30). Že danes pa se prisrčno zahvaljujejo prijateljem društva Ivan Grbec in Ljudskega doma, ki so jim priskočili na pomoč pri organizaciji včerajšnje slovesnosti.

Tečaj SDZPI o vodenju evropskih projektov

SDZPI organizira brezplačen tečaj Vodenje evropskih projektov, namenjen univerzitetnim diplomircem, bodisi zaposlenim kot brezposelnim in stalno bivajočim v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Tečaj traja 80 ur in se prične v novembrov. Prostih je samo še nekaj mest. Vpisuje tajništvo SDZPI v ulici Ginnistica št. 72 (tel. 040 566360).

Tri dni brez tramvaja

Openski tramvaj zaradi rednega vzdrževanja ne bo vozil od jutri do vključno srede. Do takrat bo prevozno podjetje Trieste Trasporti poskrbelo za povezavo z avtobusom, ki bo vozil z istim urnikom od Trga Oberdan do Općin in nazaj. V primeru slabega vremena bodo dela za redno vzdrževanje prenesli na drug datum.

Srečanje DS o šolstvu

Demokratska stranka prireja jutri v krožku Acli Fanin na Trgu sv. Jakoba 14 ob 18. uri javno srečanje na temo Kakšna šola jutri? Namen pobude je razumeti, kako bi se lahko osnovna šola v Italiji spremeni zaradi ukrepov italijanske vlade na področju šolstva, ki so zaobjetiti v t.i. zakonu Gelmini. Na srečanju, ki ga bo vodila članica petega krožka DS Valentina Mercandel (drugače učiteljica na Didaktičnem ravnateljstvu Sv. Jakob), bodo govorili senatorka Tamara Blažina, deželni svetnik Franco Codega in pokrajinski tajnik sindikata Uil scuola Michele Angeloro. Za informacije sta na voljo naslov elektronske pošte pd5trieste@yahoo.it in telefonska številka 040-2410816.

Javna skupščina o načrtu za pristanišče v Sesljanu

V pričakovanju na zasedanje devinsko-nabrežinskega občinskega sveta, ki bo v sredo razpravljal o načrtu za pristanišče v Sesljanskem zalivu, prirejajo sestniške skupine leve sredine javno skupščino. Srečanje bo jutri ob 17.30 v hotelu Belvedere v Sesljanu.

Otroška »kocka« na STV RAI

Dragi otroci, noco se udobno usedite na kavč in preživite nekaj brezskrbnih trenutkov v družbi tete Amalije in Filipa, njene klepetave čarobne omare. V tokratni epizodi ju bodo obiskali pisani metulji in ju pospremili v Hišo metuljev v Bordanu, kjer boste spoznali značilnosti teh edinstvenih žuželk in drugih eksotičnih živalic. Nocnojšnje otroško televizijsko srečanje na valovih Slovenske televizije RAI se bo pričelo ob 20. uri in bo kot običajno obogateno z risankami, pescicami in pravljicami.

Še nekaj prostih mest za brezplačne tečaje slovenščine

Na sedežu Italijanske ustanove za spoznavanje slovenskega jezika in kulture se bodo v torek začeli novi brezplačni tečaji slovenščine za začetnike. Dnevi in urniki tečajev bodo ostali nespremenjeni tako popoldne kot zvečer, prostih pa je še nekaj mest. Zainteresirani se lahko javijo na sedež ustanove v Ul. Valdridro št. 30 (drugo nadstropje) med 17. in 19. uro. Za dodatne informacije tel. 040761470, 040366557.

Jutri predstavitev novih vozil za čiščenje mestnih ulic

Na Velikem trgu bodo jutri predstavili nova vozila podjetja Sea Service-Gruppo Crismani, ki jih bodo uporabljali v prihodnosti za čiščenje mestnih ulic. Predstavitev, ki bo ob 11.30, se bodo udeležili pristojni občinski odbornik Paolo Rovis in zastopniki družbe Acegas-Aps.

V gledališču Miela niz koncertov jazz glasbe

V gledališču Miela se bo jutri začel niz koncertov jazz glasbe PUPK'nJazz, ki bo do konca leta vsakih 15 dni. Prva pogoda bo jutri ob 21.30 s koncertom Mirko Guerrini plays Roland Kirk. Vstopnila je pet evrov.

V PETEK - V veliki dvorani Narodnega doma

Ob stopetdeseti obletnici rojstva posvet o Henriku Tumi

Pripravila sta ga Narodna in študijska knjižnica in Slovensko planinsko društvo Trst

Narodna in študijska knjižnica in Slovensko planinsko društvo Trst prirejata v petek, 28. novembra 2008, ob 16.30 uri v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu (danes Visoka šola modernih jezikov) posvet ob 150-letnici rojstva Henrika Tume (1858-2008). Do sedaj je šla omenjena obletnica bolj tiko mimo nas. Spomnil se ga je KB Center v Gorici, kjer so po Tumi poimenovali konferenčno dvorano v stavbi na Korzo Verdi 51.

Henrik Tuma (1858-1935) je bil odvetnik, politik, publicist, alpinist, domoznanski pisatelj in gospodarstvenik. V obdobju od konca XIX. stoletja pa do tridesetih let XX. stoletja je bil nedvomno ena izmed najbolj vidnih osebnosti v slovenskem javnem življenju in družbi. Služboval je najprej v Trstu, nato kot sodnik v Tolminu in Gorici. Kasneje se je opredelil za odvetniški poklic in odprl zasebno samostojno pisarno v Gorici. Nadalje je bil prepričan, da morajo Slovenci svojo narodno pripadnost in samostojnost graditi na lastnih močeh, zlasti na močnem gospodarstvu. V Gorici je ustanovil Trgovsko-obrtno družino, ki je nato zgradila Trgovski dom. V Trstu je bil med delničarji Jadranske banke. Zavzemal se je za načrt, ki je predvideval, da bi prva slovenska poslovna banka nastala v Trstu. Najprej se je

politično opredelil za narodno liberalno smer; vrsto let je bil deželnji poslanec, nato pa je postal član Jugoslovanske Socialdemokratske stranke, znane tudi s kратico JSDS.

Zagovarjal je jugoslovansko idejo in o tem tudi pisal.

Ob intenzivnem javnem delovanju se je posvečal planinstvu, predvsem alpinistični in planinski publicistiki. Med planinarjenjem je nabiral in preučeval geografska, toponomastična in ledinska imena. O vsem tem je objavljajal prispevke v časopisih in revijah.

Vsekakor je bil Henrik Tuma močna osebnost.

Slovensko planinsko društvo Trst (SPDT) in Narodna in študijska knjižnica (NŠK) vabita torej širšo javnost na posvet v Narodni dom, da se tako primereno poklonimo spominu na Henrika Tuma. Nastopili bodo naslednji ugledni strokovnjaki: Branko Marušič (Iz življenja dr. Henrika Tume), Boris M. Gombič (Socialdemokrati, volitve v državnem zboru in Henrik Tuma), Fulvij Živec (Dr. Henrik Tuma alpinist), Dušan Čop (Dr. Henrik Tuma in imenoslovje slovenskih gora), Milan Pahor (Henrik Tuma in njegova vloga pri narodnem gospodarstvu), Pričevanja vnukov Henrika Tume (Dr. Henrik Tuma človek).

NŠK in SPDT sta petkov posvet posvetila 150. obletnici rojstva Henrika Tuma

Posvet se bo odvijal le eno pooldne, vendar nam bodo referenti prikazali lik Henrika Tume z različnih zornih kotov. Morda bomo slišali tudi neznane podatke ali kake druge novosti. Na

vsak način bomo spet malo več spregovorili o njem in njegovem življenju ter delu. Obeta se nam zanimivo srečanje v imenu Henrika Tume.

Milan Pahor

DSI - Jutri v Peterlinovi dvorani

V DSI o Karlu Kocjančiču in spomeniku na Velikem Cerju

Spomenik-muzej na Velikem Cerju kot kroni pri morske zgodbe o rehabilitaciji TIGR-a izpovedane skozi monografijo o življenju in delu Karla Kocjančiča bo osrednja tema jutrišnjega večera v Društvu slovenskih izobražencev ob sodelovanju Kulturnega kluba Istra, društva TIGR in Obalnega planinskega društva.

Spomenik na Velikem Cerju v gradnji na Goriškem krasu, ki hoče simbolizirati veliki boj Primorske za ohranitev narodne identitete med obema vojnoma, je zadnje čase sprožil razhajanja in polemike glede njegove zasnove in idejne vsebine.

Na večeru bodo predstavljena ozadja, akterji in potek zgodbe o rehabilitaciji TIGR-a ter zamisel o izgradnji spomenika. Z vsem tem je povezano življenje in delo publicista, javnega delavca in gorečega planinca Karla Kocjančiča, ki je bil med ustanovitelji TIGR-a, o katerem je pred kratkim izšel pri Mladiki monografski zbornik. O vsem tem bodo govorili urednik zbornika Milan Gregorič, tajnik TIGR-a Lucijan Pelicon in predstavnik Obalnega planinskega društva Darčko Butinar.

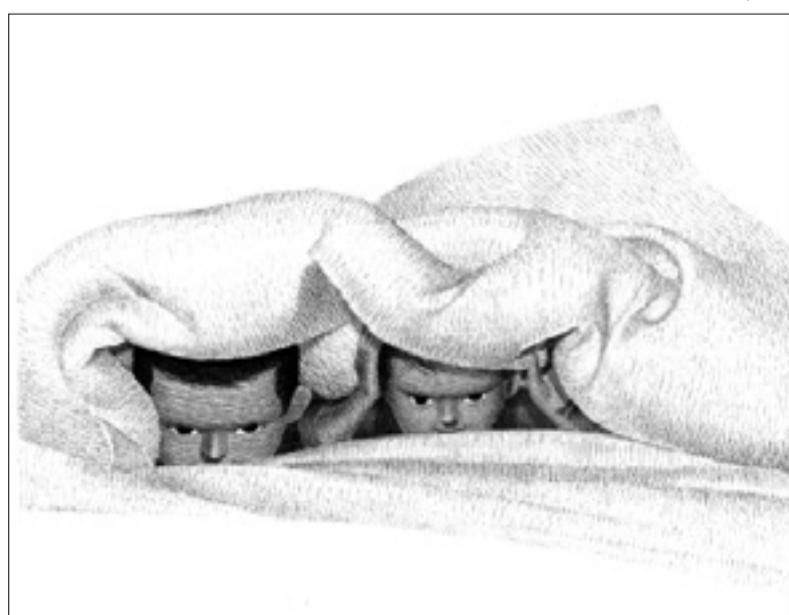
Večer bo potekal v Peterlinovi dvorani, ulica Donizetti 3, Ob 20.30

TK GALERIJA - Odprtje v sredo ob 18. ur

Ilustracije Alenke Sottler

Priznano umetnico bo predstavil prof. Livio Sossi - Predvajali bodo tudi dokumentarna filma

Priznana ljubljanska ilustratorka Alenka Sottler bo v sredo gostja Tržaške knjigarne. V TK galeriji (Ul. sv. Frančiška 20) bo na ogled izbor njenih ilustracij, o katerih bo spregovoril univerzitetni profesor Livio Sossi.

Alenka Sottler je ilustrirala preko petinštirideset knjig, svoje ilustracije pa razstavlja v Evropi, Ameriki in na Japonskem. Za svoje delo je lani prejela eno najvišjih priznanj na področju knjižne ilustracije, zlato jabolko na svetovnem bienalu v Bratislavski.

Na sredinem odprtju, ki se bo pričelo ob 18. uri, bodo predvajali tudi krajska dokumentarca o slovenski umetnici; prvega je posnela RTV Slovenija, drugega pa tržaška umetnica Fabiola Faidiga. Razstava bo na ogled do 14. decembra.

Čestitke

Draga AŠIRA, s srečo, zdravjem in poljubi obdan naj bo tvoj vsakdan, še posebej ta dan, ko praznuješ 18. rojstni dan in ti želiš mama, tata, Minej, nona Ida in nono Dra go s Petro.

Vse najboljše naši AŠIRI, ki danes praznuje svoj 18. rojstni dan! Nonota Marino in Olga.

110 poljubčkov teti KARIN, ki je doktorca postala, po kraškem svetu me bo sedaj peljala, da lepo te in zanimivosti mi bo pokazala!

Izkrene čestitke naj prejme PETRA KRIŽMANČIČ ob pomembnem študijskem uspehu. Želim jo še mnogo zadoščenj in nadaljnjih načrtov v stikih z javnostjo v podjetništvu. OPZ Anton Martin Slomšek

Dragi nono TIBERIO. V četrtek si imel 70 let in ker nas danes pelješ na izlet, midva sva ti hotela nekaj zapet. Vse najboljše ti bomo iz srca zapeli, potem ko z ribicami se bomo najeli. Skupaj z mamo in papatom pa ti bomo nekaj podarili, tako da v zimskih dneh se boste z njimi gredi in veselili. Zdaj ugani ti, kaj smo ti naredili? Alek in Mark

Danes praznuje svojo 80-letnico naš pevec IGNACIJ SAMEC.

Včeraj 22.11.2008 je na tržaški univerzi z odliko diplomirala iz naravoslovnih ved

Karin Mezgec

Iz srca ji čestitamo in ji želimo še mnogo nadaljnjih uspehov!

Vsi domači

Danes se v Logu sreča z Abrahamom

Maksi Komar

"Se na mnoga srečna, zdrava in vesela leta!"

Rosana, Jasna in Živa

MoPZ Fran Venturini mu kliče na zdravje. Čestitkam se pridružuje tudi MoPZ upokojencev iz Brega.

Danes se je Abraham sprehal po Logu in se ustavil na kozarčku pri MAKSIJU. Vse najboljše, najlepše in vse, kar si sam želiš, ti ob tem pomembnem življenjskem trenutku voščita družini Mattietti in Kocjančič.

Včeraj je bila cela Medjavas vesela, saj sta se MARIJA in NINI ponovno vzela. Vso srečo ob 50-letnici poroke jima želimo in se še naprej z njima veselimo! Družine Perdec, Pahor in Leghissa.

Lekarne

Nedelja, 23. novembra 2008

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Ginnastica 44, Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1, Općine - Nanoški trg 3/2.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 44 (040 764946), Trg Valmaura 11 (040 812308).

Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Ginnastica 44, Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1.

Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749).

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. novembra 2008

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma (040 364330), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3.

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5 (040 368647).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dejšna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicach Burlo Garofolo.

Osmice

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42. Tel.: 040-327135.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprotništvo 23.

KD Fran Venturini

PRIZORI
DRUŠTVENEGA VSAKDANA
Osrednja proslava ob 40. obletnici društva

V soboto, 29. novembra 2008, ob 20.30
v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Provincia di Trieste
Tržaška pokrajina

Občina Dolina

Zveza slovenskih kulturnih društev

PROVINCIA DI TRIESTE
TRŽAŠKA POKRAJINA

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
PESNIŠKI VEČERI 08/09

GOVORICA KAMNA
RAZSTAVA KAMNITIH IZDELKOV IN SKULPTUR
28.11. - 8.12.2008
Kulturni dom Igo Gruden
Nabrežina 89
urnik:
delavni 17.00 - 20.00
prazniki 10.00 - 12.00 / 15.00-20.00

CDAAA ZKBR ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

Prireditve

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabi na 15. Revijo Kraških pihalnih godb: Milje, Gledališče Verdi, 24. januarja 2009, ob 20. uri, nastopajo GD Prosek, Postojnska godba 1808, Pihalni orkester Komen; Hrpelje, Kulturni dom, 07. februarja 2009 ob 20. uri, nastopajo Pihalni orkester Breg, Godbeno društvo Nabrežina, Brkinska godba 2000, Ilirska Bistrica, Kulturni dom, 01. februarja 2009, ob 17. uri, nastopajo Pihalni orkester Divača, Godbeno društvo Viktor Parma Trebeč, Pihalni orkester Ilirska Bistrica.

SKD Tabor vabi v Prosvetni dom v sredo, 26. novembra, ob 20.30 srečanje s prof. Zoro Tavčar. Pogovor bo vodila Olga Lupinc; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri gostovanje TKŠD Urbančica iz Famlij s komedijo Toneta Parljiča Krivica boli. Obiščite nas!

MLADOSTNO KOT PRED 15. LETI - Ob 30-letnici SOMPD Vesela Pomlad, vas vabi, da se jim pridružite in podoživite pot, ki jo je vodila pesem danes, 23. novembra, ob 18. uri, v dvorani Finžgarjevega doma. Pojejo in ozivljajo spomine pevke, ki so začele pri Veseli pomladi pred 30. leti in s pesmijo prehodile svoja otroška in mladostna leta od decembra 1978 do decembra 1993.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE prireja danes, 23. novembra, ob 19.30, koncert ob 40-letnici orkestra v Babni hiši v Ricmanjih. Vabljeni!

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG IN PROMEMORIA - Društvo za zaščito vrednot protifašizma in protinacizma, vabi na predstavitev zbornika prispevkov s posvetno »Foibe, la verità: contro il revisionismo storico« (Resnica o fojbah: zoper zgodovinski revizionizem), ki se je odvijalo v Sestu San Giovanni (Milan) 9. februarja letos. Naslov knjige je »Foibe - revisionismo di Stato e amnesie della Repubblica« (Foibe - državni revizionizem in amnezije Republike). Pobudo, ki bo v torek, 25. novembra, ob 18. uri v knjižarni »La linea d'ombra« na ploščadi Berlinguer 1 v Ronkoh, bodo uvedli zgodovinarica in založnica Alessandra Kersavan, raziskovalka Claudia Cernigoi in zgodovinar Sandi Volk.

SKD TABOR - KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIĆ IN TOVARIŠI - v sredo, 26. novembra, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Općinah, bo naš gost Zora Tavčar. Ob njenem življenjskem jubileju in izidu knjige »Kroži, kroži galeb....« bo srečanje in razgovor vodila Olga Lupinc. Vabljeni!

NACIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30 »Donkey Xote«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La fidanzata di papà«; Dvorana 2: 11.00, 14.30 »High School Musical 3«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Quantum of solace«; Dvorana 3: 11.00, 14.15, 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight«; Dvorana 4: 11.00, 14.30 »Wall-E«; 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Giu' al nord...«

SUPER - 16.45 »High School Musical 3«; 18.30, 20.15 »The Burning Plain«; 22.00 »Awake - Anestesiya cosciente«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Twilight«; Dvorana 2: 15.45, 17.45, 20.00, 22.10 »007 Quantum of Solace«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Nessuna verita'«; Dvorana 4: 15.30, 18.00, 21.30 »Changeling«; Dvorana 5: 15.50, 17.50, 20.10, 22.10 »La fidanzata di papà«.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s Tržaško pokrajino, Občino Devin Nabrežina, ZKBR, Trgovinsko zbornico, ZSKD in Slovensko prosveto prireja v društvenih prostorih razstavo kamnitih izdelkov in

ček (dir. M. Ferlan), glasbeni utinek s harmoniko: Milje, Stolnica, 11. januarja 2009 ob 15.30, nastopa MeMIPZ Trst (dir. A. Pertot) z glasbenimi utrinki.

V GALERIJI IL CORIANDOLO (ul Udine 55) do 6. decembra razstavlja slikarja Maria in Eugenio Pancrazi. Urvnik od pondeljka do sobote od 16. ure do 19.30. Ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

Mali oglasi

AVTOMOBILSKA GUME pirelli 185/60 R14 zelo malo rabljene, ugodno prodam. Tel. na št. 040-228766

GOLEC SLOVENIJA (20 km do hrvaške meje in 25 min oddaljeno od Bazovice). Novogradnja, samostojne stanovanjske hiše, v mirni lokaciji, različnih velikosti od 95 do 145 kv. m. z garažo, shrambo, dnevnim prostorom, kuhinjo, sanitarijami in tremi spalnicami. Začetna cena 150.000,00 evrov. Za vse informacije po-klicite: 0039-3355283387.

GRELEC znamke lamborghini calor, km 0,33, v odličnem stanju, katerega vrednost novega je 1.600 evrov, prodam za 140,00 evrov. Tel.: 040-208989.

İŞÇEM vodni kefir. Tel. št.: 338-1910262. **MAJHNEGA PSIČKA**, majhne rasti (basotto), temno rjave barve smo našli v njivah pod Borštom. Kdor ga pogreša naj se javi na tel. št. 040-228510 ali 347-1363315.

MAZDA 3, 1.6 TD, 16v, v odličnem stanju, letnik 2006, plave barve, 44.000 prevoženih km., še tri leta garancije, prodam. Tel. na št. 328-9522292.

MERCEDES CLASSE A CDI v odličnem stanju, letnik 2001, črne barve, vse servise dokumentirane pri mercedesu, zadnji komaj narejen, z gumami za sneg, prodam. Tel. 348-3047021.

PRODAM črni krzneni dolgi plač (visone black gamma), ekskluziven model. Tel. 340-9329903.

PRODAM hladilnico (200x120, h 250). Tel. 335-6322701.

PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo, 30 kw, znamke unical. Nabavna cena 3.500 evrov, prodajam za samo 2.000 evrov. Kličite na tel. št. 334-6366765.

PRODAM samostojno hišo v odličnem stanju na Colu, 200 kv. m. na dveh etažah, 1900 kv. m. vrta in gozd. Tel. na št. 040-327128 (v večernih urah).

V KRIŽU prodajam stanovanje, 90 kv. m. z balkonom in garažo. Tel. 334-5088775.

V MEDEI PRI KRMINU prodam enostanovanjsko hišo: velik salon, kuhinja, tri sobe, dve kopalnici, s 300 kv. m. vrta. Informacije tel. št. 348-5289452.

Poslovni oglasi

BANI "LE ROVERELLE" HIŠA 3 leta, prestižne končne dodelave, perfektna, vhod, dnevna soba s kaminom, kuhinjski kot, dve sobi, dve kopalnici, terasa, shramba, portik, zasebni vrt, tri parkirni prostori (dva pokrita) EUR 345.000

Colbert 040-3222046

DOMAČA JABOLKA po ugodni ceni prodajamo v Matavunu št. 1 pri Škocjanskih jamah.

Tel. 00386-57630050

FIRMA POHIŠTVA IŠČE dinamične osebe od 30 do 50 let za obisk dogovorjenih strank. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Znanje italijanskega jezika. Nudimo mesečno 1500,00 eur plus provizije. Za razgovor telefonirati

00386-5-6641074 od 14. do 19. ure.

TRŽAŠKI UPOKOJENEC lepe postave išče pošteno in iskreno gospo za iskreno prijateljstvo ali skupno življenje.

Pisati na Fermo Posta Ufficio Postale Opicina
C.I. AH4965411

PRITEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož.

Tel. 00386-31837218

Vabimo vas na predstavitev dokumentarnega filma

GLASNIK SLOVENSKE BREŽINE ob sestdeseti obletnici smrti pesnika Iga Grudna, ki bo v soboto, 29. novembra 2008, ob 20.30 in v nedeljo, 30. novembra 2008, ob 16.00 v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini

scenarij: TATJANA ROJC, JURIJ GRUDEN
režija: JURIJ GRUDEN

Film je nastal v produkciji: RAI - Slovenski program, Radio televizija Slovenija, ARS MEDIA

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavlle (Milje), Nabrežina 129

ESSO: Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC.

Loterija 22. novembra 2008

Bari	30	38	23	6	61
Cagliari	63	27	32	33	66
Firence	7	74	21	36	15
Genova	24	19	66	4	21
Milan	45	47	29	70	18
Neapelj	50	79	37	82	16
Palermo	74	6	18	31	57
Rim	55	39	20	30	37
Turin	71	7	56	38	30
Benetke	60	52	34	32	42
Nazionale	17	32	62	48	1

Super Enalotto št. 141

7	30	45	50	55	74	jolly 60
Nagradni sklad 5.746.260,79 €						
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot 39.278.567,68 €						
Brez dobitnika s 5+1 točkami - €						
24 dobitnikov s 5 točkami 35.914,13 €						
2.773 dobitnikov s 4 točkami 310,83 €						
103.013 dobitnikov s 3 točkami 16,73 €						

Superstar 17

Brez dobitnika s 6 točkami - €
Brez dobitnika s 5+1 točkami - €
Brez dobitnika s 5 točkami- 8 dobitnikov s 4 točkami 31.083,00 €
343 dobitnikov s 3 točkami 1.673,00 €
6.371 dobitnikov z 2 točkama 100,00 €
39.234 dobitnikov z 1 točko 10,00 €
82.740 dobitnikov z 0 točkami 5,00 €

Izleti

KRUT prireja v soboto, 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR organizirajo v petek, 12. decembra, izlet v Ljubljano, ki se ga lahko udeležijo ostareli občani (nad 65. letom starosti). Za vpisovanje in morebitne informacije se lahko obrnete na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 (Sesljan), od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040-2017389).

SKD BARKOVLJE prireja v nedeljo, 14. decembra praznik 50-letnikov. Povezan bo z avtobusnim izletom v Ljubljano: ogled mesta z vodičem, kosilo, ogled predprazničnega sejma. Vsak se lahko vpriše. Informacije nudimo na tel. št. 040-411635 ali 040-415797.

Obvestila

CVETLIČARNA IN GALERIJA A.D.A. (Dunajska 17/A Općine) vas vabi na otvoritev božične razstave v četrtek, 27. novembra, ob 19. uri.

ZDRAUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtekih, od 11. do 12. ure.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM prireja tečaj izdelave adventnih venčkov in božičnih okrasov. Srečanja, ki jih bo vodila gospa Jadranka Sedmak, bodo v torek, 25. in v četrtek, 27. novembra od 10. do 12. ure. Za podrobna pojasnila lahko pokličete na tel. številko 040-415176.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Informacije in vpisi: Sklad Mitja Čuk, Prosečka ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure od ponedeljka do petka med 10. in 14. uro.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečajji španskega jezika za vse stopnje. Informacije in vpisi: Sklad Mitja Čuk, Prosečka ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure od ponedeljka do petka med 10. in 14. uro.

KLUB TRŽAŠKIH SLOVENCEV v Ljubljani prireja v sodelovanju z zadrugo Naš Kras in pod pokroviteljstvom Urada RS za Slovence po svetu in v zamejstvu »Vsak dan je prinesel nekaj novega«. Srečanje z Edijem Šelhausom in s

KRAŠKO POGREBNO PODJETJE

LIPA

ONORANZE FUNEBRI
ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

na Općinah
50m od tramvajske postaje

Općine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 -
fax 040.2155392

Boljunc št. 44/a
tel. 040.369696 -
fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 -
fax 040.3479959

Tržič - ul. San Polo, št 83
Tel. 0481.411723 -
fax 0481.419252
zelena št. 800-860-020

fotografijami Egona Krausa danes, 23. novembra, ob 16. uri v Atriju SAZU v Ljubljani (Novi trg 2).

MOJA SLOVENŠČINA: začetni in nadaljevalni tečaji za Slovene in Neslovence. Informacije in vpisi: Sklad Mitja Čuk, Prosečka ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure od ponedeljka do petka med 10. in 14. uro.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE prireja ob 40-letnici obnovitve delovanja priložnostno razstavo v Babni hiši v Ricmanjih. Ogled je možen še danes, 23. novembra, od 14. ure dalje.

RADIJSKI ODER organizira za abonentе gledališkega vrtljika ogled lutkovne predstave, ki bo danes, 23. novembra, ob 11. uri v Ljubljanskem lutkovnem gledališču. Odhod z avtobusom s trga Oberdan ob 8.30 in povratek ob 15. uri.

SKD IGO GRUDEN prireja v sodelovanju z Občino Devin Nabrežina jezikovne tečaje slovenščine in angleščine. Tečaji bodo obsegali 24 lekcij po uro in pol in bodo potekali v Kulturnem domu Iga Grudna v Nabrežini. Vpisnina je 135 evrov z vključeno članarino. Interesenti dobijo informacije in vpisne pole v nabrežinski Občinski knjižnici oziroma v kavarni Gruden ali pri Veri Tuta (040-299632, 339-5281729).

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni in cenjeni večini v zajama za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibljenost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Informacije in vpisi na sedežu Sklada Mitja Čuk, Prosečka ul. 131, Općine, tel. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure od ponedeljka do petka med 10.00 din 14. uro.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 24. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na večer z naslovom: Spomenik na Velikem Cerju ali velika primorska zgoda o rehabilitaciji TIGR-a, izpovedana skozi monografijo o življenu in delu Karla Kocjančiča. Sodelujejo: urednik omenjenega zbornika Milan Gregorič, tukaj društva TIGR Lucijan Pelicon in predstavnik Obalnega planinskega društva Darko Butinar.

OBČINA DOLINA, skupaj z območjem 1.3 Milje Dolina, odpira vrata noveemu projektu Igralnica za otroke, ki se bo odvijal v občinski knjižnici v Boljuncu, ob torkih in četrtekih od 15.30 do 18.30. Igralnica je namenjena otrokom od 2. do 6. leta starosti in njihovim staršem ali nonotom. Javna otvoritev ludoške bo v torek, 25. novembra ob 16.30. Vabljeni vsi najmlajši in njihovi starši!

SPD MAČKOLJE prireja v torek, 25. novembra, ob 20. uri v dvorani Srenjske hiše v Mačkoljah, večer z naslovom »Velika vojna, mali ljudje«. O vlogi in usodo Slovencev v prvi svetovni vojni bo spregovoril zgodovinar prof. Samo Parhor. Prisrčno vabljeni!

KRUT-NATURA vabi vse tečajniki, ki so opravili Reiki prve in druge stopnje pri Krut-u, na popoldanske izmenjave, ki bodo na društvenem sedežu vsako drugo in četrti sredo v mesecu ob 17.30. Prvo srečanje bo v sredo, 26. novembra. Vse dodatke informacije v ul. Cicerone 8/b, tel. 040-3720062.

KRUT vabi na srečanje s kirurgom in senologom dr. Jožetom Staculom, ki bo govoril o preventivni in novih metodologijah v zvezi z rakastimi obolenji na prsih, v četrtek, 27. novembra, ob 17. uri n a sedežu v ul. Cicerone 8/b.

SKUPINA zaposlenih v slovenskih ustanovah, ki jih bo prizadelo krčenje državnih prispevkov, vabi na pogovor o nastalem položaju, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri v prostorih Narodne in študijske knjižnice v Ul. sv. Frančiška 20.

STANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE tržaška federacija vabi v četrtek, 27. novembra, ob 17.30 v dvorano časnikarskega kroška (Corso Italia 13), ob 10. obletnici smrti tov. Giorgio Cancianija na predstavitev knjige »Giorgio Canciani: Un comunista, un uomo libero«. Spregovorili bodo avtorica Maria Tolone, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič, član vsedržavnega tajništva SKP-EL Claudio Grassi ter Guido Cappelloni. V nadaljevanju, ob 20.30 bo v ljudskej domu v Podlonjerju večer v njegov spomin, poseglja bosta tovariša Renato Knaipp in Piero Dapporto.

SSO obvešča, da bo v petek, 28. novembra, potekal občni zbor ob 14.30 v prvem sklicu, ob 15.30 pa v drugem sklicu, na Općinah v dvorani Zadružne Kraške banke.

ZŠSDI sporoča, da bo fotografksa razstava ob 50-letnici Slovenskih športnih iger v Prosvetnem domu na Općinah (ul. Ricreatorio 1) odprtva vsak dan do srede, 26. novembra in sicer od 8. do 13. ure in od 15.00 do 17.00.

30-LETNIKI POZOR! Obveščamo vse zainteresirane, da se v soboto, 29. novembra, letniki 1978 odpravljamo na avtobusni izlet v okolico Kopra. Zbirališče na Općinah pri Prosvetnem domu ob 14.30, sledila bo degustacija v priznani vinski kleti, večerja v srbski restavraciji in družabnost. Informacije in prijave na tel. štev. 349-3730887 ali 340-8227166.

BAMBIČEVA GALERIJA - slikarska razstava Fulvia Cazzadorja Immaginaria 2008. Razstava bo na ogled do 5. decembra na Općinah, Prosečka ul. 131., od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure, v soboto, 29. novembra pa od 10. do 12. ure.

DRUŠTVOTOAO prireja v soboto, 29., in v nedeljo, 30. novembra, tečaj reiki 1. stopnje. Za informacije pokličite na tel. št. 340-1607908 (Donatella).

KROŽEK AUSER za Kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 29. novembra s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviano« v Nabrežini. Za ples po poskrbel »Duo Melody«.

TPPZ PINKO TOMAŽIĆ sporoča, da bo v torek, 25. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V soboto, 29. novembra, ob 5. uri odhod avtobusov za gostovanje v Jajcu.

ANDREJEV TEĐEN - Vabimo vas na praznovanje zavetnika župnije v Trebnčah, ki bo danes, 23. novembra, ob 10. ur sv. maša, sodeluje zbor Kraški cvet pod vodstvom sestre Karmen; v ponedeljek, 24. novembra, ob 17. ur sv. maša ter Litanje Angelov varuhov; v torek, 25. novembra ob 15.30 obisk pokopališča z mašo (ob lepem vremenu); ob 17. ur sv. maša ter Litanja Jezusove krvi; v sredo, 26. novembra ob 17. ur sv. maša ter Litanje sv. Jožefa; v četrtek, 27. novembra ob 19. ur sv. maša ter Litanje sv. Duha. Po maši nastop gojencev prof. Marka Feri. Toplo vabljeni.

SKD FRANCE PREŠEREN - SKUPINA 35-55 - PILATES: vse novinke, ki bi radi poskrbeli za boljši mišični tonus, prožnejšo hrbtenico in razgibavanje, se lahko pridružijo k vadbi Pilatesa ali telovadbe za zdravo hrbtenico in razgibanje na podlagi Pilatesa, ki poteka v telovadnici (Trubarjevi dvorani) nižje srednje šole v Dolini. Ob sredah, od 18. do 19. ure Pilates, od 19. do 20. ure telovadba. Informacije v telovadnici pred začetkom vadbe ali po telefonu na št. 333-361641 ob sredah od 16. ure daže. Vabljeni!

SKD LONJER-KATINARA vabi v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri, v ŠKC v Lonjer, na slovesno poimenovanje društvenega pevskega zборa po kulturno-prosvetni delavki, domačinki Tončki Čok.

SDZP organizira tečaj Vinogradništvo in enologija, ki prične 3. decembra. Prostite samo še dve mestni. Vpišete se lahko v ul. Ginnastica 72 (tel. 040 566360).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB KOŠIR vabi svoje člane in ostale filateliste na redno sejo, ki bo v sredo, 3. decembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška 20.

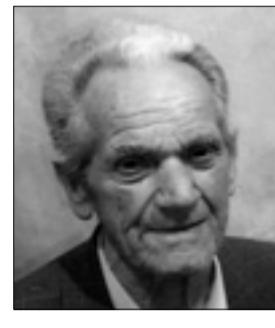
TRGOVSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGA ZOISA vabi na dneve odprtih vrat, ki bodo od 1. do 3. decembra, od 16. do 19. ure na sedežu (Vrdeška cesta 13/2). **GEOMETRSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGA ZOISA** vabi na dneve odprtih vrat, ki bo od 1. do 6. decembra, od 17. do 20. ure na podružnici (Canestrinjeva ploščad 7).

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2008/2009 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina - Nabrežina 102 (tel. 040-2017371).

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencov v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliku spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slimedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrajeni.

Mirno je zaspal naš dragi oče in nono

Luigi Mauri (Lojzi)

Žalostno vest sporočajo

hči Suzi z Edijem, Petrom in Katerino

Pogreb bo v sredo, 26. novembra ob 11. uri iz ulice Costalunga na pokopališče v Boljuncu.

Za zadnji pozdrav bo pokojnik ležal v mrljški vežici od 9.00 ure.

Lakotišče, 23. novembra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Boljunc

Zadnji pozdrav dragemu Lojziju

Vilma, Guido in Draga z družinama

Ob smrti dragega Lojzija se pridružujejo žalovanju

svakinja Stana ter nečaki Sergij, Stojan, Sonja in Valter z družinami

Za vedno nas je zapustila naša draga

Valerija Brecelli vd. Emili

Žalostno vest sporočajo

hči Marisa s Sergiom, vnukinja Ketty z Maurom, Sandra z Dejanom in sestra Marta

GORICA - Aretirali 22-letno dekle iz Fare zaradi preprodaje mamil

Agenti goriške kvesture prvič zasegli LSD in ekstazi

S preiskavo bodo skušali ugotoviti, od kod je prihajala droga - Heroin in kokain navadno »slovenska«

Agenti goriške kvesture so pred dnevi v Gorici prvič zasegli deset papirčkov, prepojenih z drogo LSD, in 15 gramov kristalov opojne substance MDMA, ki je znana pod imenom ekstazi. V dosedanjih akcijah proti prekupčevanju z mamil na Goriškem teh dveh sintetičnih snovi niso še nikoli našli, zato se preiskava nadaljuje, saj namen policistov je ugotoviti, od kod sta drogi prišli v Gorico. Doslej so namreč goriški zasvojenci in preprodajalci mamil segali predvsem po heroinu in kokainu, ki so ju zaradi razmeroma nižjih cen kupovali v Sloveniji, so včeraj pojasnili na goriški kvesturi. Preprodaja LSD-ja in ekstazija na goriškem tržišču mamil pa se po zagotovilih policistov doslej ni še nikoli pojavila.

Papirčke, prepojene z LSD-jem, in kristale ekstazije je pri sebi imela 22-letna ženska G.E. iz Fare. Agenti so jo opazili prejšnjo soboto, medtem ko se je v avtomobilu vozila po goriških ulicah skupaj s 34-letnim moškim C.M. iz Medeve. Moški in ženska sta se skušala izmuzniti kontroli policijske izvidnice, ki jima je sledila. Ko so ju ustavili, sta se sumljivo obnašala. Najprej so preverili njuno istovetnost, nakar so ju pospremili na goriško kvesturo. Tu so policisti ugotovili, da je dekle v spodnjem perilu skrivalo petnajst gramov kristalov mamil MDMA in papirčke, prepojene z LSD-jem. Žensko iz Fare so aretirali zaradi nedovoljene posesti opojnih substanc in prekupčevanja mamil; prepeljali so jo v tržaški zapor, kjer čaka na začetek sojenja. Preiskavo, s katero bodo skušali ugotoviti, kje je ženska dobila drogo, vodi goriški javni tožilec Marco Panzeri.

Policisti so med preiskavo ugotovili, da se uživalci mamil in zasvojenci pogosto srčejo na istih mestih, še zlasti na zasebnih domovih. Zato bodo dodatno okreplili preiskovalno dejavnost znamenom, da izsledijo »grosiste«, ki oskrbujejo goriško tržišče prepovedanih drog. (dr)

TRŽIČ - Aretacija Spolno nadlegoval mladoletnico

Policisti letičega oddelka goriške kvesture so aretirali 59-letnega Tržičana Dina Dorsija, za katerega je tržaško javno tožilstvo odredilo pripor zaradi spolnega nadlegovanja, nespodobnosti na javnem mestu in upiranja javnemu funkcionarju. Moški bo moral v zaporu presedeti dve leti in osem mesecov, aretirali pa so ga v prejšnjih dneh v Tržiču.

Dorsij je med letoma 2000 in 2001 spolno nadlegoval mladoletno dekle, ki je čakalo oceta pred tržiškim županstvom. Moški se je dotaknil njenih intimnih delov telesa, še pred tem pa se je sprehajal po Tržiču in nadlegoval mimoidoč z ženskimi oblačili na sebi. Policisti so mu takrat ukazali, da naj neha nadlegovati ljudi, namesto da bi jim prisluhnili, pa se je odpravil do županstva, kjer se je dotaknil intimnih delov telesa mladoletnega dekleta. Takoj zatem so ga policisti aretirali; sledila sta proces in obsodba. Moški je že bil vpletten v podoben dogodek, saj je nadlegoval neko Tržičanko in bil zaradi tega prijavljen pravosodnim organom. Zato je po spolnem nadlegovanju tržiškega dekleta sodišče v Trstu odredilo zoper njega pripom. Dorsija so tako pred dnevi aretirali in ga prepeljali v goriško kaznilnico, kjer bo presedel zaporno kazen.

GORICA - Podatki centrov SOS Rosa in Da donna a donna

Vse več žensk išče pomoč zaradi družinskega nasilja

Raziskave kažejo, da je v Italiji ena ženska na pet žrtev nasilja. Problem je sedaj razširjen tudi na Goriškem, o čemer pričajo podatki goriškega združenja SOS Rosa in sorodnega roškega centra Da donna a donna, ki sta včeraj predstavila svoje delovanje in niz pobud ob 25. novembra, ko poteka mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami. »O nasilju nad ženskami se v javnosti še vedno premašuje govor. Medijsko pozornost pritegne le v skrajnih primerih, kot je bil umor žene v treh otrok v Veroni pred dveoma dnevoma,« je včeraj opozorila pokrajinska odbornica Licia Morsolin in dodala, da goriška pokrajinska uprava zelo ceni in podpira hvalevredno delo organizacij, ki se borijo proti nasilju nad ženskami in otroki.

Od začetka januarja do včeraj se je na združenje SOS Rosa, ki ima sedež v ulici Baiamonti v Gorici, obrnilo 36 žensk, na center v Ronkah pa 82. »V primerjavi s prejšnjim letom je število žensk, ki so poiskale pomoč pri nas, narasel za približno 30 odstotkov. Lani smo v celem letu sledili 25 primerom, letos pa smo jih zbrali že 36,« je povedala Cristiana Ziani, ena izmed psihologinj goriškega centra SOS Rosa, in podčrtala: »Pri tem je treba upoštevati, da je odstotek žrtev, ki se opogumi in prijavi nasilje, minimalen. Po podatkih statističnega zavoda ISTAT v Italiji kar 93 odstotkov žensk zamolči nasilje zaradi sramu ali strahu.« Srednja starost žensk, ki so se v letošnjem letu obrnile na združenje SOS

Rosa, je 44 let in pol (lani je bila 42 let), v večini primerov pa gre za psihološko nasilje v družinskem krogu, ki ga nad žensko izvaja partner ali mož. »Podčrtati je vsekakor treba, da se je število primerov fizičnega nasilja krepko povisalo. Lani smo zabeležili štiri primere, letos pa

kar štirinajst.« Ob psihološki in pravni podprtosti nudi center ženskam, ki potrebujejo pomoč, tudi začasno bivališče, v katerem je od februarja do julija stanovala mati z otrokom, v zadnjih štirih mesecih pa ga zasedla druga ženska. Ziani je tudi poudarila, da so ženske, ki so vprašale za pomoč, večinoma italijanske narodnosti. »Število žensk, ki so iskale pomoč pri nas, se je povisalo iz različnih razlogov. Pripomogli so sodelovanje z goriško kvesturo in institucijami, projekti za tuje državljane, spletna stran in druge promocijske pobude. Pomembno je tudi to, da smo od letos na razpolago vsak dan, medtem ko je naše okence v preteklosti delovalo le dvakrat tedensko,« je zaključila psihologinja.

Pri združenju SOS Rosa so letos ustanovili tudi gledališko skupino, pri kateri sodeluje enajst članic. Prvič se bodo v javnosti predstavile v torek, 25. novembra, na odru goriškega Kulturnega doma, kjer bodo uprizorile igro »Vite di donne« (Življenja žensk). Igra se navduhuje po gledališkem besedilu z naslovom »Passi affrettati« pisateljice Dacie Mairaini. Pred spektakлом bodo ob 20.30 vrteli videoposnetek Sune Leghissa, ki opozarja na problem nasilja nad ženskami. Ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami so se za zanimivo pobudo odločile tudi predstavnice centra Da donna a donna iz Ronk, ki bodo v pekarnah delile torbice z napisom: Za mnoge ženske je nasilje vsakdanji kruh. (Ale)

LIVIO SEMOLIĆ

BUMBACA

V zvezi s problematiko dveh narodnih domov v Trstu in Trgovskega doma v Gorici se je pokrajinski predsednik SKGZ-ja Livio Semolić sestal z novim, komaj imenovanim generalnim direktorjem odborništva dežele FJK za finance in premoženje, Giuseppem Sassonijem. Le-tega je posebno zanimal Trgovski dom, saj bo o njem tekla beseda na skorajnjem sestanku med deželnim odbornikom Sandro Savino in goriško prefektino. Sassonia je med drugim izjavil, da se zaveda absurdna današnjega stanja, saj zaradi še vedno prisotnega arhiva v pritličnih prostorih, ki so pred časom že bili oddani, dežela ne more sprožiti obnovitvenih del. Ocenil je, da v dogovarjanju med dosedanjimi uporabniki prostorov in deželeni nisi bilo podrobnosti definirani vsi postopki, zlasti pa ni bilo formalizirano, kdo naj poskrbi za odstranitev arhiva in izpraznitve sob. Soglašal je, da to ne sme še naprej ovirati obnove in da je treba zaplet v najkrajšem času rešiti. Na pogovoru je bila tudi omenjena zelo realna možnost ukinitev pokrajinske izpostave zakladnega ministra, kar bi odpri možnost pridobitve vseh prostorov Trgovskega doma in določitve nove namembnosti zanje.

Semolić je Sassonijem posebej opozoril na finančni vidik. Poudaril je, da manjšina pričakuje, da bo sedanja deželna uprava potrdila finančna sredstva, ki so že bila namenjena obnovi Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu (pol drugi milijon evrov), kot tudi predvideni denar za Trgovski dom (500 tisoč evrov).

GORICA - Vsakoletna in že večstoletna tradicija ob sv. Andreju

Sejem s 97 zabavišči

Med goriškimi in novogoriškimi šolarji bodo razdelili 16 tisoč brezplačnih kuponov - Jutri prve prometne omejitve

Roman bo prihodnji teden osebno izročila kupone otrokom, medtem ko je skupaj z občinskim odbornikom Fabiom Gentilejem odločila, da bo sejemski dan, namenjen študentom, potekal v četrtek, 4. decembra.

Sejem sv. Andreja ima večstoletno tradicijo. V knjigi »Gorizia d'altri tempi« Giovanni Cossar ugotavlja, da je občinski pravilnik iz leta 1852 predvideval štiri velike sejme. Prirejali so jih ob sv. Hilariju, sv. Bartolomeju, sv. Mihuelu in sv. Andreju. Od štirih sejmov se je do današnjih dni ohranil le Andrejev, ki se je nedvomno posodobil, ne glede na to pa vsako leto priklicuje obiskovalce iz širše okolice. Sejem sv. Andreja je seveda poznan tudi v Novi Gorici in sosednjih krajev, od koder so ob tej prilikli ljudje od vedno hodili nakupovat najrazličnejše blago v Gorico.

Sejem bodo kot vsako leto spremljale tudi omejitve v mestnem prometu, saj avtomobili ne bodo smeli voziti po ulicah, v katerih bodo postavili stojnice in zabavišča. Prepoved prometa bo veljala v ulici Cadorna od 24. novembra do 11. decembra, na trgu Battisti, v ulicah Petrarca in Rismonda pa od 25. novembra do 11. novembra. V ulicah Oberdan, Mamel, Roma, Crisp, Diaz, Cadorna, Rotta, na korzu Verdi med ulicama Santa Chiara in Petrarca ter na korzu Italia med ulicama Garibaldi in IX Agosto bo prepoved prometa veljala od sobote, 29. novembra, do pondeljka, 1. decembra. (dr)

Arhivski posnetek z Andrejevega sejma

BUMBACA

GORICA - Miloš Budin gost petkove klepetalnice Goriškega loka

»Obamovski« pristop ključ za uspeh manjšine

Bivši podtajnik o svojih izkušnjah, reformah in odnosu Slovencev do italijanske države

Z leve Peterin, Budin in Sosol v klepetalnici Goriškega loka

BUMBACA

»Slovenska narodnoščna skupnost bo na politični ravni uspešna, če se bo otreсла zadržanosti in bo prepričala čim več italijanskih sodržavljelanov, da sta njen jezik in kultura sestavni del tukajšnjega območja. Da nam to uspe, se moramo postavljati "obamovsko": če bi se Obama predstavljal samo kot zastopnik temnopoltih državljelanov, bi pred kratkim ne doživeli zgodovinskega dne. Zmagal je, ker je kandidiral kot predstavnik in zagovornik vseh Američanov. Neobremenjenost z občutkom državljanske pripadnosti je bila vodilo, ki se ga je skozi svojo politično kariero - kot je sam povedal - držal Miloš Budin, prvi Slovenec, ki mu je bila zaupana vloga v italijanski vladi. Bivši senator in podtajnik na ministrstvu za mednarodno trgovino je bil v petek gost Goriškega loka, ki je v KB Centru priredil klepetalnico z naslovom (Obj)ladati Italijo. Srečanje, ki sta ga učinkovito vodila David Peterin in Aljoša Sosol, je bilo priložnost za razpravo o aktualnih vprašanjih, ki trkajo na sistem državne uprave in italijansko družbo. Med slušatelji sta bila Dimitrij Volčič, bivši novinar, senator in evroposlanec, ter Rudi Pavšič in Livio Semolič, deželnii in pokrajinski predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ). Semolič se je Budin posebej in javno zahvalil, saj je bil med rimsko izkušnjo njegov ožji sodelavec. Ravnato je bil tudi Volčičev.

Petkov gost goriške klepetalnice je spregovoril o svojih izkušnjah v Prodijevi

vladi in v levo-sredinski koaliciji, o svojih pogledih na današnjo politično sceno v Italiji, o reformah, ki so nujno potrebne, in seveda o odnosu slovenske narodne skupnosti do italijanske politike in države na sploh. »Italija je država, ki sloni na uspešni individualni pobudnosti, podjetnosti in ustvarjalnosti. Če je individualna iniciativa njena moč, je njena hiba pomanjkanje sistemskosti. Druge evropske članice vlagajo v "sistem države", medtem ko je v Ita-

upravljanja, kot je parlament. Zaradi enakih funkcij obeh domov parlamenta prihaja namreč do velikih zamud v zakonodajnem postopku. Omenil je dalje federalizem, ki pa bi državo utegnil dodatno ošibiti, in še potrebo po racionalizaciji stroškov javne uprave. Petkova klepetalnica ni mogla mimo Silvia Berlusconija. Po eni strani - sta ugotovljala mlada voditelja večera - je sedanj predsednik vlade tarča kritik svetovnih me-

»Nujno potrebno je, da se Slovenci vprašamo, kako lahko koristimo tudi širši družbi, deželi, državi. Tu se odpira poglavje občutka pripadnosti, ki iz zgodovinskih razlogov nima enostavne rešitve«

lij i to problem. Pomislimo samo na gesla, na katerih je Berlusconi gradil lastni konzenc, kot je na primer "Manj države, manj davkov", je najprej opozoril Budin in tako nadaljeval svojo analizo stanja: »To je eden izmed vzrokov, zaradi katerih je v Italiji tako težko izvajati resne reforme. Vsekakor sem prepričan, da bo gospodarska in ekonomska kriza, ki jo že doživljamo, omogočila izpeljavo nekaterih ključnih reform in racionalizacijskih ukrepov, ki jih drugače ne bi bilo mogoče uresničiti.« Med pomembnimi reformami je Budin izpostavil posodobitev organov demokratičnega

drev, po drugi pa ankete kažejo, da njegov konzenc v državi narašča. »Berlusconi je zmagal volitve. Namesto da bi se skrivali za izgovorom "ljudje so neumni, ker so zanj glasovali", bi si v lev sredini moral postaviti vprašanje o vzrokih, ki so do tega privedli. Je Berlusconi zmagal, ker je spreten in zvit ali zato, ker je naša ponudba slaba? Po mojem sta obe opciji pravilni,« je očenil Budin. Dalje je beseda tekla o problemu korupcije in privilegijev v Italiji in v sestru, o potrebi po sistemskem spodbujanju gospodarskih odnosov med državami in o Romanu Prodiju. Pogovor je nanesel še na

odnose med Italijo in Slovenijo ter o tem, kako se slovensko-italijanski odnosi lahko razvijejo po volilni zmagi leve koalicije Boruta Pahorja. »Odnos med državama se dograjuje. Tu pa tam malce zaškripa, v glavnem pa je dober. V to pač pelje ekonomika logika, saj je slovensko-italijanski prostor ena sama celota,« je poudaril Budin in k temu dodal, da bodo po njegovem mnenju konstruktivni tudi odnosi med Pahorjem in Berlusconijem: »To je tudi v našem interesu, zato moramo stike med državama spodbujati ne glede na barvo vlade na italijanski in slovenski strani meje.«

Budin je izrazil mnenje, da bi se moral slovenska manjšina pri zasledovanju svojih ciljev in pri uveljavljanju kulture večnorodnega prostora postavljati tudi v kožo sogovornika oz. večinskega naroda. »Nujno potrebno je, da se Slovenci vprašamo, kako lahko koristimo tudi širši družbi, deželi, državi. Tu se odpira poglavje občutka pripadnosti, ki iz zgodovinskih razlogov nima enostavne rešitve. Mnogi izmed nas, ko razmišljamo o italijanski državi, zastavili in podobnih zadavah, doživljajo protislovna čustva. Zdi se nam, da v trenutku, ko jih čutimo za svoje, odstopamo od slovenske narodnosti identiteti. Moje prepričanje je, da tega protislovja ni,« je podčrtal Miloš Budin in tako zaključil: »Verjamem, da je iz občutka pripadnosti mogoče črpati moč, da delamo v širšem interesu in obenem pospešujemo uveljavljanje pravic etnične manjšine.« (Ale)

DOBERDOB - Jezero Delovanje naj temelji na svežini in izvirnosti

VILJEM GERGOLET

BUMBACA

Kulturna svežina in izvirnost morata še naprej biti vodilo doberdobskoga društva Jezero. V to je prepričan Viljem Gergolet, ki na jutrišnjem občnem zboru prepušča mlajšim silam vodenje društva po 27 letih predsedovanja. Gergolet je bil prvič izvoljen za predsednika leta 1981; zatem so ga dvakrat potrdili, zaradi prenovitvenih del na društvenem sedežu, ki so se začela v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, pa je njegovo predsedovanje trajalo do danesnjih dni.

V zadnjih letih je društvo po besedah Gergoleta vložilo veliko energij v prenovu sedeža, ki se je zaključila leta 2005, trajala pa je preko deset let. »Z odprtjem prenovljenega sedeža je društvo Jezero ponovno zaživel, saj je bilo pred tem njegovo delovanje omejeno zgolj na dejavnost moškega in ženskega plevskega zborna. V novem sedežu smo obnovili mladinski odsek, sploh pa je bila dejavnost lahko spet razvejana,« je pojasnil Gergolet in poudaril, da je postal sedež društva Jezero pravo kulturno središče, saj v njem potekajo tudi tečaji Glasbene matice, ob tem pa se v njem poleg članov zbirajo tudi številni domačini.

Gergolet napoveduje, da bodo na jutrišnjem občnem zboru obnovili društveni odbor, v katerega bo vključenih več mladih. Po mnenju dosedanjega predsednika bodo morali novi društveni odborniki posebno pozornost nameniti izvirnim in kakovostnim pobudam. »Na deželnih ravnih opažam, da društva postajajo vse preveč prosvetna; čeprav so v društvenih odborih tudi mladi, so pogosto prireditve tradicionalne in zasnovane po starih klišejih. Temu se je treba izogniti in nadaljevati s filozofijo kulturnega društva, katerega delovanje temelji na izvirnosti in svežini,« poudarja Gergolet, ki bo sicer o svojem dolgem predsedovanju obširnejše spregovoril med jutrišnjim občnim zborom. Prvi sklic je predviden ob 20. uri, drugi pa ob 20.30. (dr)

SSK - Pobuda Konference za Italijo

Srečanje Slovencev, razseljenih po Italiji

Na svojem sedežu v Gorici se je postal odbor Konference za Italijo Svetovnega slovenskega kongresa (SSK). Zasedanje je sklical in ga vodil predsednik italijanske Konference Marjan Terpin. Ob udeležbi podpredsednikov Dina Del Medicu in Rafka Dolharja, tajnice Franke Padovan, blagajničarke Jerice Koren in ostalih odbornikov so pregledi opravljeni delo v tekočem letu, v katerem sta izstopala zlasti vsakoletno srečanje v Ogleju in proslava ob obletnici osamosvojitve Slovenije, pomembno pa je tudi bilo sodelovanje članov Konference za Italijo pri osrednjem odboru SSK v Ljubljani.

V nadaljevanju so se lotili priprav delovanja Konference za leto 2009, ki bo posvečeno Slovencem, razseljenim po Italiji. Tradicionalna proslava ob obletnici slovenske osamosvojitve bo prihodnje leto ob koncu junija. Z društvom Slovenev v Milenu bodo pomladni priredili v lombardski prestolnici skupno kulturno prireditev in ob tem se srečanje Sloven-

MARJAN TERPIN

BUMBACA

cev, ki živijo razseljeni po raznih krajih severno-zahodne Italije; z njimi je že navezel stike član SSK Karlo Bresciani. V polnem času bodo posvetili pozornost številnim beneškim Slovencem, ki so se množično izselili in živijo v ravninskih predelih Furlanije. Skupaj z nekatimeri njihovimi predstavniki bodo priredili srečanje v enem izmed furlanskih krajev. »Seveda bodo zastopniki Konference za Italijo še nadalje sodelovali z drugimi Konferencami po svetu in osrednjem odborom v Ljubljani,« je povedal Marjan Terpin.

GORICA - Delegacija SDGZ-ja na Informestu

Vzpostavili stik

Snuje se projekt na področju čezmejnih medijev - Urad SDGZ-ja povod za sodelovanje

S srečanjem med predstavniki SDGZ-ja in Informesta

BUMBACA

V okviru pobud za vzpostavitev uradnih stikov z gospodarskimi institucijami je goriški odbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) v tem tednu obiskal agencijo za mednarodno gospodarsko sodelovanje Informest, ki ravno v Gorici domuje že osemnajst let. Podpredsednici te ustanove Silvija Acerbi in odgovorni za razvojne načrte Sandri Sodini so predsednik pokrajinskega odbora SDGZ Karlo Devetak ter člana Valentina Parhor in Ales Waltritsch opisali delovanje slovenske gospodarske organizacije, možnost njene vezne vloge v Slovenijo in pomen oživitve njenega goriškega dela. S podjetji, ki so tako ali drugače povezana z združenjem, Informest sodeluje že več let pri

posameznih projektih in ravno v teh tednih se snuje zanimiv načrt na področju čezmejnih medijev. Odprtje urada SDGZ v Gorici pa bo povod za tesnejše sodelovanje, so ugotovljali.

Acerbijeva je obrazložila delovanje in vlogo Informesta ter dala razumeti, da bo v prihodnjem letu po vsej verjetnosti ustanova dobila nove razvojne možnosti; aktivno bo namreč prisotna na srečanju med Italijo in državami jugovzhodne Evrope, s katerim bodo konec februarja odprli nov konferenčni center v univerzitetnem kompleksu v ulici Alviano. Sodinjeva je pojasnila smernice, ki navdihujejo načrte za naslednja leta in ki težijo k kakovostni inovaciji in povezovanju med podjetji.

NOVA GORICA - Ukrep družbe HIT zaradi finančne krize

Za sponzorstva tretjino manj denarja

V Sarajevu bodo zbrali nekdanje olimpijce in smučarske ase

V okviru pete konference o marketingu v športu, ki je v ponedeljek potekala v Portorožu, je novogoriška družba HIT že drugo leto zapored prejela nagrado Sporta za najboljše športno sponzorstvo. Letos so si nagrado prislužili s projektom Jure Košir - ambasador HIT-ovih tržnih znakov. Sicer pa se tudi v HIT-u prilagajajo ne najbolj rožnatim razmeram na trgu, saj bodo sponzorstvu in donatorstvu namenili dobro tretjino manj denarja.

Kot je povedal Tilen Majnardi, vodja korporativnega komuniciranja v HIT-u, je v takšnih primerih križnih obdobij najbolj prizadeta prav sponzorska dejavnost. Pojasnil je, da je družba HIT že lani, ko so se v Italiji začeli kazati prvi znaki križe, in ko je Slovenija uvedla protikadilski zakon, ki je povzročil padec realizacije za več kot 20 odstotkov, začela s postopnim zmanjševanjem sponzorskih vložkov. Pri tem so upoštevali pomembnost posameznih sponzorstev za razvoj lokalnega okolja, predvsem pa značilnost posameznega sponzorstva v smislu promocijskega učinka za podjetje in njegove znamke. »Zaradi zaostrenih razmer smo se osredotočili na sponzorstva, ki jih je mogoče umestiti v aktivno promocijo storitev družbe, precej ostalih smo skrčili, nekatere pa tudi ukinili,« je povedal Majnardi. V zvezi z aktualno gospodarsko krizo je pojasnil, da slednja močno znižuje porabo HIT-ovih gostov in realizacijo družbe. »Letos bomo za sponzorsko in donatorsko dejavnost namenili največ dva milijona evrov, v prejšnjih letih pa je bil ta znesek tudi precej višji od treh milijonov evrov,« je še dodal vodja HIT-ovega korporativnega komuniciranja in izrazil prepričanje, da ostaja HIT kljub precejšnjemu znižanju sredstev eden najpomembnejših slovenskih sponzorjev, predvsem na športnem področju, kamor vlagajo 80 odstotkov vsega sponzorskega de-

Tilen Majnardi z nagrado Sporta

Jure Košir

narja. Preostanek gre za kulturne projekte, izobraževalne institucije in za socialne projekte širšega družbenega pomena. Ta struktura se kljub manjšemu obsegu v prihodnje ne bo občutne spremeni.

Prav zaradi krčenja sponzorskih sredstev so po Majnadrijevem mnenju toliko bolj pomembni inovativni sponzorski in

promocijski prijemi, ki omogočajo večjo učinkovitost porabe za to namenjenih sredstev. Eden takšnih je HIT-ovo sodelovanje z Jurem Koširjem, ki velja za eno najbolj prepoznavnih oseb slovenskega športa. »Vse se je začelo z zares dobro smučarsko zabavo, ko nam je v Kranjsko Gorenja na moje zadnje uradne tekmeh uspešno pripeljati večino velikih smučarskih imen. Ski Legends Hit Challenge je nato prerasel v tradicionalno vsakoletno športno-zabavno srečanje,« je sodelovanje s HIT-om opisal Jure Košir. Letošnji Ski legends Hit Challenge z naslovom Olympic Edition bo še posebej zanimiv, saj ga bodo 20. decembra organizirali v Sarajevu, kjer so leta 1984 potekale zimske olimpijske igre. Svojo udeležbo so že potrdili številni športniki, vključno z nekdanjimi olimpijcicami. Poleg Jureta Koširja, Alberta Tombe in Mateje Svet se bodo dogodila udeležili tudi Jure Franko, Bojan Križaj, Boris Strel, Anton Steiner, Peter Mueller, Franz Klammer, Hans Enn, Didier Bouvet, Kjetil Andre Aamodt, Lasse Kjus in številni drugi.

Nace Novak

PODGORA - Zlata poroka Vere in Alojza

Petdeset let na skupni poti

Vera Pelicon
in Alojz Humar

Vera Pelicon in Alojz Humar praznujeta petdeset let skupnega življenja. Poročila sta se 22. novembra 1958 v sovodenjski cerkvi, saj se je Vera rodila ravno v preprosti delavski družini v Sovodnjah. V mladih letih je doživel veliko gorja; med drugo svetovno vojno je izgubila očeta in dva mlada brata, tako da sta v družini ostali še samo njena mati in sestra Ema. Zaposlena je bila v podgorški tekstilni tovarni Lojze, po domače Klemenčev oz. Lojšč od Zane, je doma iz Števerjana in ravno tako izhaja iz delavske družine. Najprej je bil zaposlen pri nekem gradbenem podjetju iz Gorice, kasneje je bil samostojni avto-prevoznik. V mladih letih je bil zelo aktiven pri domačem društvu Briški gric, posebno pri dramski in telovadni skupini. Prva leta po po-

Saverij Rožič

Sredi Brd lep Martinov večer v družbi gorških upokojencev

Klub deževnemu vremenu se je lepa skupina članov in prijateljev odzvala vabilu Društva slovenskih upokojencev za Goriško, ki je priredilo 8. novembra tradicionalno martinovanje, tokrat v Gonjačah v Brdih pri spomeniku. Polnemu avtobusu se je pri-družilo še nad dvajset udeležencev z avtomobili. Ljudski praznik na Martinovo, ki se je tudi pri nas močno zakoreninil, je ob koncu jesenskih opravil na poljih in vinogradih lepo priložnost za srečanje v prijetni družbi. V veselem in sproščenem razpoloženju so prisotni preživeli lep večer ob kramljaju, glasbi, ubranem petju, tomboli, plesu in primerni Martinovi večerji. (ed)

GORICA - Nova Quaggiatova zborka

Navdihuje ga glasba

Sakralne skladbe še čakajo na izdajo

JAMLJE Koledar s starimi poklici

Starim poklicem je posvečen letošnji zgodovinski koledar društva Kre-menjak, ki ga bodo predstavili v petek, 28. novembra, ob 20.30 v večnamenskem središču v Jamljah. Na koledarju so posnetki jameljskih kmetov, zidarjev in mizarjev, dalje fotografije pekov, čevljarjev, šivilj in brusačev, sadilcev borov na kraški gmajni in riža pri Štivanu, mesarjev iz Doberdoba in delavcev v kamnolomih. Koledar bo predstavljal Danjal Radetič, poskrbljen bo za glasbeno popestritev. Predstavitev koledarja je vključena v triptih prireditve, ki jih v Jamljah prirejajo ob zaključku leta; 5. novembra bo namreč mklavževanje, 23. decembra pa božičnica.

PATRICK
QUAGGIATO
BUMBACA

Sinoči se je v Kulturnem centru Lojze Bratuž začela jubilejna, 50. zborovska revija Ceciljanka, ki se bo nadaljevala danes z začetkom ob 17. uri. Zveza slovenske katoliške prosvete, ki prireja pevsko revijo, je še pred tem, v torek, predstavila zborko posvetnih skladb za mešani, ženski, moški, mladinski in otroški zbor mladega skladatelja Patricka Quaggiata.

Krajše torkov slavje v komorni dvorani centra Bratuž je z dvema skladbama uvelia pevska skupina Musicum. Quaggiatov prijatelj Ambrož Čopi, sicer znan slovenski skladatelj in zborovodja, ki je lepo oblikoval publikacijo tudi napisal spremno besedo, je poudaril, da je med prvo zbirko, ki je izšla leta 2004, in drugo preteklo razmeroma malo časa, »v štirih letih pa je nastalo res ogromno skladb«. Nova zborka vsebuje samo posvetne skladbe, sakralne še čakajo na izdajo. Medtem je skladatelj zrasel, je povedal Čopi. V njem sta ostala živa raziskujoča čut in mladostno hotenie, in vendar »skladbe pričajo o izjemni nadgradnji skladatelja v smislu kompozicijske zrelosti«. Quaggiato najde navdih v besedilu, morda v živiljenjski izkušnji, pa tudi v naročilu, »kar je hvale vredno«. Uveljavljenim in formiranim skladateljem osebni stil že določa kombinacije in vzorce, pri Patriciju pa je list, ki ga ima pred sabo, »še vedno povsem prazen, to je dobro, ker ga navdihuje glasba«. Vsaka skladba ima zato svoj slog, skladatelj »skuša vsakemu besedilu pritakniti tisto, kar mu najbolj paše«. Za Quaggiatu je tudi značilno, da izhaja iz slovenske tradicije, kar se tiče teksta in harmonije, »veliko bolj pa operira s polifonijo in z vokalno vodenimi linijami, zaradi česar so njegove skladbe pevne, vsak pevec ima svoj doprinos k celoti skladbe«. Marsikatera skladba v zbirki še ni bila izvedena, kar je še en izvir več za zborovodje. Po Čopijevih besedah je Quaggiatu »uspelo se povsem predati glasbi, in to kot skladatelj in kot interpret. Tudi zaradi tega smo Primorci ponosni nanj«.

Večer je z nekaj skladbami sklenila odlično obrana Vokalna skupina Grgar, mlad sestav, ki pod vodstvom Andreja Filipiča združuje mlade in že izkušene pevce iz različnih koncev Goriške.

Štandreški zavetnik

V Štandrežu se začenjajo praznovanja vaškega zavetnika sv. Andreja. V župnijskem domu bo danes ob 16. uri predstava klovnov za otroke in odrasle, jutri ob 20.30 pa bo Marko Erjavec predaval na temo »Saj sem veren, toda...«.

Goriški
upokojenci
na briškem
martinovanju

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2008

50. REVJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

Posvečena je skladatelju Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva

GORICA
Kulturni center Lojze Bratuž
Nedelja, 23. novembra 2008, ob 17. uri

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU

PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU

SPANGHERO, ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

V KULTURNEM DOMU v Sovodnjah bo v petek, 28. novembra, ob 20.30 uprizoritev igre »Amour, amore, Liebe na trnek se lovijo ribe«; na oder jo bo postavila gledališka skupina kulturnega društva Brce iz Gabrovice pri Komnu. Komedija v dveh dejanjih Marca Tassare bo prvič uprizorjena v slovenščini; prevod, priredba in režija Sergej Verč, jezikovna obdelava in asistentka režisera Minu Kjuder.**V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU** bo 24. in 25. novembra, ob 20.45 gledališka predstava »Xanax«. Nastopata Amanda Sandrelli in Blas Roca Rey; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).**PD ŠTANDREŽ** prireja niz predstav ljubiteljskih gledaliških skupin: v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri bo gostovalo KUD Polzela z Linhartovo komediojo Ta veseli dan ali Matiček se ženi; v nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri bo na vrsti komedija Jeana Cloda Danauda Kvačkarja v izvedbi KUD Šmartno ob Paki; v soboto, 24. januarja, ob 20. uri bo premiera; v nedeljo, 25. januarja, ob 17. uri bo nastopil dramski odsek PD Štandrež s komedijo Branislava Nušiča Kaj bodo rekli ljudje. Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

Kino

GORICA**KINEMAX** Dvorana 1: 15.10 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.
Dvorana 3: 15.30 - 18.00 - 20.30 »Changeling«.**TRŽIČ****KINEMAX** Dvorana 1: 15.10 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14

AGIP - Ul. Lungo Isonzo

SHELL - Ul. Aquileia 20

ESSO - Ul. Trieste 106

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državnih cesti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentinis 61

AGIP - Ul. S. Polo

TAMOIL - Drev. Cosulich 21

ŠKOCJAN

ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

STARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

FOLJAN

IP - Ul. III Armata 58

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2008

50. REVJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

Posvečena je skladatelju Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva

GORICA
Kulturni center Lojze Bratuž
Nedelja, 23. novembra 2008, ob 17. uri**Goriška Mohorjeva družba****Predstavitev knjižne zbirke 2009****Koledar za leto 2009**

Marija Ščuka Kerže

Moj oče Zorko

Anamarija Volk Zlobec,

Magda Starc Tavčar

Muca prede

Jutri, 24. novembra, ob 17.00

v galeriji Ars nad Katoliško knjižarno

v Gorici, Trnavki 25Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.
Dvorana 4: 15.30 - 18.00 - 21.30 »Changeling«.
Dvorana 5: 15.50 - 17.50 - 20.10 - 22.10 »La fidanzata di papà«.

Čestitke

*Danes 40 KATJA iz Doberdoba sveč ſteje, vse naj naj... in naj se med nami še naprej nasmeje. Lucia in Luisa z družinama.**Danes v Doberdobu praznuje naša KATJA 40 let. Vse najboljše ji iz srca želijo Luca, Lara in Ena.*

Razstave

ALPINISTIČNI ODSEK PD NOVA GORICA pripravlja ob 30-letnici delovanja fotografsko razstavo v četrtek, 27. novembra, ob 19. uri v Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici.**BREZPLAČNA VODENA OGLEDNA** slikarskega ciklusa Marcella Fogolina (med 10. in 19. uro na sedežu fundacije Goriške hranilnice v ul. Carducci 2 v Gorici) bosta danes, 23. novembra, ob 11. in 17. uri.**VVEČNAMENSKEM CENTRU** v ul. Baianmonti 22 v Gorici bo v sredo, 26. novembra, ob 16. uri odprtje prodajne razstave okrasnih predmetov realiziranih v centrih CISI iz Gorice; na ogled do 29. novembra.

Koncerti

SOZVOČENJA 2008 - Koncert zborov s tematskimi sporedi bo v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri na gradu Dobrovo v Goriških Brdih.**SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČEV GORICI** in Skupnost družin Sončnika vabita v cerkev Sv. Ivana v Gorici danes, 23. novembra, ob 10. uri k maši, med katero bo prepevala vokalna skupina Gloria. Po maši bo tudi koncert duhovnih pesmi.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za Trubarjevo obeležje na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadružni banki Doberdobi Sovodnjie (št. 821085321240100000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.**OTROŠKA SKRINJICA:** likovna, pevska, glasbena dejavnost, igranje, zabava, sprostitev. Dejavnost je namenjena otrokom od tretjega do sedmeta leta starosti. Otroška skrinjica se odpira vsako soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (Bukovje 6).

Dejavnost je namenjena otrokom od poldrugega do tretjega leta starosti in staršem (mati ali oče). Projekt vodi Tanja Gaeta (informacije na tel. 334-2825853).

DRUŽINSKI AKORDI, potekajo vsak četrtek od 17.45 do 18.30 na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (Bukovje 6).

Dejavnost je namenjena otrokom od poldrugega do tretjega leta starosti in staršem (mati ali oče). Projekt vodi Tanja Gaeta (informacije na tel. 334-2825853).

OTROŠKA SKRINJICA: likovna, pevska, glasbena dejavnost, igranje, zabava, sprostitev. Dejavnost je namenjena otrokom od tretjega do sedmeta leta starosti. Otroška skrinjica se odpira vsako soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (Bukovje 6).

Dejavnost je namenjena otrokom od poldrugega do tretjega leta starosti in staršem (mati ali oče). Projekt vodi Tanja Gaeta (informacije na tel. 334-2825853).

DRUŠTVOM TUTRIČ obvešča, da je v teku tečaj pogovorne slovenščine ob četrtekih med 16. in 18. uro; informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).**GORIŠKI MESTNI REDARI** sporočajo ulice, dneve in urne merjenja hitrosti z radarjem ul. Brigata Re - ponedeljek, 24. novembra, 14.30-15.30.**JAVNI RAZPIS - PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR:** ZSKP, KC Lojze Bratuž in ZCPZ podljubljajo priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom, ki delujejo v goriškem prostoru za ustvarjalne dosežke. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica, drevored 20. septembra, 85 s pripisom na ovojnico Predlog za priznanje.**KD JEZERO** iz Doberdoba sklicuje v ponedeljek, 24. novembra, občni zbor volilnega značajav prvem sklicu ob 20. ur, v drugem pa ob 20.30 na sedežu društva.**LETNIKI 1978** se bodo zbrali na večerji v petek, 28. novembra, in skupaj praznovali 30-letnico; informacije in prijave na tel. 347-0335969 (Petra) ali 328-7137922 (Mitja).**SMUČARSKI ODSEK SPDG** vabi člane in prijatelje, da se udeležijo krajevga tečaja o pripravi smuči, ki bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 20. uri na sedežu KD Paglavec v Podgori; informacije na tel. 0481-22164 (Marta).**V KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH** poteka ob sredah med 17. in 18. uro goriška delavnica, ki jo vodita Maja Devetak in Anna Roversi. Srečanja so primerna za srednješolce; informacije na tel. 328-2580940 (Maja).**SKUPINA** zaposljenih v slovenskih ustanovah, ki jih bo prizadelo krčenje državnih prispevkov, vabi na pogovor o naštalem položaju, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri v prostorih Narodne in študijske knjižnice v ul. Sv. Frančiška 20 v Trstu.**KRUT** prireja v soboto, 17. januarja 2009, na ogled razstave Van Gogh - Risbe in sli-**Knjižnica "Damir Feigel"****"RAZBIRANJA ŽARIŠČA - Razmišljjanja o meji in literaturi**

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

Posvečena je skladatelju Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva

GORICA
Kulturni center Lojze Bratuž
Nedelja, 23. novembra 2008, ob 17. uri**Goriška Mohorjeva družba****Predstavitev knjižne zbirke 2009****Koledar za leto 2009**

Marija Ščuka Kerže

Moj oče Zorko

Anamarija Volk Zlobec,

Magda Starc Tavčar

Muca prede

Jutri, 24. novembra, ob 17.00

v galeriji Ars nad Katoliško knjižarno

v Gorici, Trnavki 25Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.
Dvorana 4: 15.30 - 18.00 - 21.30 »Changeling«.
Dvorana 5: 15.50 - 17.50 - 20.10 - 22.10 »La fidanzata di papà«.

SLOVENIJA - Imenovanje skupine, ki bo pripravila prve nujne ukrepe

Nova Pahorjeva vlada se je takoj lotila boja proti gospodarski krizi

Na seji niso obravnavali kočljivega vprašanja veleposlanikov - Jutri sprejem pri predsedniku države

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na svoji prvi včerajšnji seji imenovala skupino za pripravo in usklajevanje ukrepov zoper finančno krizo. Hkrati je vsa ministrstva in vladne službe zadolžila, da preučijo in predlagajo ukrepe, ki so potrebni za preprečitev krize, je na novinarski konferenci po seji vlade povedal premier Borut Pahor. Napovedal je še trajen socialni dialog. Koordinacijsko skupino za pripravo in usklajevanje ukrepov, povezanih z mednarodno finančno krizo in gospodarsko negotovostjo, bo vodil minister za razvoj Mitja Gaspari, v njej pa so še minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, minister za finance Franc Križanič, minister za delo, družino in socialne zadeve Ivan Svetlik ter minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič.

Potem ko se je seznanila z informacijo o mednarodni finančni krizi in njenimi morebitnimi učinki na razvoj in gospodarski položaj v Sloveniji, je vlada tudi zadolžila vsa ministrstva in vladne službe, da takoj preučijo in za obravnavo na vladi v najkrajšem možnem času predlagajo ukrepe, ki so potrebni za preprečitev in odpravo posledic krize in gospodarske negotovosti.

Pahor je napovedal, da se bodo predvidoma že naslednji teden sestali s predstavniki delodajalcev in sindikatov, starejše in mlajše generacije, pa vse do kmetijsko gozdarske zbornice, od katerih želi izvedeti, kakšna so njihova pričakovanja do vlade, da bo ravnala v času negotovosti.

Zbrane predloge bo vlada preučila in »videl bomo, kateri ukrepi so kompatibilni in kateri si nasprotujejo«, je dejal Pahor. Sledil bo trajen socialni dialog med omenjenimi partnerji in vlado, ki bo po Pahorjevih besedah trajal »vse do trenutka, ko bomo upravičeno sklepali, da je čas gospodarske negotovosti končan«. Hkrati bodo tekli tudi intenzivni pogоворi z voditelji opozicijskih in koalicijskih strank, s katerimi naj bi se dogovorili glede oblike partnerstva za razvoj, ki ga je Pahor napovedal v petek ob predstavitvi mistske liste v parlamentu.

Slovenska vlada včeraj ni obravnavala vprašanja veleposlanikov, katerih imenovanja ni potrdil predsednik republike Danilo Türk, je povedal Pahor. Na novinarski konferenci po konstitutivni seji vlade je dejal, da bo to vprašanje na dnevnem redu prihodnje, četrtekove seje. Napovedal pa je tudi novoletno zakon o zunanjih zadevah. Kot je dejal Pahor, se je za to, da bo vlada vprašanje imenovanja veleposlanikov obravnavala na četrtekovi seji, odločil po premislu, kakšni koraki so primerni, dovolj hitri, in hkrati omogočajo dovolj preudarne odločitve, da bo Slovenija lahko čim prej imenovala kandidate za izpraznjena mesta v slovenski diplomaciji. Pahor se je sicer zavzel za to, da bi na izpraznjena veleposlaniška mesta čim prej imenovali ustrezne kandidate.

Povedal je, da bo imel do četrtka čas za temeljiti posvet z zunanjim ministrom Samuelom Žbogarjem o tem vprašanju, posvetovala pa se bo tudi s predsednikom republike Danilom Türk-

kom, ki bo jutri sprejel novo vlado.

Pahor je potrdil, da je seznanjen z osnutkom dokumenta, ki ga je pripravilo francosko predsedstvo in ki naj bi omogočil nadaljevanje pristopnih pogajanj Hrvaške z EU. Ocenil je, da gre do stvari v pravo smer, vendar je še prezgodaj reči, ali so zahteve Slovenije izpolnjene. Francosko predsedstvo je namreč Sloveniji in Hrvaški predlagalo, naj se zastoj v pristopnih pogajanjih med unijo in Zagrebom reši z zagotovilom, da pogajalska poglavja ne bodo prejudicirala vprašanja meje s Slovenijo. Hrvaška naj bi se k temu pisno zavezala in v Zagrebu so že izrazili pripravljenost na to.

Pahor je dejal, da si je slovenska politika v zadnjih dveh tednih prizadevala za rešitev problema in francosko predsedstvo opozarjala, da mora imeti pred očmi interes Slovenije kot članice EU, ki »zavoljo podpore Hrvaški ne more žrtvovati nacionalnih interesov«. (STA)

SLOVENSKA VLADA Imenovani tudi državni sekretarji

LJUBLJANA - Novoimenovana vlada je na prvi seji za generalnega sekretarja vlade imenovala Milana M. Cvirkla, za vodjo kabineta predsednika vlade pa Simona Dimiča. Vlada je imenovala tudi več državnih sekretarjev na posameznih ministrstvih in tudi v kabinetu predsednika vlade.

Za državno sekretarko na ministrstvu za finance je vlada imenovala Heleno Kamnar, za državnega sekretarja na ministrstvu za notranje zadeve pa Gorana Klemenčiča. Igor Jakonič bo državni sekretar na ministrstvu za promet, Darja Radič pa državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo. Za državne sekretarje na ministrstvu za pravosodje je bil imenovan Boštjan Skrlec. Vlada je za državne sekretarje na ministrstvu za zdravje imenovala Slavka Zicherla, za državno sekretarko na ministrstvu za šolstvo in šport pa Alenko Kovšca. Branko Lobnikar bo državni sekretar na ministrstvu za javno upravo, Sonja Bukovec pa državna sekretarka na ministrstvu za kmetijstvo.

Na ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo bo državni sekretar Jozef Györkos, na ministrstvu za kulturo pa Stojan Pelko. Ministrju za razvoj bo pri delu pomagala državna sekretarka Andreja Jerina, ministru za Slovence v tujini pa Boris Jesih. Vlada je danes imenovala tudi državne sekretarje v kabinetu predsednika vlade. Za stike med vlado in DZ bo skrbela Nataša Kovač, za stike z nevladnimi organizacijami Jožef Školč, Miloš Pavlica pa bo Pahorju pomagal pri vodenju socialnega dialoga.

Ustanovili so tudi dva vladna odbora, in sicer odbor za državno ureditev in javne zadeve, ki mu bo predsedovala notranja ministrica Katarina Kresal, ter odbor za gospodarstvo in trajnostni razvoj, ki ga bo vodil minister za razvoj Mitja Gaspari. Ministrski zbor je imenoval tudi komisijo za administrativne zadeve in imenovanja, ki jo bo vodil Cvirk, ter svet za nacionalno varnost, ki ga bo vodil premier Pahor. (STA)

Ponudbe veljajo do 26. novembra 2008

EMISFERO
pot do ugodnosti

OBLETNICA

Cene in artikel veljajo do prodaje zalog. Ponudba velja za artikel, označene v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

€ 17,50

Rogliči
BAULI
več okusov, x 10
500 g
3,98 € / kg

€ 1,99

Pralni
prašek
FUSTONE
ACE
66 pranj

€ 8,90

Papirnate
brisace
TENDERLY
2 roli

€ 0,50

Kovček
za orodje,
38x18x16 cm

€ 5,90

Špinaca
SELEX
1000 g

€ 1,30

Pecivo
Panettone
brez kanditov
MELEGATTI
1 kg

€ 2,98

Akumulatorski
vijačnik
18 V, na
baterijo

€ 19,90

DANES ODPRTO
Hipermarketi Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) - Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

Ponedeljek 14.30 - 20.30, od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDITE TUDI V KRAJIH: VICENZA, FIUME VENETO (PN), BELLUNO, PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

N

NEDELJSKE

O odmevnem predavanju Slavoja Žižka »Kaj se zgodi, ko pade meja« je naš dnevnik že obširno poročal. Da je Žižek izbral srednjeevropski svet, ki je kljub padcu mej ostal obmejni svet, nemara ni naključno. Ravno obmejnost namreč določa našo postavljeno v ta prostor kot tudi naša razmerja do drugih ljudi. Pa ne samo: vmesni prostori so za razmišljanje neneadvno zanimivi in plodni, kot da bi se tu v nekakšnem embrionalnem stanju kazali znaki tistega, kar še ima priti. Po predavanju smo slovenskega filozofa prosili za intervju, da bi še poglobili nekatera vprašanja, na primer vprašanje o ideologiji, današnji vlogi politike, globalnem kapitalizmu, odnosu umetnosti do resnice pa o tveganju, ki ga prinaša mišljenje. Še preden je stekel naš pogovor, je Žižek prisotnim izjavil, da ne verjame, da je danes v Sloveniji levica na oblasti. Sam namreč ne pozna niti enega ukrepa, ki bi »malo smrdel po levem« in da ga politika v Sloveniji ne zanima, ker ga zanima tam, kjer se resnično dogaja, se pravi v Latinski Ameriki, na primer v Venezueli ali Boliviji. Potrdil pa je tudi svoje že znano stališče in prepričanje, da bo revolucija prišla in da bo zmagal komunizem. Zdaj pa naša vprašanja.

Da se navežemo na eno izmed tem današnjega večera, na ideologijo. Mislimo smo, da smo z ideologijo opravili, pa se vrača v preobleki, tako kot volk v Rdeči kapici.

Saj. Ideologija že po definiciji nikoli ne reče, jaz sem ideologija. Ideologija se vedno predstavi kot neka zdravorazumska neutralna presoja. Naj navedem primer. V teh dneh prebiram neke Françoze, med drugimi Guya Sormana, ki je v tem trenutku največji ideolog kapitalizma v Evropi. Sorman trdi, da je danes kapitalizem znanost, da je trg utemeljen v človeški naravi in podobne zadeve. Tako izvajanje je čista naturalizacija kapitalizma, po kateri je kapitalizem nekaj danaega, nekaj, česar ni moč premostiti. In ravno to je ideologija. Kako bi rekeli, ideologija je vedno refleksivna, v pomenu, da rabi vedno nekoga drugega, da ga razglesi za ideologa. Ideologija je v trditvi, zdaj smo razčistili z vsemi temi socialističnimi ideologijami, zdaj smo našli naravni, naturalni red. Na srečo pa so se taki pogledi zdaj tudi že nekoliko zrušili.

Naj navedem spet primer. Pri Obami mi je bilo všeč, in sem tudi pisal o tem, kako je ravnal v ključnem trenutku (in mislim, da mu je to pomagalo pri izvolitvi), ko je eksplodirala ekonomska, finančna kriza. McCain je ob izbruhi krize poskusil igrati na patriotske, neideološke karte, in je takrat septembra prekinil kampanjo, odšel v Washington in rek, da je čas, da postavimo na stran strankarske razlike; ce se spomnите, je hotel odpovedati prvo predsedniško debato, in rek, ne, zdaj ne bomo zgubljali časa, zdaj se moramo vsi združiti. In takrat je Obama lepo zatrdiril ravno nasprotno, in sicer izjavil, da je prav zdaj čas za politiko: odločitve, ki jih moramo zdaj sprejeti, je trdil Obama, niso neke neutralno patriotske odločitve. Spričo krize je postala politična debata o odgovorih obeh predsedniških kandidatov na razmere še toliko nujnejša. To so politične odločitve. Zato je moj odgovor na vprašanje o ideologiji tale. Edina prava antiideologija je danes: več politike. Danes ne rabimo strokovnjakov, rabimo več politike. V Sloveniji pa tudi druge pa je v tem trenutku najbolj žalosten znak dekadence dejstvo, da nihče noče več biti politik. Politika je postala psovka. Moraš biti dober administrator, strokovnjak ...

Kaj pa, če ima prav Nietzsche, ko trdi, da mi moderni ljudje nismo več material za politiko?

V redu, s tem se strinjam, mislim, da je Nietzschejeva diagnoza aktualna. Najbrž je s tem mislil na tako imenova-

ne zadnje ljudi oziroma pasivne nihiliste. Tukaj se z vami strinjam, da je Nietzschejeva diagnoza prava. Njegova opozicija kaže, da so na eni strani pasivni nihilisti, to bi bili zadnji ljudje, na drugi pa aktivni nihilisti, to pa bi bili danes teroristi. Prav nenačadno je, kako Nietzschejeva diagnoza nihilizma v zadnji fazi, ko je nihilizem razpet med pasivnim in aktivnim nihilizmom, izjemno lepo orise našo današnjo napetost med, kako bi rekeli, liberalno, hedonistično demokracijo in fundamentalisti. Pri vsem tem pa je ključno, da vidimo, da gre za napačno dilemo. V tem prepoznanju, da gre za napačno dilemo, je danes prva naloga misli. Pokazati, da to ni prava izbira, da sta dva pola, ki drug drugega reproducirata, podpirata. Da vam dam en empirični dokaz: če je katera država, ki je danes fundamentalistična – tako jo percipiramo –, je to Afganistan. Talibani, pa vse groze ... Ja, pa se vprašajmo: ali se zavedamo, da je ta fundamentalizem produkt zadnjih desetih, dvajsetih let. V preteklosti, v petdesetih letih je imel Afganistan razsvetljenega tehnokratskega kralja, religija je v državi igrala minimalno vlogo. Afganistan je imel izredno močno, avtohtono komunistično partijo, ki je bila tako močna, da je lahko sama z državnim udarom prevzela oblast. Potem, kot vemo, so intervirovali Sovjeti, da bi stvar rešili. Ven-

dar fundamentalizem je nastopil še kasneje. Šele kot reakcija na vse to dogajanje, se je začel Afganistan, kako naj temu rečem, fundamentalizirati. Afganistan je lep primer o tem, kako fundamentalizem ni ostanek nekih starih tradicij, ampak nekaj, kar se čisto na novo oblikuje kot reakcija na način vključevanja v sedanji globalni kapitalizem. Zato, kot rečeno, sta liberalna demokracija in fundamentalizem kot nasprotna dveh plati istega.

Ker smo pri globalnem kapitalizmu Izjavili ste, da ne obstaja neka kapitalistična civilizacija, ampak da se kapitalizem prilagodi vsem civilizacijam, od krščanske do hinduistične, budistične itd. Lahko bi rekli, da jih vse obvlada. Kaj pa, če potem postane, kot bi rekeli Freud, sam sebi neovladljiv?

S tem se globoko strinjam. S tisto izjavijo pa sem hotel v bistvu samo kritizirati naivne levičarje, tiste kritike evrocentrizma, ki pravijo, da je kapitalizem evrocentričen in se potem grejo vse te oslarije: rabimo neko novo obliko modernosti, ki ne bo ista kot zahodna. Poglejte, kot Evropejec sem do vseh teh projektov alternativne modernosti globoko skeptičen. Pravim, ali nismo v dvajsetem stoletju že imeli neko veliko gibanje alternativne modernosti? Reklo se mu je fašizem. Kaj je bil projekt fašizma? Mo-

dernost, se pravi, industrija, ki sta jo podpirala, kot vsi vemo, Mussolini, pa tudi Marinetti. Ampak niso za to hoteli plačati cene. Cena pa je individualizem, korupcija. Kar pa me pri kapitalizmu fascinira, z druge strani, je to, kako je na neki točki prerezal popkovino s svojim zgodovinskim izvirom. Dejstvo, da se je kapitalizem rodil v Evropi, je samo nekaj čisto kontingentnega. Kapitalizem dejansko danes funkcioniра kot nekakšna nevtralna mašina, ki lahko povsod deluje. In ravno to, da tako nevtralno deluje, pojasnjuje po mojem neko čudno dejstvo, ki se pojavlja v metropolah: to je novi desni populizem. Recimo, v Ameriki. Ameriški desni populisti se obnašajo, kot da jih mednarodni kapital kolonizira. V bistvu nimamo več kolonij in metropol, tudi same metropole postajajo kolonije nekega bolj anonimnega mednarodnega kapitala.

Med predavanjem ste trdili, da moramo odvzeti povezji njeni nedolžnost, ker lahko nosi nevarna sporočila. Se moramo torej vsakič vprašati, kaj je v umetnosti prisvojilivega za zlorabo, za manipulacijo?

Moj odgovor je tu najprej ta: sem proti historicizmu. Pa naj se še tako čudno sliši od nekoga, ki se ima za marksista: ponavljam, sem proti historicizmu.

Da dam primer, Wagner. Jasno: če od bližu gledate Wagnerja, najdete v njem oduren antisemitizem, pa še veliko drugega, vse, kar hočete. Samo, v tem antisemitizmu ni resnica Wagnerja. Ta zgodovinsko točni Wagner ni pravi Wagner. Če vi ves ta antisemitizem zbriseš in gledate recimo Parsifala samo kot opero, se jo da interpretirat čisto neodvisno od njenega konteksta. In mislim, da resnica ni v kontekstu. Kot marksist sem absolutno antihistoricist. To je vedel že Marx, ko je recimo rek, da problem Homerja ni v tem, zakaj je nastal v določenem času, se pravi v svojem času. Tako zastavljen problem je vulgaren problem. Problem Homerja je v tem, zakaj ga še danes beremo. In isto velja za Wagnerja. Wagner, antisemit, v redu. Ampak pozabite na to, pa glejte njegove opere in boste videli prvi veliki paradoks. Vsi wagnerjanski heroji, se pravi, tipičen wagnerjanski heroj, je lik večnega Žida, od Letečega Holandca do Amfortasa v Parsifalu, pa še bi lahko nastevali. Wagner je po mojem edinstven primer umetnika, ki je bil v življenju prisluščen, pokvarjen kot oseba, imel pa je izjemno umetniško integritet. Poglejte Ring, Prstan. Če vzamete lik Hagenja. To je prvi primer opisa logike fašističnega gospodarja. S prijateljem, francoskim strukturalistom Alainom Badioujem piševa knjigo o Wagnerju. In najbrž bomo Wagnerja uporabili kot začetek kongresa, ki ga pripravljam. Veste, zdaj organiziram kongres o komunizmu. Začeli bomo, veste kdaj, to je božansko, v petek 13. marca, kongres v Londonu: komunizem danes. Hočemo dobiti čim več ljudi, ki so pripravljeni trditi, da komunizem še obstaja. In moram povedati, vsi se mi javljajo. Iz Italije na primer: Giorgio Agamben, Gianni Vattimo. Oziroma radi bi dobili kako veliko zvezdo, na primer Ralpha Fiennesa (in da bi prišel na kongres so poskusili prepričati njegovo sestro Sophie), da bi na začetku kongresa zrecitiral tisto slavno Brechtovo hvalnico komunizmu.

Ja komunizem, pa Lenin. Saj se večkrat sklicujete na Lenina, pa tudi na tisti njegov poziv, da se moramo učiti, učiti, učiti. In še dodajate, naj mislimo, mislimo in še mislimo. Kaj pa, če je resničen stavek: »Kdor je velik v misli, se tudi na veliko moti«?

Ja, to je Heideggrova trditev. Heidegger pa je to izjavil, da bi opravil svoj flop s fašizmom. Mislim, da je v tem primeru zadeva ravno pri Heideggeru veliko bolj zanimiva in tragična, ker mislim, da je Heidegger leta 1933 naredil pravi korak samo v napačno smer. Prava katastrofa je nastopila kasneje, ko se je Heidegger opekel s fašizmom, z nazizmom, in potem kot razočarana nevesta ni nikoli več hotel imeti opravka s politiko.

To Heidegger, kaj pa vi?

Tukaj bi pa moral odgovarjati pol ure. Problem je najprej ta, kaj definiramo kot zmoto?

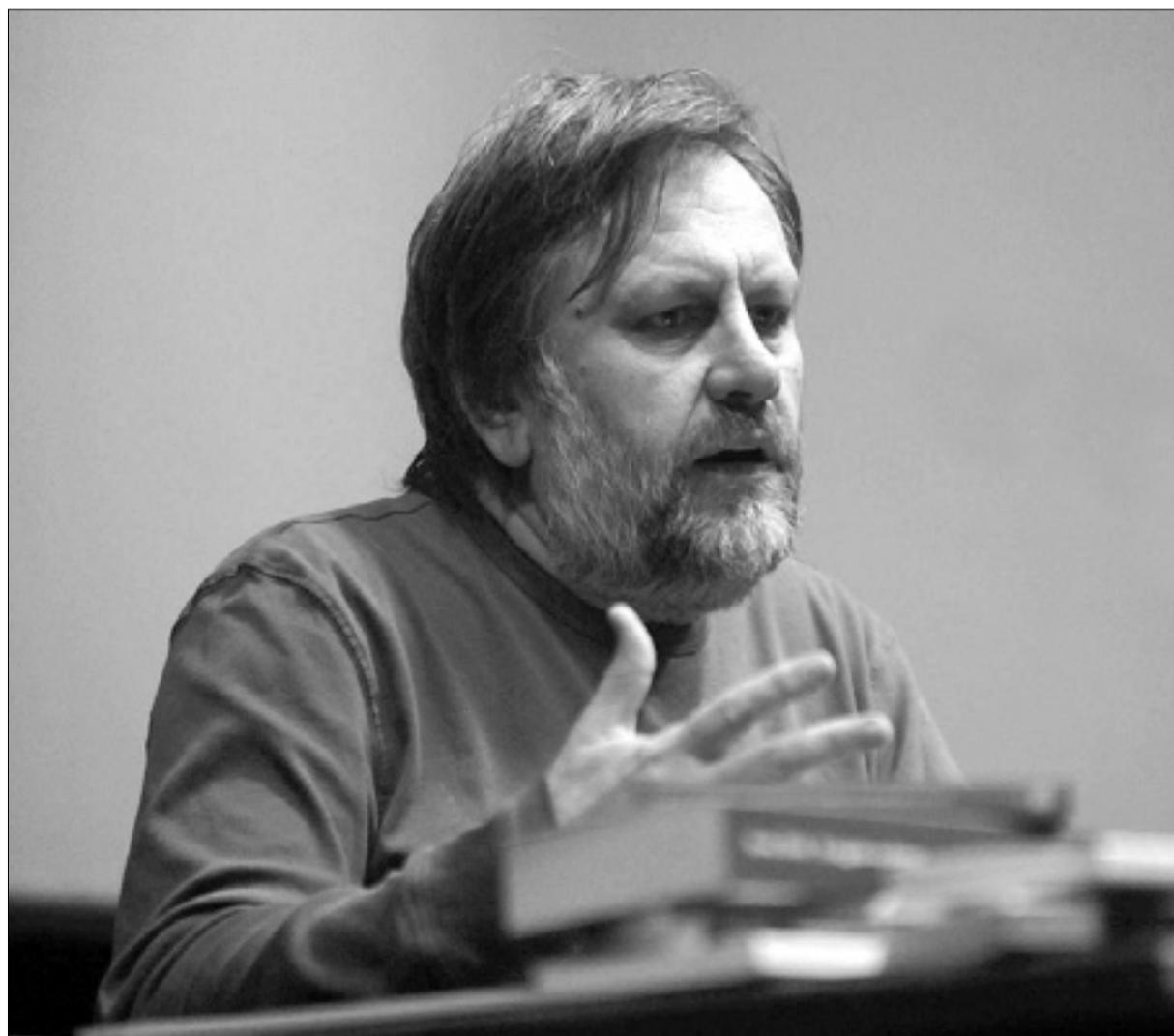
Zmota je na primer neka napačna napoved, kot trditev nekaterih ljudi nekaj dni pred padcem berlinskega zidu, da bo zd večno stal.

Tukaj so stvari veliko bolj paraoksalne. Dalo bi se dokazati, da je zdavno zato padel, ker so in na zahodu in na vzhodu verjeli, da je zd večen in se niso niti pripravljali na možnost, da bo padel. Tukaj je zame logika veliko bolj precizna in parodomska. Ampak bom takoj rek, To je slab primer mišljenja, ker so bili ti ljudje ciniki, kot Kissinger, ki se je stalno motil. To niso misleci. Ravno to sem hotel danes pokazati. Ponavadi tisti, ki se najbolj motijo, so pragmatični realisti. To me vedno znova fascinira. Poglejte nekoga, ki je bil naivna budala kot Reagan, on je v bistvu veliko bolj potrejen, rek, je, zd bo padel in je berlinski zid padel. Pravi misleci – to pa je nekaj drugega.

NAŠ INTERVJU: SLAVOJ ŽIŽEK

Liberalna demokracija in fundamentalizem sta dve plati istega

VERONIKA BRECELJ

Sporočilo bralcem

Ko smo se v redakciji še pred začetkom poletja pogovarjali, da bi bralcem dnevnika omogočili, da s svojimi fotografijami med poletjem popestrijo strani Primorskega dnevnika, nismo pričakovali, da bo pobuda »Foto utrip« naletela na tako množičen odziv. V redakcijo smo dobili izredno veliko število fotografij. Precej od njih smo jih objavili, še veliko več pa jih je ostalo v našem elektronskem arhivu. Prostor, ki je bil namenjen fotografijam je bil namreč omejen, kljub poletju, ko je običajno svežih novic manj, pa smo morali zaradi pomanjkanja prostora objavo fotografij naših bralcev večkrat preložiti na naslednji dan. No, ta naslednji dan je marsikdaj postal še naslednji in še naslednji... Večkrat se je tako zgodilo, da v rubriki Foto utrip ves teden nismo objavili nobene fotografije.

Tedni so tako tekli in poletja je bilo prehitro konec. Ker je bilo tudi prostora v dnevniku vedno manj, smo se odločili, da izberemo 50 fotografij in jih objavimo na dveh dvojnih nedeljskih straneh brez navedbe avtorjev. Prvi izbor objavljamo danes, drugi pa bo prišel na vrsto eno od prihodnjih nedelj.

Žal vseh fotografij ne bomo mogli objaviti. Še posebej tem avtorjem smo zaradi tega dolžni opravičilo, predvsem pa se želimo zahvaliti vsem, ki ste se odzvali na našo pobudo in nas res dobesedno zasuli s fotografijami.

FOTO'UTRIP

NEO

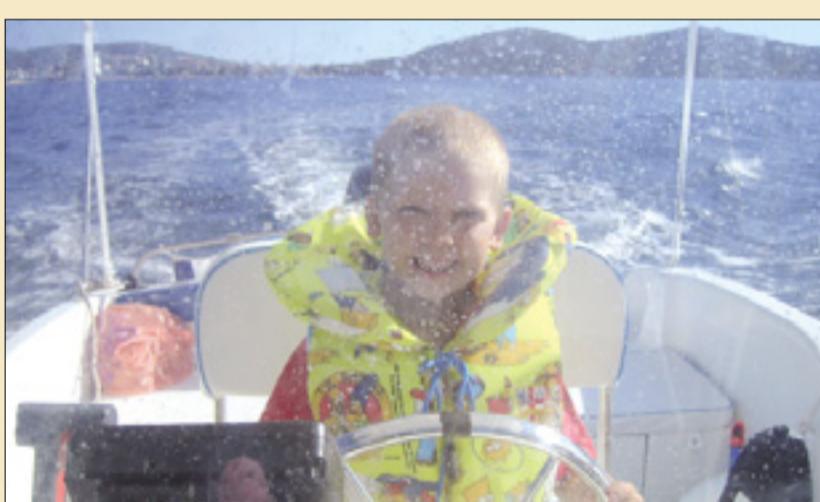
Nekje blizu mesta Hokksund na Norveškem

Zaliv je naš

Delfin

Bodoči kapitan v Dalmaciji

Kumrovci

Sultan praznuje rojstni dan

Vulkan Licanbur

Moje poletje

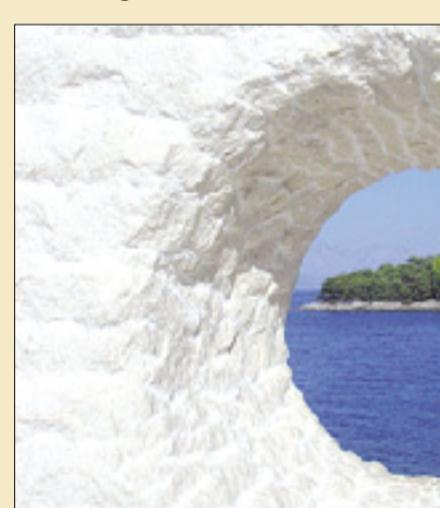
Blisk na Pagu

Shaolinski templj

Otrok Šri Lanke

Pogled skozi kamnito lino

Prostovoljci na Siciliji

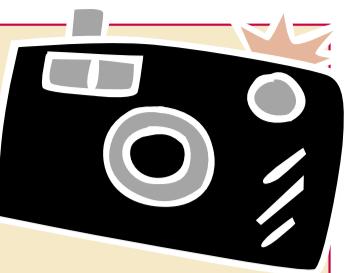

Vroče poletje za morske kozliče

Dekleta na oceanu

TRIPI POLEJJA

B.JAVLJENI

Dolomiti

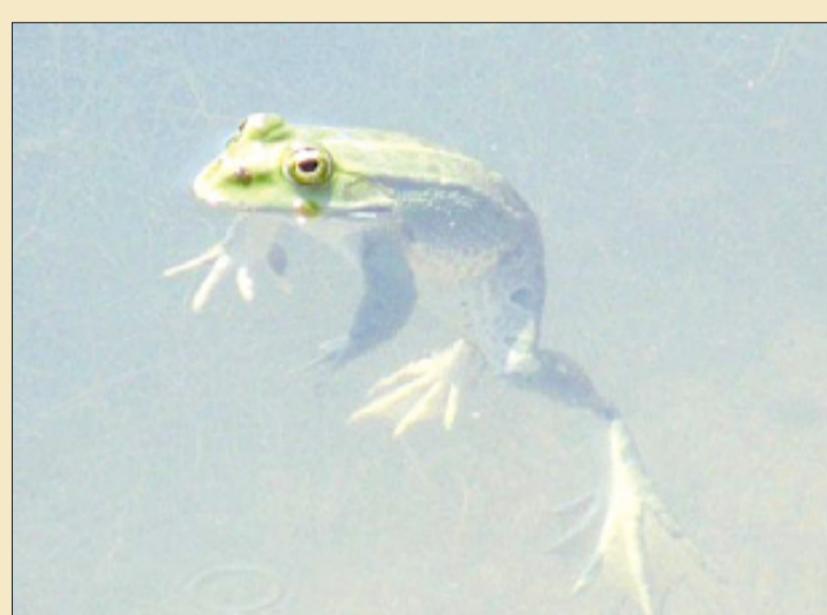
Norveška

Zvezde pod nebom

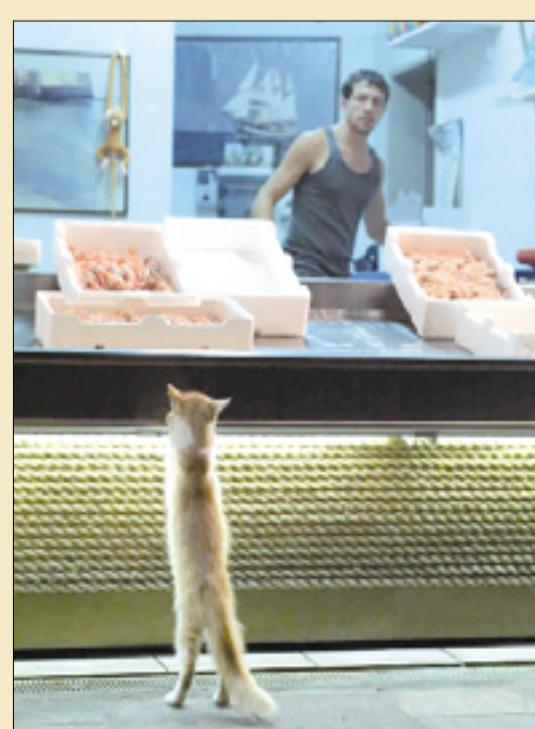
Otrok in pes

Holandska žaba

Uživanje in svoboda na počitnicah

Ribarnica V Gallipoli: klient ne bo plačal...

Slika, ki sama govori

Robert na Triglavu

POMEMBNE, A NAM NEZNANE TRŽAČANKE IN GORIČanke

Dora Gruden (pesnica, 1900 - 1986)

Lelja Rehar Sancin

Kmalu po drugi vojni se je v zimskih mesecih l.1951-1952 zvrstilo v Trstu in po drugih primorskih krajih več literarnih večerov slovenskih pesnic in pisateljic. Na četrtem takem literarnem večeru je brala svoje pesmi tudi Dora Grudnova, sestra bolj znanega, a takrat že pokojnega pesnika, Iga Grudna. Pred vsakim literarnim večerom nam je te pesnice z nekajdnevnimi presledki predstavila Mara Samsa v Primorskem dnevniku. 24.januarja (1952) je posvetila svoje misli Dori Grudnovi. Njeno ime me je spomnilo na prvo srečanje s to nabrežinsko pesnico. Danes bo bolj podobno anekdoti kot spoznavanju njenih pesmi.

Bilo mi je deset let, ko sem v Mariboru na očetovi pisalni mizi zaglejala novo skromno knjigo s čudnim naslovom, Rdeče kamelije. Po očetovi zaslugu sem poznala vrsto živali, od hroščev preko metuljev, žab, ptičev do večjih živali, pa tudi dolgo vrsto imen iz rastlinskega sveta. Kamelije so me takoj spomnile na puščavske kamele, enogrbe in dvogrbe, da pa bi lahko imele rdečo dlako, mi nikakor ni šlo v glavo. Moja radovednost je takoj po kosilu poteši oče z razlagom, da so kamelije okrasni grmi s čudovitimi belimi, rožnatimi ali rdečimi cvetovi. Uspevajo samo v primernih podnebnih razmerah, v naši bližini ob morju, v Opatiji. Kljub temu pojasmilu knjige nisem dobila v roke. Kot že ničkolikokrat prej, sem tudi tokrat izvedela, da Rdeče kamelije niso zame, ker sem še premislila. Hote ali nehote sem se moralazniti s tako razlagom. V tistih letih sem se prebila še do Karl Maya, ki mi ga doma sicer niso priporočali, a tudi prepovedali ne. Izposojala sem si ga v knjižnici. Pravljice in pesmi za otroke sem že prerastla, z vso vnojem pa sem kmalu potem prebirala Prešerna in se ga učila na pamet. Rdeče kamelije Dore Grudnove so mi prišle nehote v roke, ko sem v knjižni omari iskala kaj primernejza branje, seveda brez vednosti strogih staršev. Takoj sem poiskala pesem o rdečih kamelijah, ki je nastala l.1927 v Opatiji. Prebrala sem to »prepovedano« pesem, a takoj sama sebi priznala, da je ne razumem. Bližje so mi bile pesmi iz prvega dela zbirke, ki poje o hrepenenju mlade žene, o sanjah dveh src, o razočaranjih in spominih na nekdanjo ljubezen, o bridkostih in pokopanih sanjah. Ob prebiranju so mi nenehno silile solze v oči. Pretresla me je pesem Očetu iz drugega dela zbirke, ko pesnica sprašuje očeta - »li čuješ me. V brezupu vsa ledem na grobu daljnem zdaj klečim, vprašujem križ molčeči: kam naj krenem?« Pesničino razdvojenost sem razumevala po svoje, saj sem doma vsak dan slikala o naših primorskih rojakih, ki so morali, kot moji starci, zaradi fašističnega zatiranja zapustiti rodne kraje. V vsej svoji razsežnosti se mi je pesnija Dore Grudnove razodela mnogo let kasneje in zdi se mi, da je bila dolga leta po krivici pozabljenja. Še danes nimamo primera prikazanih njenih pesmi v obsežnejši in zaokroženi pesniški zbirki, čeprav se piše že leto 2008 in je od njenega rojstva preteklo že sto osem let, od njene prve pesmi v Edinosti, V spomin Franči Jurca, pa dva in pol desetletja. Šele ob teh mejnikih se zavemo, kako malo vemo o njej celo tu pri nas, ob morju, od koder je odšla l.1926 v svet.

Dora Gruden se je rodila 19.aprilia 1900 v Nabrežini pri Trstu. Krščena je bila na ime Teodora Danila, poznamo pa jo s krajšim imenom Dora. Njen oče Franc je bil trgovec, posestnik in dolgoletni nabrežinski župan, mati Justina Košuta pa iz bližnjega

Križa. Grudnovi so bili ugledna in premožna družina. Od desetih rojenih otrok je bila Dora peta. Samo eden od njih je umrl v rani mladost, ostali so odrasli in po domačem šolanju nadaljevali svoje študije drugje. Najstarejši Igo (Ignacij) je na Dunaju študiral pravo, eden je postal zdravnik; doma so se zbrali vsake počitnice. Vse kaže, da so bili močno povezani in navezani eden na drugega, še posebno velja to za Doro. O njenem šolanju in živiljenjskih poteh je zelo malo podatkov, pa še ti so skopi in večkrat nedorečeni, saj vemo, da je bilo šolanje, posebno na univerzi, namenjeno predvsem fantom, dekleta so

salo v oklepaju. »Popoldan v pozni po-mlađi. - Z nono sediva pri odprtrem oknu, skozi katere veje v lahnem toku mlačno in sveže. Nona krpa staro rjuho «, začenja Dora svojo pripoved, ki se prelije v dialog, v katerem vnu-kinja izve, kako so nekdaj zdravili kurja očesa. Pregnali so jih z velikim črnim polžem brez hiše, ki je bil ves slinast in spolzek. Od tačče pa je no-ni izvedela, kako si lahko pomaga, če jo kaj tišči, boli ali ščiplje v želodcu. Noni je popisala domača zdravila v času, ko ljudje še niso hodili k zdravnikom, ampak so si pomagali kar sa-mi. V pripovedi je kar precej humorja, čeprav bi to pripoved težko uvrstili

O zbirki Rdeče kamelije je napisal najtemeljitejšo oceno Ludvik Mrzel v Ženskem svetu. Sprejme jo kot lepo, tiho, intimno zgovorno knji-go pesmi. Ob tem ugotavlja, da nobena pokrajina, noben kos življenja in družbe pri nas dandanes ne roditi se-be velike, lepe, uporne pesmi. In nadaljuje: »Samo na Krasu, tako se zdi, še cvete poezija. Od Gradnika, Iga Grudna, J.Samca, K.Široka in Srečka Kosovela do mladih, današnjih, do Makse Samsove in Dore Grudnove - iz vseh in po vseh živi in kliče Kras, ta najbolj bedni, najbolj križani. Tam, kjer je trpljenje največje, tam je vsta-jenje najbolj blizu. In vsaka lepa, resnična pesem bi moral biti majhno vstajenje.« Težko bi pritrili Mrzlu, da vsi imenovani opevajo Kras, da so torej pesniki Krasa, a vse kaže, da je hotel v svoji oceni izpostaviti prav trdo upornost kraške zemlje, pa če-tudi jo zasledi le v nekaterih pesmih. Saj takoj potem zapiše, da smo iz re-vij in po recitacijah že spoznali v Dori »tanko, fino tkano lirično dušo, ki se bo kar težko prilegalna v načas in v njega težki razdor«. V tem času se vse samo duhovne vrednote razbli-jajo v nič. Svet že od nekdaj »zme-rom mnoga vsega pokoplje pod seboj. Kdor ob uri ni pripravljen, da vstane, bo moral ubit obležati pod ruševinami.«

Po tem razmisliku se Mrzel spet poglobi v poezijo Dore Gruden in pravi: »Te pesmi so rojene iz tišine in samote. Za čudo je dandanes mnogo samote in tišine v ljudeh... mnogo samote je treba človeku v teh dneh. Pe-smi Dore Grudnove so pesmi za tega človeka, pesmi za njega, ki išče in ne more najti... « Zdi se mi, da teh nekaj iztrganih misli dovolj natančno opredeli Dorino pesniško zbirko, v kateri se po Mrzelovem mnenju »razodeva dragocena iskrena duša žene in človeka. Preprosta, neposredna, nepotvorjena lepotna veje iz njih. Malo je do-slej v naši književnosti iz ženske duše privrelo tako lepih, tako preprosto resničnih ljubavnih pesmi, kakor jih je polno razsutih v tej drobni knjigi; elementarna izpoved mladega člove-ka in misel modernega časa se z ume-tniškim uspehom prepletata v tej li-riki... To so pesmi človeka, ki v zastr-tih slutnjah doživlja svoj čas v vsej polnosti njegove tragike, in to na na-čin, iz katerega so mladi moderni pes-niki pred njo (Srečko Kosovel) zrasli v umetniške vidice in idejne borce no-vih bodočnosti.« Vznesene besede, polne občudovanja, čeprav dodaja, da je v teh pesmih še viden vpliv starejšega pesniškega rodu (Župančiča in brata Iga) in zaključuje: »Toda iz ce-lo-te izstopa obris dovolj samorodno bogatega talenta, da se bo pesnici koncept ustvarjanja lahko razširil in še poglobil. Nekatere najlepše izmed pesmi pa jasno kažejo, kam naj bi šla njena pot. Pri tem omenja Sivo pesem, ki je polna in močna tako v izrazu ka-kor v vsebini.«

Žal Dora Grudnova ni sledila Mrzelovemu »nasvetu«. Njena Siva pesem je ostala z njo tam sredi burje, ki ji pretresa telo, medtem »ko duša prisluškuje pesmi Krasa, ki mrka je, in medla vsa in trudna, ki še pod soncem siva vsa je pesem Krasa... v je-kih zvenečih biča jo burja... iz delav-nic in kamnolomov trga ječe se in z burjo zaganja v borovce pojoče: dle-to ob kamen - enakomerno, udar na udar; dleto ob kamen - in težke roké, trudno srcé.« In na koncu Siva pesem izzveni v verzih: »Kot burja ujeta med borovce, jaz ujeta v pesem sivo sem kaménja rodneg; molitev njena divja je, hrumeča, od néba milosti rote-ča za bedno grudo kraško; molitev moja tajna je in nema: molitev moja - za njo najgloblja v srcu je bolest.« Na to pesem opozarja mnogo let kas-neje (1980) tudi Marijan Brecelj. Ob

njej se mi zdi, da moram omeniti še dve pesmi, zadnjo in predzadnjo v zbirki, vedro Veselo pesem in pred njo Sonet na Tupelče iz l.1930, v ka-terega je Dora izila ves svoj humor, ki ga je rahlo nakazala v že prej ome-njeni Noni. Ta sonet je ob pesničini šestdesetletnici objavil Vladimir Bartol v Primorskem dnevniku. V njej Dora slavi gostiteljevo prisrčnost in domačnost.

Po tej obetavni pesniški zbirki slišimo več let zelo malo o pesništvu Dore Gruden. Oglasili se še v koledarju Vardar in v Razorih.

Družino je močno prizadel raz-pad Jugoslavije. Ob bombardiraju leta 1941 je bilo v Beogradu poškodova-no tudi poslopje, v katerem je živel Dora z mamo, ki je umrla le nekaj mesecov (avgusta 1941) kasneje. Raz-mere so bile neurejene in družinski članji so se spet razkropili. Tudi po koncu vojne se je Dora Gruden več-krat selila. Iz Beograda v Ljubljano pa spet nazaj v Beograd. Nekaj časa je ži-vela na Dunaju, pa spet v Ljubljani in celo v Portorožu. Je pa v tem času ve-liko prevajala, posebno za mladino iz srbohrvaščine. Začela se je spet ogla-šati tudi kot pesnica. V Trstu je obja-vila v Razgledih l.1949 osem Beograjskih pisem (iz l.1945) in potem še sedem Ljubljanskih pisem. Vladimir Bartol pravi, da imata »ti dve daljši pesniti svojo čustveno in umetniško težo. Izvirnost je v svojevrstnosti njenih izpovedi lastnih čustvenih stanj.« Pretresljivi sta tudi dve pesmi Ob umirajočem bratu Igu. Po vojni je so-delovala še v listih Ciciban, Pionir, Mladi svet, Pionirski list, Naša žena, Tovariš, Ljudski teknik, Kol.OF TO, Obzornik in drugih. Bogata bera, kljub selitvam. Nastopala pa je tudi na literarnih večerih, l.1952 tudi v Trstu, o čemer nam je ohranila pričevanje Mara Samsa (24.januarja 1952), kot sem omenila že na začetku. Predstavi-vi nam jo s citiranjem njenih verzov in končuje: »To je Dorina pesem, ljubezenska in domovinska in teji pes-mi je ona.« Potem doda: »Če se oglasiš pri njej, na njenem sedanjem domu v Ljubljani, ti od srca postreže s črno kavo, se pogovarja s teboj o vsem, svoje duše pa ti ne odpre. Zazdi se ti, da je resnično tak, kot sa-motno drevo, ki samo stoji v viharju, je samemu sebi sužen in vladar. Notranji nemiri, kakor da so potihnili, da jih ni več... Vprašanja namenoma presliši... Vsa zaživi le tedaj, ko je po-govor o prerano umrlem bratu Igu.« Tako kot Vladimir Bartol l.1960 tudi Mara Samsa že osem let prej visoko ceni vse tisto, kar nam je razodela v pesmih Ob umirajočem bratu Igu in Na bratovem grobu, ki jih ima tudi ona »za najboljše na njivi njene pes-niske rasti.«

Dore Grudnove so se ocenjevali spomnili ob njenih jubilejih, ki jih je bilo kar nekaj, saj je dočakala visoko starost. Umrla je v Ljubljani 31.de-cembra 1986. Pokopana je na Žalah, poleg brata Iga in nekaterih drugih družinskih članov.

V Antologiji slovenskih pesnic (1.del) iz l.2004 je objavljenih šest njenih pesmi. Dvajset let po njeni smrti se je spomnila rodna Nabrežina. O njej in njeni družini je na prireditvi, 10.dec. 2006, govoril njen nabrežinski rojak Ivan Vogrč, ki je raziskoval neno življenje in delo. O pesniški zbirki Rdeče kamelije pa je napisala prispevki Tatjana Rojc. V njeni od-sotnosti ga je prebrala Vera Tuta, hkrati pa predstavila tudi nekaj njenih najzanimivejših pesmi. S tem veče-rom, o katerem je poročal Primorski dnevnik 12.dec. 2006, se je Nabrežina dostojo oddolžila svoji rojakinji, ki jo je zaradi dolgoletne odsotnosti od doma le malokdo poznal. Na pesniško zbirko, ki nam bi jo približala in dostojo predstavila, pa še čakamo.

pogosto ostajala doma in se pripravljala na vlogo skrbne žene in mate-re. To iskreno željo po družini sreču-jemo v marsikateri Dorini pesmi, kjer razočaranje prehaja v nemirno iskanje nekoga cilja, varnega pristana v toplem domačem krogu. L.1926 je družina izgubila očeta, tisto trdno oporo, ki je povezovala številno družino. Mara Samsa je l.1952 zapisala, da se je takrat trdna domača hiša pri Grudnovih zamajala pod težo davčnih bremen. Po očetovi smrti so kmalu zapustili domačijo še drugi družinski člani, doma je ostal samo en brat. Tu-di Doro je zadelo usoda desetisočev primorskih ljudi, za katere domača zemlja ni imela več kruha. Z materjo se je preselila najprej v Ljubljano, na-to v Beograd, kjer je bilo že nekaj bratov in sester. Po očetu so otroci po-dedovali vedrino, mehkobo in ču-stvenost, nagnjenje za kulturno pa tu-di politično delo. Mati je bila druga-čna, bolj živiljenjsko praktična, po-gumna in vitalna. Znala je premago-vati težave, ki jih ni bilo malo. Tako je starše Marijanu Brecelu opisala Dorina sestra Polda Brazdil. Ena se-stra je vztrajala v Italiji do l.1932, ko je moralna tudi ona prisilno oditi. Fa-shiste je bodel v oči celo slovenski na-pis na očetovem grobu je zapisal ob Dorini osemdesetletnici Brecelj.

Ko sem nekje brala, da se je Dora poizkusila najprej v prozi, sem jo začela iskati in res sem v III.letniku Ženskega sveta (že l.1925) med pri-povednimi spisi našla njeni Noni (Nekaj iz starih, »dobrih« časov) je pi-

NAROČNINA NA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 2009

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009

200,00 evrov in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009.**

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno!

Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.

Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** -
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej:
PRIMORSKI DNEVNIK jím bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo
do konca leta 2008 **vsako jutro na dom prejemali brezplačno!**

Znižano naročnino za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Ujemite jutro.

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

JAMES F. HENDRY, POZABLJENI ŠKOTSKI KNJIŽEVNIK

Iz ljubezni do Slovenke zaljubljenost v slovenstvo?

Rajko Slokar

Pred šestdesetimi leti, bolj natančno 14. avgusta 1948, je bil v 52. številki goriške *Slovenske*, glasila Demokratične fronte Slovencev v Italiji, objavljen prispevek »Škotski pesnik J.F. Hendry pri Slovencih«, ne da bi uredništvo označilo njegova avtorja. Sedaj vemo, da je bil avtor Ludvik Zorlut, znan goriški publicist, pesnik in kulturni delavec. Zanosni prispevek o zanimivem, čeprav malo znanem škotskem pesniku, pripadniku literarnega gibanja Nova apokalipta in neoromantik, je nastal potem, ko je tiste pomladni J.F. Hendry v Gorici obiskal sorodnike svoje pokojne soproge Teodore Ušaj (Ussai), preminule že v začetku vojne med nemškim bombardiranjem Londona, med »blitzem«.

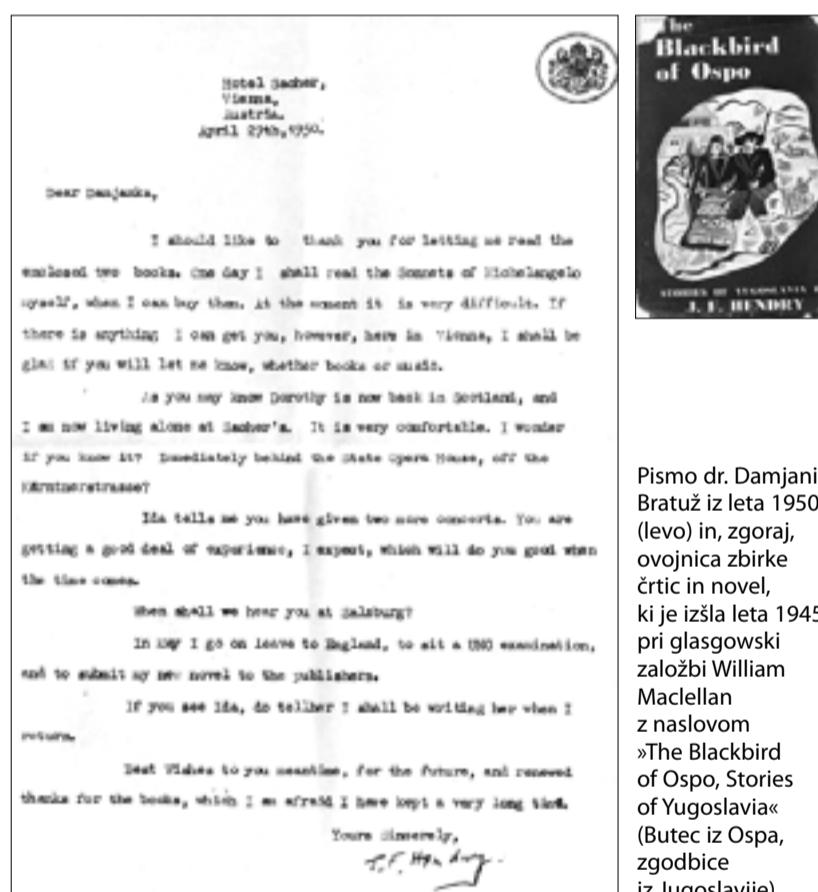
Pripadniki omenjenega literarnega gibanja so bili književniki v Veliki Britaniji v poznih tridesetih in v štiridesetih letih, poimenovani po pesniški antologiji »New Apocalypse« (1939), ki sta jo uredila James Findlay Hendry in Henry Trece. Do leta 1944 sta se jih v novoapokaliptični jezljivosti nad vojno in fašizem pridružila še zbirka krajše proze in pesmi »The white horseman« (Beli konjenik) ter pesniški cvetnik »Crown and Sickle« (Krona in srp). Sicer je bil James F. Hendry med soustanovitevji tega literarnega gibanja v letu 1938 in se je že tedaj skupaj s D. Cookom in Mc Caigom naznamoval kot avtor preroške poezije s surrealističnimi odtenki, polnimi nenadzorovane in pogostokrat nasilne metaforike.

Ko je Ludvik Zorlut pisal svoj prispevek, je gotovo razpolagal z izvodi večine del, ki jih je dodelj napisal James F. Hendry. Toda to gradivo so odtlej pri nas porazgubili, nehoti uničili ali založili. Zato ga je treba znova pridobiti, vsekakor tudiista dela, ki so nastala in izšla pozneje. Le dve dotedanji zbirki sta bili na voljo pri Mariborski univerzitetni knjižnici. Že prvi bežni pregledi nekaterih njegovih dostopnih del kažejo, da bi bilo temu literatu vredno posvetiti več literarno-zgodovinske in kritične pozornosti, predvsem z domoznanstvenega vidika, pri čemer naj bi sodelovali zlasti mlajši raziskovalci.

Nekateri sodobni britanski literarni kritiki in književni ustvarjalci menijo, da je James F. Hendry ali Jim, kakor so ga imenovali njegovi prijatelji in znanci, tudi tisti, ki jih je vojni srečeval v Bratujevi kavarni v ulici Mamelj 4 v Gorici, nezasluženo užival premoško pozornosti. Sedaj ugotavljamo, da je to veljalo tudi za slovenski prostor, ki bi moral v njegovih delih najti vsaj tistega JIMA, ki je tedaj, pred, med in po vojni najbolj izrazito izrazil svojo neoromantično in novoapokaliptično naravnost v opisovanju usode slovenskega prineskega človeka.

Literarni kritik in izdajatelj Andrew Duncan pravi, da gre za pravo agonijo, ker biografski viri o neoromantičnih literatih, zlasti tistih, ki jim je bilo okrog leta 1952 tudi v Veliki Britaniji onemogočeno javno objavljati svoja dela, niso doseglivi. To zverina velja tudi za Jamesa F. Hendryja. O njem vemo, da se je rodil 12. septembra leta 1912 v Glasgowu na Škotskem, da je od 16. oktobra 1932 do 7. julija 1933 bil vpisan na dunajski diplomatski akademiji in da je pozneje na glasgovski univerzitetu študiral ruščino in francoščino ter nemščino v Londonu. Podatkov, kje in kdaj je diplomiral, še ni na voljo. Leta 1937 se je v katedrali Loidas v Leedu v Angliji poročil s sedem let starejšo Slovenko Teodoro Ušaj iz Gorice, ki je pred tem od leta 1922 živel v ZDA in tam med drugim bila tudi sekretarka na italijanskem konzulatu v Clevelandu.

Veliko je z njo potoval po Evropi in tako se je seznanil z življenjem Slovencev bodisi v fašistični Italiji bodisi v Jugoslaviji. Med vojno je služboval v britanski topništvu in pri vojaški obveščevalni službi, po vojni pa je delal v diplomaciji in nato kot prevajalec v mednarodnih organizacijah (ZN, ILO itn.), tudi na Dunaju. Prizadeval si je, da bi pod okriljem ZN usta-

James F. Hendry
pri svojih tridesetih
letih

Pismo dr. Damjani Bratuž iz leta 1950 (levo) in, zgoraj, ovojnica zbirke črtic in novel, ki je izšla leta 1945 pri glasovski založbi William Maclellan z naslovom »The Blackbird of Ospo, Stories of Yugoslavia« (Butec iz Ospa, zgodbice iz Jugoslavije)

novili mednarodni terminološki urad. V poznih šestdesetih letih se je z novo družino preselil v Kanado. Tam je v Sudburyju na Laurentian University (Sudbury) ustanovil in postal predstojnik oddelka za tolmače in prevajalce. Umrl je v Torontu 17. decembra 1986. Odrinjen v pozabu. Če ga ne bo vsaj angleški literarni javnosti vrnila njegova dolga pesnitev »Marimarus«, objavljena po tridesetletnem molku! Odrinjen in pozabljen tudi med Slovenci! Čas je, da to popravimo.

Prvi korak v obnavljanju spomina na njen pri nas je lani postorila dr. Damjana Bratuž, Goričanka, živeča kot profesor glasbe na univerzi v ontarijskem Londonu v Kanadi. Ko se je v prispevku »V spremstvu senc« v Novem glasu, 19. in 26. aprila 2007, spominjala smrt svojega strica Lojzeta Bratuža in drugih dogodkov, ki je beseda zarila tudi del spominov na J.F. Hendryja, saj je prav on bil tisti, ki je, potem ko je od svoje žene Dore leta 1937 zvedel na Lojzetovi usodi, napisal kratko zgodbo »How Gigi came across« (Kako je Gigi preminil, op. smiselni prevod), objavljeno v njegovi zbirki novel »The Blackbird of Ospo« (Butec iz Ospa). Kaže, da z zavestno ironičnim besednim trikotnikom kos - blackbird - merlo prek slednjega v prenesenem italijanskem pomenu predstavi svojo neoromantično in »nova apokaliptično« držo zoper amoralni fašizem in vojno.

V Belém konjeniku je J.F. Hendry objavil tudi svojo črtico »Chrysalis« (Buba).

Kot zagovornik zasebnih mitov, ki so vendarle optimistični in delno uresničljivi pogledi v prihodnost, se spopade s skupinski, nasilnimi miti, najbolj izrazito izraženi v fašističnih grozodejstvih v Italiji. Pri tem zasledimo delni kafkovski vpliv, vsaj kar zadeva nastopajoči brezpravni razpad vseh vrednot.

Po nekajletnem objavljanju svojih pesmi in črtic v različnih revijah je leta 1942 pri založbi Routledge izdal prvo samostojno pesniško zbirko »The Bombed Happiness«, v dobesednem prevodu Bombardiran sreča, naslovljena po istoimenski pesmi, v kateri izpoveduje svojo bolečino ob izgubi žene Dore - sreče, premisnile med nemškim zračnim napadom 28. marca 1941. Sicer je celotna zbirka štiridesetih pesmi protivno ubrana. Človeške kosti so postale piščalkle smrti. Tolažbo in upišče v Evropi, tudi v Sloveniji in celo v že okupirani Poljski. Tako v pesmi »Ljubljana v zimi« otočno zapoje »Sedaj, ko je drevo oguljeno, / ptica skriva glavo pod peroti. / V pesmi, ki bi jo zapel, / je moj glas obnemel.« S to pesniško zbirko si je Hendry ustvaril ugled v tedanjem britanski literarni srenji.

Po ženini smrti je pogosto sanjal o njej. Videval jo je razoglavlo, srečno in simejočo, nenehno mu je nekaj zbrano pripovedovala, on pa je bil le zbgelan sprejemnik njenih besed. Ko je bila še živa je v njej našel sposobnost napovedovanja življenjske usode, sposobnost, ki jo je sam pripo-

soval Kafka. Njuna ljubezenska zgodba je tako postala jedro velikega dela Hendryjeve umetnosti, in ne le njegove: ljubka in občutljiva ženska, priljubljena zaradi svoje bistrosti in znanja jezikov, saj je poleg slovenščine govorila angleško, italijansko, nemško in francosko, je spodbudila Hendryjevega prijatelja Doriania Cooka, da je napisal »Pesem v spomin na Teodoro Hendry«. V svojem neobjavljenem vojnom dnevniku je Jim zapisal, da v življenju ali knjigah še ni srečal moškega ali ženske, ki bi živel ali živila bolj organsko, naravno kot njegova žena. Kot posledica čustvenega vrenja in razmišljanja o njej je leta 1943 nastala simfonična elegija »The orchestral mountain«. V njej je spletel tudi naslednje stihe: »Oj, Triglav, Triglav, trilistna tuga, usoda / je ležala v tvojem prem listu. Sreča v naslednjem. / In v tretjem je tuo mineral volje združil želeso z njeni dušo, nekoč nezdružljivi. / A ti, Triglav, ostajaš, ostanesh in čakaš.«

Ali je mogoče, da škotsko pesništvo utegne biti zanimivo tudi za Slovence? Je Hendry je leta 1944 znova skupaj s Treecem izdal antologijo »Crown and Sickle - Modern Scottish Poetry« (Krona in srp - Moderni škotsko pesništvo). V njej je zanimiva Hendryjeva spremna beseda, naslovljena »Kranjska gora - Slovenia«, prav zaradi novoapokaliptičnih filozofskih prvin in čustvene navezanosti na usodo majhnega slovenskega naroda. Togotno se obregne ob slepe in besne »otroke zveri«, fašizem in nacizem, ki naj bi gozdu odzeli drevesa v črno noč, v zemljo zakopal kamen, drevesa in človeka ter nato vzklikne: »Pobijte vse, vsi so Slovenci!«

Torej tudi v vojnih letih, ko je deloval v britanski vojaški obveščevalni službi, je pesništvo prepletal s krajsko prozo, črticami in novelami, večinoma z motiviko trpljenja in upiranja slovenske narodne manjšine v fašistični Italiji. Ker nam ta del njegovega življenja še ni dovolj znan, lahko iz motivov sklepamo, da je ta proza nastajala, odkar se je seznanil z Ušajevom Doro. Ob pesnjenju je pisal tudi krajevne prozne sestavke, zvečina črtice in novele. Naslov jih je petnajst in jih izdal januarju leta 1945, torej še pred koncem vojne, pri glasovski založbi William Maclellan z naslovom »The Blackbird of Ospo, Stories of Yugoslavia« (Butec iz Ospa, zgodbice iz Jugoslavije). Na ovojnici je ilustracija mladega para v neustreznih in nekonistentnih narodnih nošah z balkanskimi značilnostmi, saj na prvi notranji strani ovojnici beremo, da gre za novele iz kmečkega življenja v Jugoslaviji in Italiji, na ozemlju, ki je bilo po prvi svetovni vojni kot nagrada dodeljeno Italiji. Njegovi prebivalci so bili ločeni od svojih sonarodnjakov v Jugoslaviji in tam se ljudje ne borijo le za svoj obstoj v boju s trdo zemljo, pač pa so prisiljeni, da se uporajo pohlepni sosedom. Toda to ilustratorsko pomanjkljivost prekrije posvetilo »To France Beuk« ter zagonetna in, upajmo, odgonetljiva ozadja posameznih črtic in novel. Zbirko je torej posvetil Francetu Bevk, tistemu Slovencu, o katerem je vedel, kako ga Pen club skuša reševati iz fašističnih zaporov. O pisatelju, zakritem pod imenom Brezovnik, in o predvojnih raznoredovalnih razmerah na Primorskem, ko se le formalno izboljšali odnos med Italijo in Jugoslavijo s podpisom »prijetljanskega pakta«, ironično pripoveduje črtica »Priča«.

Begunkoso trpljenje otrok, tudi Ušajevih, med prvo svetovno vojno v Ljubljani in na Gorenjskem; osapski »butec«, eden izmed čedermacev, ki se skupaj z vaščani upre poskusom škvadristov, da bi preprečili slovensko besedo pri mašah; vodniki obračuni tik pred drugo svetovno vojno, ki segajo do bombardiranja Beograda; mučenje Slovencev v koprskih zaporih, v rimski Regini Coeli in na otoku Pianosa, mučenje in smrt Lojzeta Bratuža; trditev, da Slovenija niso požgane Lide, pač pa je v njen na stotine Lidic; simbolično spominjanje umirajočega zapornika na ajdovska, od burje nagnjena in zato uporna drevesa; odhod Italijana v partizane; namerno nedosledno in pomešano imenovanje slovenskih krajev ter celo

partizanske vojaške enote, vse to potrjuje, da je J.F. Hendry že pred vojno dobro poznal razmere v Jugoslaviji in Italiji, da jih je kot vojaški obveščevalci spremjal tudi med vojno in da jih ni pomešal samo iz pisateljskih razlogov. Dejanska dojavjanja je predelal in jih opisal s svojo izrazno svobojo, uporabljajoč italijanščino, slovenščino in nemščino v pogovorih, pogosto odsekane opise, ki se prek kratkih povedenih jezov zlivajo drugi v drugega, ter komaj opazno nakazujoč svojo novoapokaliptično filozofijo, s katero vendarle optimistično sliši tihoto evropskega kontinenta v nenadnem slalu ruševin in se na smiha Rilkejevi misli, da je lepota le začetek strašnega.

Zakaj ta zbirka ni bila prevedena v slovenščino, lahko le ugibamo. Kakor je razvidno iz Zorzutovega prispevka in spominov dr. Damjana Bratuž, je J.F. Hendry poznal Franceta Bevka. Po Zorzutovih besedah naj bi mu bil France Bevk celo pisateljski mentor in zato je verjetno, da je Bevku poslal to knjigo sam Hendry. Verjetno je, da do prevoda ni prišlo ne le zradi Bevkovih estetskih in stilnih pomicank ter pomanjkljivega znanja angleščine. Namreč, Damjana Bratuž je kot študentka po vojni nekajkrat v Ljubljani obiskala Franceta Bevka in njegovo ženo Davorino, svojo tetu. Ob enem izmed teh obiskov ji je tej knjigi odločno reklo: »Ma takaj ni prav nič! Nič!« Ona, čeprav začetnica v angleškem jeziku, pa je nasprotno z zanimanjem sprejela »popolnoma tuj slog, one suhe, kratke stavke, v katerih je toliko ostalo zadržano, zamolčano.« Kolikor sem razkril iz dosedanjih poizvedovanj, v Bevkovi zapisčini, zaupani muzejem in knjižnicam, ni zaslediti te knjige, še manj pa kakršne koli zabeležke ali korespondence. In prav ta črna luknja je lahko raziskovalno spodbudila, toliko bolj, če pomislimo, da bi vsebinu Hendryjevih črtic iz vidika britanskega pričevalca utegnili podkrepiti argumente jugoslovanske (slovenske) strani v povojnih pogajanjih o slovenski zahodni meji. Morda so bili Bevkovi pomicanki, upoštevaje tudi čas, kdaj mu je bila knjiga izročena, torej pravočasnost, tudi v tem, da je knjigo napisal britanski vojaški obveščevalci? Gotovo pa je, da je še treba proučiti, ali je ta kratka proza, posvečena slovenskemu narodu in Bevku, sploh doživila literarno oceno v tedanjem, še vedno z vojno obremenjenem britanskem literarnem prostoru???

Škotskost J.F. Hendryja se izraža tudi v njegovem izdajateljskem delu. Dvakrat je izdal zbirko kratke škotske proze. Prvič med vojno leta 1943, drugič pa leta 1970. Po izboru sta bili različni, vendar v obeh je izšla nova »Altamirske Jame« (v prvji je bila naslovljena kot »Katakomb«), v kateri je opisal smrt svoje prve žene. Novela je tako veličastno napisana, da je do solz ganila njegovega književnega prijatelja Henryja Treeca. To je verjetno Hendryjevo zadnje delo, posvečeno ženi in slovenskemu okolju. Kolikor jih je raztresen po revijah, še ne vemo!!

Leta 1947 se je s svojo zbirko novel »Fernie Brae« (Na praprotinem gricu) vrnil v svojo mladost, ponizanim in razčlenjenim škotskim ljudem. Nato pa je sledil dolg molk, čeprav je v pismu dr. Damjani Bratuž leta 1950 napisal, da bo britanskemu založniku v kratkem izročil nov roman. Vendar pisati ni nehal. Leta 1978 je izšla dolga pesnitev »Marimarus«, ki jo je pisal in v presledkih objavljaval v revijah vse od leta 1919. Sledila so številne dela, in sicer »Tvoja kariera kot prevajalec in tolmač«, »Svetovni tujec«, odlična biografija R.M.Rilkeja z lastnimi prevodi v angleščino, naslovljena kot »Brezmejni prag: Rilkejevo življenje« (1982) in novela »Razdelenjeni«.

James F. Hendry je škotski pesnik in pisatelj, ki se je iz ljubezni do svoje žene Dee, Dore Ušaj, iz svojega neoromantičnega novoapokaliptičnega književnega vidika in spoznanja o številnih podobnostih med Škoti in Slovenci, posvetil pisanku o trpečem slovenskem, primorskem človeku. Prav zato nas vabi, da se ga lotimo prevajati.

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

V kleti bodimo budni in sledimo dogajanju

Popolno povretje sladkorja v vinu je že mesec dni za nami. Opravili smo prvi pretok in s tem ločitev vina od usedline-droži. Po pretoku je pomembno, da vino čimprej kemično analiziramo. Članom Kmečke zveze je v ta namen na voljo notranji laboratorij. Opravimo najpomembnejše analize in sicer: volumenski odstotek alkohola, titracijsko kislino, skupen in prosti SO₂ ter, v dvomljivih primerih njene visoke vrednosti, tudi hlapno kislino.

Podatki analize so nujno potrebni za morebitne posege v vinu, še posebej s klijivim metabisulfitem, če je vsebnost protstega žveplovega dvokisa pod minimalno količino, ki prepreči napake ali bolezni. Po-

trebne odmerke naj določi strokovnjak, ker so odvisni od več dejavnikov (vrste posode, stopnje skupne kislino), predvsem pa vsebnosti SO₂.

Nič manj važna ni organoleptična kontrola, na podlagi katere preverjamo zdravstveno stanje vina. Ugotovimo ali se vino nagiba k mlečnemu ciku, vlečljivosti, ocetnemu ciku, oksidiranosti, bekserju, itd. Vse te morebitne bolezni ali napake lahko močno poslabšajo kakovost vina, če jih ne ugotovimo in pravočasno ukrepamo. Zato bodimo v kleti, še posebej v tem obdobju, zelo budni. Prisotnost ene same od navedenih negativnih značilnosti prepreči, da se vino prodaja pod oznamko kontroliranega porekla s posledi-

čno znatno gospodarsko škodo, kar velja, pa čeprav v manjši meri, tudi za navadna namizna vina.

Organoleptična kontrola naj bo tedenska ali dvakrat na teden. Spremlja naj jo preskus na zrak zaradi porjavitev ali počrnitve vina. V prisotnosti ene ali druge napake vino pravočasno zavarujemo z žveplom, ki ga določimo, kot že poudarjeno, na podlagi analize in ne približno.

Skrbno tudi pazimo, da je vinska posoda polna. Spoštovati moramo pravilo, da mora biti vino vedno na polnem. Ne glede na vrsto posode moramo preprečiti, da pride vino v dotik z zrakom (kiskom). V nasprotnem primeru pride do neželenih mikrobioloških procesov, ki povzročajo razine bolezni (npr. vinski cvet, ocetni cik).

Boleznim in napakam vina bomo v prihodnjih številkah posvetili potrebljeno pozornost. Primereno pa se nam zdi, da že zdaj spregovorimo o dveh napakah, ki se večkrat pojavljata pri mladih vinih: žveplodovikov bekser (H2S) in porjavitev.

Žveplodovikov bekser je nevsvečna napaka, ki se najpogosteje pojavi v mladem vinu. To dobi neprijeten, odvraten vonj in okus, ki nas spominja na gnila jajca. Vzrok je plin žveplodovik – H2S, ustavljen iz žvepla in vodika. Bekser je preprosto odpraviti, če storimo to pravočasno. Vino je treba nujno prezračiti. Pretok mora biti zračen, spreminja naj ga zveplanjan.

Druga pogosta napaka je porjavitev, kateri so podprtji v manjši ali večji meri vsa vina. Napaka je odvisna od stanja in ravnanja z grozdjem, moštrom ali vino. Povzročitelji napake so encimi oksidaze, ki ob stiku z zrakom povzročajo porjavitev. Vino dobi rjavkasto do rjava barvo, hkrati se pojavi motnost. Izgubi cveticno in svežino, vonj in okus sta spremenjeni. Pri redčih sortah pride tudi do razgradnje barvnih snovi, ki se izločijo v obliku umazano rjave usedline. Napako preprečimo le tako, da vino ustrezno zavarujemo z žveplom v odmerkih, ki jih določi strokovnjak.

Kot smo v uvodu poudarili, je pravilno ravnanje z mladim vinom odločilnega pomena za kakovost tega proizvoda, zato šenkratek vabimo vinarie, naj skrbno sledijo dogajanju v kleti. Ob vsakem dvomu pa naj se obrnejo na strokovno službo, ker bi sicer z morebitnimi nepravilnimi posegi vinu prej škodili kot koristili.

EVROPSKA UNIJA - Kmetijska politika

Več denarja za razvoj podeželja

Pred dnevi sprejeti kompromis glede evropske skupne kmetijske politike (CAP) pomeni več sredstev za razvoj podeželja (t. i. modulacija), tudi zradi zmanjšanja sredstev kmetijam, ki prejmejo nad 300.000 evrov. Sredstva bodo namenjena za nove izzive. Mlečne kvote se bodo povečevalne za odstotek letno, ohranjena je tudi intervencija za maslo.

Pomembna sprememb je povezana z modulacijo. Modulacija pomeni prenos sredstev iz prvega stebera neposrednih plačil kmetom v drugi steber ukrepov razvoja podeželja. Proračun v okviru razvoja podeželja zahteva namreč več sredstev, saj se kmetijstvo sooča z vedno več izzivi - podnebnimi spremembami, upravljanjem s tveganji, bioenergijo, odgovornočno pa ponujajo prav ukrepi razvoja podeželja.

Trenutno se v drugi steber prenese pet odstotkov plačil, viših od 5000 evrov, komisija pa je predlagala, da bi ta delež povečali za dva odstotka letno od leta 2009 naprej, kar pomeni, da bi do leta 2012 obvezna modulacija znašala 13 odstotkov oziroma osem odstotkov več. Modulacija sicer za nove države članice, tudi Slo-

venijo, ne bo veljala. Če bi, bi to pomenilo, da bi bilo prizadetih več kot 5000 kmetij, pojasnjujejo viri v Bruslju. Ob tem pa so si nove članice vendarje izborile še dodatnih 90 milijonov evrov sredstev, ki jih bodo lahko namenile za nove izzive. Sloveniji letno kvote naj bi sicer za Italijo pomenele zgolj pokritje že preseženih kvot.

V kompromisni predlog so vnesli tudi področje tobaka, in sicer zaračun v zvečnem sektorju, zdaj pa je že zelela vprašanje ponovno odpreti. Komisija je pri tem poudarila, da lahko denar za pridelovalce tobaka država nameni preko sredstev za razvoj podeželja.

čno znatno gospodarsko škodo, kar velja, pa čeprav v manjši meri, tudi za navadna namizna vina.

Organoleptična kontrola naj bo tedenska ali dvakrat na teden. Spremlja naj jo preskus na zrak zaradi porjavitev ali počrnitve vina. V prisotnosti ene ali druge napake vino pravočasno zavarujemo z žveplom, ki ga določimo, kot že poudarjeno, na podlagi analize in ne približno.

Skrbno tudi pazimo, da je vinska posoda polna. Spoštovati moramo pravilo, da mora biti vino vedno na polnem. Ne glede na vrsto posode moramo preprečiti, da pride vino v dotik z zrakom (kiskom). V nasprotnem primeru pride do neželenih mikrobioloških procesov, ki povzročajo razine bolezni (npr. vinski cvet, ocetni cik).

Boleznim in napakam vina bomo v prihodnjih številkah posvetili potrebljeno pozornost. Primereno pa se nam zdi, da že zdaj spregovorimo o dveh napakah, ki se večkrat pojavljata pri mladih vinih: žveplodovikov bekser (H2S) in porjavitev.

Žveplodovikov bekser je nevsvečna napaka, ki se najpogosteje pojavi v mladem vinu. To dobi neprijeten, odvraten vonj in okus, ki nas spominja na gnila jajca. Vzrok je plin žveplodovik – H2S, ustavljen iz žvepla in vodika. Bekser je preprosto odpraviti, če storimo to pravočasno. Vino je treba nujno prezračiti. Pretok mora biti zračen, spreminja naj ga zveplanjan.

Druga pogosta napaka je porjavitev, kateri so podprtji v manjši ali večji meri vsa vina. Napaka je odvisna od stanja in ravnanja z grozdjem, moštrom ali vino. Povzročitelji napake so encimi oksidaze, ki ob stiku z zrakom povzročajo porjavitev. Vino dobi rjavkasto do rjava barvo, hkrati se pojavi motnost. Izgubi cveticno in svežino, vonj in okus sta spremenjeni. Pri redčih sortah pride tudi do razgradnje barvnih snovi, ki se izločijo v obliku umazano rjave usedline. Napako preprečimo le tako, da vino ustrezno zavarujemo z žveplom v odmerkih, ki jih določi strokovnjak.

Kot smo v uvodu poudarili, je pravilno ravnanje z mladim vinom odločilnega pomena za kakovost tega proizvoda, zato šenkratek vabimo vinarie, naj skrbno sledijo dogajanju v kleti. Ob vsakem dvomu pa naj se obrnejo na strokovno službo, ker bi sicer z morebitnimi nepravilnimi posegi vinu prej škodili kot koristili.

Svetovalna služba KZ

NASVETI STROKOVNJAKA

Zaščita pridelkov pred mrazom

Prav kmalu bo zima. Če mraz pride iznenada, lahko resno ogroža naše gojene rastline. Zato smo v času, da jih zaščitimo in jih dobro pripravimo na zimo. Poglejmo, kaj lahko storimo.

OLJČNI NASAD – Gojena rastlina, ki je pri nas najbolj občutljiva za nizke temperature, je v prvi vrsti oljka. Zimzelene rastline so manj odporne od listopadnih. Daljši je čas trajanja pozebe in večja je vlažnost zraka, manj je oljka odporna. Če pozeba nastopi postopoma, jo oljka bolje prenaša. Proti nizkim temperaturam lahko že pred sajenjem vplivamo tako, da izbiramo južno lego, izbiramo sorte, odporne do nizkih temperatur, orientacija nasada naj bo sever-jug. Na odpornost mraza precej vpliva tudi dobro zdravstveno stanje dreves in pravilno gnojenje. Še najbolj občutljiva na pozebe so komaj sajena ali mlada oljčna drevesa. Pred mrazom jih lahko zaščitimo s pajčevinastim vlaknem. Če predvidevamo zelo nizke temperature, posebno če je burja ali dež, obkrožimo drevese skupaj s krošnjo z mrežo, nato vse skupaj zavijemo s pajčevinastim vlaknem, ki ga na vrhu spnemo skupaj.

Predejano olje hranimo v prostoru, kjer je temperatura čim bolj enakomerna. Idealna naj se vrти okrog 15°C. Zelo moramo paziti, da temperatura v prostoru ne zdrknje pod ničlo, ker bi sicer olje kristaliziralo, obenem bi preniza temperatura zavirala naravno čiščenje olja.

VINOGRAD – Veliko vinogradnikov hiti z obrezovanjem trte. Če je le mogoče, to opravilo premaknemo na konec zime. Obrezane trte so namreč bolj občutljive na pozebe, kot še neobrezane. Jeseni obrezujemo trto le v primeru, da ne bi imeli časa to storiti ob koncu zime.

ZELENJADNI VRT – Gojenje raznih zelenjadnic lahko podaljšamo s tem, da si uredimo rastlinjak, ki ga postavimo na čim bolj sončen kraj, obenem pa po možnosti v zavetje zradi burje. Veliko bolj poceni je tunnel. Ob najbolj toplih urah dneva moramo tunel odkriti.

Če pa hočemo podaljšati vrtninam življenje le za krajši čas, lahko v primeru nizkih temperatur rastline pokrijejo s pajčevinastim vlaknem, suhim listjem, vejam ali drugim materialom. Na ta način branimo pred mrazom zimsko solato, radič in druge zimske povrtnine.

PRIDELEKI V SHRAMBI – Proti nizkim temperaturam moramo ščititi tudi pridelke, ki jih hranimo v shrambi. Za skladisčenje vrtnin in sadja moramo izbrati drugačen prostor od olja in vina. Idealen je temen in zračen prostor z vsaj 70 odstotno vлагo, da se pridelek ne prehitro posuši. Temperatura ne sme nikoli pasti pod ničlo, pa tudi ne sme biti previsoka. V primeru krompirja naj temperatura ne nikoli pade pod 3-4°C. Pridelke moramo shraniti polnoma suhe. Prostor naj bo dobro očiščen in prezračen. Dobro je tudi, da prostor med skladisčenjem zmerno zračimo za nekaj minut, vsaj dva krat tedensko. S prezračevanjem ne smemo pretiravati, posebno, če je zrak suh.

OKRASNE RASTLINE – Zaščititi moramo predvsem mlade rastline, ki prezimijo na odprttem. Najprej moramo zavarovati koreninski si-

stem. Zemljo okrog rastline pokrijemo s plastjo suhih vej, slame ali zdrobljenega lubja. Lahko uporabljamo tudi kompost ali hlevski gnoj. Nato material pokrijemo s suhimi vejami zaradi burje. Naravnemu materialu, ki ga uporabljamo za prekrivanje tal, bo proti pomladni razpadel in obogatil zemljo s humusom.

Da zavarujemo krošnjo proti burji, postavimo zaščitno ograjo v smeri sever-zahod. Ta dolgoročno zaščito pa sadimo v smeri, kjer piha burja, živo mejo, ki jo vzgojimo bolj visoko. Mladim in bolj občutljivim vrstam grmovnic moramo zavarovati tudi krošnjo. Okrog rastline postavimo kovinsko mrežo. Notranjost napolnimo s suhim listjem. Mlajša in bolj občutljiva debla dreves, kot na primer vrtnice, ki jih vzgojimo visoko, zavarujemo lahko s pajčevinastim vlaknem ali drugim materialom. S prvimi toplejšimi spomladanskimi dnevi zaščito odstranimo.

Prostor, kjer bomo hraniли perlongonije in ostale na mraz občutljive lončnice, pa tudi občutljiva kuhinjska zelišča, moramo dobro pripraviti. Prostor, ki je lahko soba, veranda ali rastlinjak, moramo dobro očistiti in razkužiti. Temperatura naj v prostoru ne pada pod 2 stopinjam Celzija. Prostor pa ne sme biti med zimo ogrevan. Temperatura naj se za večino rastlin vrati od 10 do 15 stopinj Celzija. Obenem mora biti dovolj svetel in suh. V slučaju, da je prostor pretremen, lahko začnejo rasti stebla dolga, sveta in zelo tanka, v smeri svetlobe. Občasno moramo prostor, kjer bodo rastline prezimale, dobro prezračiti, posebno ob vlažnih in toplejših dneh, da se ne bi širile bolezni. Zračimo tudi v toplih sončnih urah dneva.

Predej lončnice spravimo v notranje prostore, jih nekliko obrežemo, da jim zmanjšamo obseg in da jim odstranimo starejše in odvečne veje. Naslednjo pomlad jih bomo presadili. Preglejmo, ali rastline nimajo škodljivcev in jih v teh primerih poškropimo.

Občasno tudi zalivamo, a zelo malo. Zemlja naj bo le rahlo vlažna. Na splošno velja tudi, da rastline najraje gojimo v glinastih vazah, da je zastajanje vode veliko manjše. Predej zalivamo, hranimo v prostoru vodo za zalivanje vsaj en dan, da ne bo prehladna. Med zimo jih ne gnojimo.

Okrasne trate sedaj ne gnojimo več. Na splošno zaradi mraza ne gnojimo več nobene okrasne rastline, posebno pa ne z dušikovimi gnojili, saj dušik poveča občutljivost rastlin do mraza.

Čim prej moramo posaditi spomladanske čebulnice, kot so tulipani, narcise, hijacinte, če tega še nismo storili. Čebulnice morajo nameč požeti korenine pred večjim mrazom. Poletne čebulnice pa izkopljemo iz zemlje in jih skrbno posušimo.

Ciklame, azaleje, rododendrone in druge lončnice, ki jih v zimskem času gojimo v stanovanju, jih stalno, vendar zmerno zalivamo. Zemlja naj bo vedno vlažna. Da čim dlje cvetijo, jih postavimo daleč od ogrevalne naprave in na svetel prostor. Najbolje je, če jih postavimo na okno. Temperatura prostora, kjer gojimo te okrasne rastline, ne sme preseči 18 stopinj Celzija. Te rastline ne marajo prepiha.

Magda Šturm

št. 131

Praznik mladih 40 let Kulturnega društva Fran Venturini Domjo

**Pogovor s predsednikom
KD Fran Venturini,
Aleksandrom Corettijem**

Začetki vaškega delovanja segajo v leto 1968. Kako ste zabeležili vašo družbeno vlogo do danes?

Začetek družvenega delovanja pri Domju je bil plod spletka okoliščin in prijateljevanja fantov iz Domja in okolice, ki so v petju in druženju videli tudi nekaj več kot le pesem za svojo dušo in srce. Pobudnika sta bila bivša pevca dolinskega zboru Valentijn Vodnik Mirko in Darjo Štrajn, ki sta zbrala okoli sebe 20 pogumnih fantov. Novonastali moški pevski zbor si je nadel ime po boljšinskem rojaku, skadatelju in zborovodji Franu Venturiniju.

Do leta 1983 se je društveno delovanje odvijalo na različnih lokacijah, v Štrajnovi kleti, v prostorih slovenske in italijanske šole in v socialnem centru pri Domju.

Z nastankom zobra, predvsem pa z izgradnjo kulturnega centra Anton Ukmar Miro leta 1983, se je hitro razvilo tudi drugo kulturno delovanje, ki se dejansko nadaljuje še danes, čeprav z nekaterimi spremembami.

S ponosom lahko rečemo, da je Kulturno društvo Fran Venturini edino

društvo v naši občini, ki premore kar tri pevske zbole.

Katere so najpomembnejše društvene dejavnosti in pobude na zborovskem področju?

Prvo mesto pritiče moškemu pevskemu zboru, ki praznuje letos 40-letnico delovanja. Pomembno mesto v našem društvu ima tudi otroški pevski zbor, ki je bil ustanovljen leta 1982 in uspešno deluje pod vestno takrirko domaćinke Suzane Zeriali in neprestano žanje pomembne uspehe na državnih in mednarodnih zborovskih scenih. Najmlajši pa je mešani pevski zbor, ki deluje do leta 1995 in zdru-

žuje okoli 20 pevcev, ki prihajajo iz dolinske občine in iz Trsta.

Skupni imenovalec vseh treh zborov, kot tudi društvenega delovanja, je želja po zdrževanju Slovencev našega širšega področja, po ohranjanju narodnostne istovetnosti, v odprtosti večinskemu narodu, ki je pri Domju in okolici močno prisoten.

Ljubitelji harmonike poznaјo tudi vašo harmonikarsko šolo...

Našo društvo ni znano samo po zborovskem petju, ampak tudi po ljubitelji harmonike, naj bo to klavirška ali diatonična. Leta 1986 je društvo pod mentorstvom prof. Zo-

rana Lupinca ustanovilo prvo šolo za diatonično harmoniko, iz katere izhaja Denis Novato. Od leta 1984 pa društvo ob 1. maju vsako leto prireja tradicionalno netekmovalno srečanje godcev na diatonično harmoniko, znano pod imenom Glas harmonike.

Množični obiski tradicionalne šagre na Krmenki...

Šagra na Krmenki je posebno poglavje. Prva šagra se je odvijala leta 1946 pri Domju na trgu, kjer je danes sedež podjetja družine Lovrečič. Priredili so jo domači fante, povratniki iz partizanskih vrst.

Od 1947 do 1952 in potem še v letih 1954/56 so bile šagre na dvorišču gostilne Adamič na Krmenki. Nato so šagre na Krmenki in Domju zamrle do leta 1972, ko so v nekoliko spremenjeni obliki, z uvedbo kioskov za pijačo in hrano na žaru, postale tudi organizacijsko bolj zahtevne. Po tem letu je prirejanje vaške šagre prevzelo društvo Fran Venturini in pod njegovim okriljem deluje redno v prvem tednu junija neprekinjeno do danes.

Preidimo k vaši proslavi 40-letnice bogatega delovanja...

Osrerna prireditev se bo vrnila v soboto, 29. novembra ob 20.30 v gledališču France Prešeren v Boljuncu in simbolično zaključuje niz prireditev, ki jih je naše društvo organiziralo v sklopu praznovanja 40 letnice ustanovitve. V mesecu aprilu smo priredili večer posvečen skladatelju Franu Venturiniju z naslovom »Nocoj pa oj nocoj« na kateremu smo povabili k sodelovanju vse pevske zbole, ki delujejo v naši občini. V začetku maja pa smo gostili našega člana, kateremu je uspel velik skok v profesionalni svet glasbe domaćina Denisa Novata, ki letos praznuje dvajseto obletnico njegove bogate kariere.

Priprave so v polnem teku, spored je "topsikret" v smislu, da ga še pripravljamo. Edino, kar lahko povem vnaprej je, da ne bo slo za tradicionalno praznovanje in da bo potekalo dvojezično - v slovenščini in v narečju.

iz oči v oči

agenda

**Niz koncertov
Deželne zborovske revije**

NATIVITAS

Petak, 5.12.2008 ob 20.30
Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca

V pričakovanju božiča

MePz Jacobus Gallus
(dir. Marko Sancin)
MePz Rdeča zvezda (dir. Rado Milič)
Oktet Odmevi (dir. Rado Milič)
OPZ iz Zgonika

Torek, 6.1.2009 ob 18.00
Zgonik, Cerkev sv. Mihaela

Božična revija

MePz Jacobus Gallus
(dir. Marko Sancin)
MePz Rdeča zvezda (dir. Rado Milič)
Oktet Odmevi (dir. Rado Milič)
OPZ iz Zgonika

Torek, 6.1.2009 ob 17.00
Nabrežina, Cerkev sv. Roka

**Različni izrazi
božičnega razpoloženja**

MePz Igo Gruden (dir. Mikela Šimac)
DPZ Kraški slavček (dir. Mirko Ferlan)
glasbeni utrinek s harmonikarji

Nedelja, 11.1.2009 ob 15.30
Milje, Stolnica

S pesmijo vam mladi želimo...
MeMIPZ Trst (dir. Aleksandra Pertot)
glasbeni utrinki

**Uradi ZSKD so na voljo
za vse informacije**

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

**Kulturno
društvo**

**Ime in priimek:
Kulturno društvo Fran Venturini**

Kraj in datum rojstva:

Domjo, 7. decembra 1968

Zodiakalno znamenje:

(kulturni) strelec

Kraj bivanja:

Domjo in junija na Krmenki

Stan: samski v nenehnem iskanju kulturnega partnerja

Poklic: kulturni delavec

Ko bom velik bom...

še vedno kulturni delavec in po vsej verjetnosti ne bom več sam

Poslanstvo: Širjenje kulturne pobude v občini ter informiranje prebivalcev o kulturni ponudbi s posebnim poudarkom na širjenju zvesti o pomenu kulturne dediščine in o preteklosti domačega kraja za ohranjanje nacionalne identitetne v našem in tudi v odprttem svetu.

Hobi:

zborovsko petje, diatonična in klasična harmonika

Specializacija:

piščanec, cevapčiči in rebra na Žaru

Posebni znaki:

pomanjkanje generacije tridesetletnikov

Živiljenjski moto:

Kultura je tista, ki lahko izboljšuje medsebojne odnose ter širi strpnost in omogoča sodelovanje.

Sporočilo svetu: če vas ne zanima naša kulturna ponudba, pridite vsaj na šagro!!!

Odzivi predavateljev posveta GM

NADALJEVANJE...

Letošnji mednarodni znanstveni posvet "Umetnostni izraz ob narodnem vprašanju/ Glasba, likovna, besedna umetnost ob slovensko-italijanski meji v drugi polovici XIX.stolečja", ki je potekal v Narodnem domu v organizaciji Glasbene matice v Trstu, je razgrnil nekatera značilna vprašanja tržaškega okolja v njegovih razgibanjih zadnjih desetletjih habsburške monarhije. Posvet, ki je združil strokovnjake različnih humanističnih strok s področja zgodovine, literatur, umetnosti in glasbe je tako posegel v problematiko tega značilnega mitteleuropskega prostora, simbola prepleta tradicij, kultur in jezikov ter specifične zgodovinske preteklosti, ki predstavljajo pomemben del tržaške identiteti in moderne evropske zavesti.

Salvator Žitko (Univerza na Primorskem v Kopru)

Mednarodni posvet, ki ga je priredila Glasbena matica, je bil zelo spodbuden po izbiri obravnavanih tem in po tehtni zamisli, ki je privilegirala zorni kot primerjave med slovensko in italijansko stvarnostjo. Mislim, da je izbira na metodološkem področju prava pot, po kateri moramo nadaljevati tudi v buduči, da lahko rekonstruiramo zgodovino mesta Trst med 19. stoletjem in začetkom 20. stoletja in jo artikuliramo s preseganjem ideoloških pregrad, ki so predolgo onemogočile mirno in objektivno ocenjevanje dogodkov.

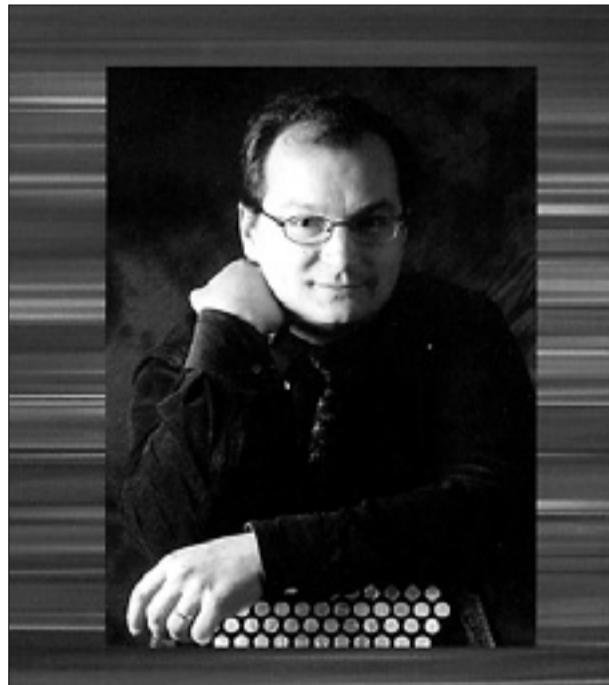
Tullia Catalan (Univerza v Trstu)

Enodnevni mednarodni interdisciplinarni posvet Glasbene matice ima večstrovno, visoko vrednost. Predvsem je resnično upošteval mednarodno zasnovno, ker je na simpoziju enakopravno sodelovalo šest slovenskih znanstvenikov iz treh

ustanov v Sloveniji in Italiji (Univerza v Trstu, Univerza na Primorskem v Kopru, Glasbena matica Trst), pet italijanskih znanstvenikov iz štirih ustanov v Italiji (Univerza v Trstu, Univerza v Vidmu, Gledališki muzej 'Carlo Schmidl' v Trstu, Univerza v Palermu) in en hrvaški znanstvenik (Univerza v Zagrebu). Istočasno je bil interdisciplinarnega značaja zaradi sodelovanja literarnih zgodovinarjev, splošnih zgodovinarjev, umetnostnih zgodovinarjev in muzikologov. Večina predstavljenih referatov je bila vsebinsko bogata in je točno ustrezala namenom organizatorjev, da se poskuša povezovati raznovrstne pojave v glasbi, likovni umetnosti in književnosti z družbenimi pojavi in gibanji v drugi polovici 19.stoletja. Kot outsider-hrvaški muzikolog, ki je iznesel podatke o ilirskem gibanju na Hrvaskem in v južnoslovanskem prostoru bivše avstroogrške monarhije, sem bil prijetno presenečen, da je na posvetu vladala pozitivna atmosfera med kolegi različnih strok, usmeritev in narodnosti, ki bo gotovo prispevala k večjemu razumevanju malega, ampak važnega segmenta v stičnem prostoru velikih kulturnih svetov Romanov, Slovanov in Nemcov, kakor je to bil na edinstveni način Trst in njegova širša regija na zemljevidu evropske kulture in zgodovine. Prava škoda, da zaradi nekaterih organizacijskih nesporazumov ni na koncu posvetu prišlo do splošne diskusije, ker bi le ta pokazala vso korist takih srečanj, ki vsebujejo konfrontacijo ustaljenih klješev in eventuelnih novih spoznanj, ki so tako potrebna povsod, kjer še obstojijo meje, zlasti v neki ideolesko-psihološki sferi. Organizatorjem želim, da bi obvezno nadaljevali z organiziranjem tako obetajočih srečanj.

Stanislav Tuksar (Univerza v Zagrebu)

Skladbice za diatonično harmoniko

3. decembra bo Glasbena matica priredila v sodelovanju z SKD Tabor prvo javno predstavitev zbirke skladbic za diatonično harmoniko profesorja Zorana Lupinca, ki je komaj izšla pri založbi Zlati zvoki s podporo Zadružne kraške banke.

Tradicija diatonične harmonike v Trstu je izrednega pomena za zgodovino tega glasbila, saj so osnove slovenskih šolskih programov nastale prav v tem okviru. Glasbena matica je uvedla študij diatonične harmonike leta 2001 in to na podlagi učnega načrta prof. Lupinca, ki se je potem razširil na slovenski šolski sistem. Nekdanji prvaki in danes uspešni pedagog ima namreč pomembno vlogo v razvoju učnih metod in je prispeval k bogatitvi šolske in formativne literature tudi z izidom treh učbenikov.

Nova zbirka pesmic izpopolnjuje vsebine prejšnjih učbenikov z raznolikim izborom petdesetih prirdebnih znanih ljudskih in avtorskih pesmi, narodnozabavnih viž, priložnostnih skladbic in motivov iz tuje literature. Po zahtevnosti so skladbice namenjene učencem prvih treh razredov. Knjiga nosi številko 1, saj je prva cikla, ki ga bodo v prihodnjih letih dopolnile druge zbirke z bolj specifičnimi vsebinami. Prva zbirka pa je bolj splošne narave, saj izhaja iz neposrednega stika z vsakdanjimi potrebami učencev, da bi ustrezala študiju, nastopom na glasbeni šoli, a tudi družabnim in drugim priložnostim.

"Diatonična harmonika ima več obrazov"- je pojasnil Lupinc, ki je v ta namen pripravil izbor dopadljivih in prijubljenih motivov: "Otroci se lažje naučijo pesmi, ki jih poznajo. Dodal sem na primer Benitečeve skladbe, ki jih pojejo v šoli. Poleg tega pa poudarjam pomen poznanja ljudskega izročila, s katerim se lahko seznanijo tudi preko prirdebnih za šolsko rabo."

Zbirko bodo predstavili ravnatelj Glasbene Matice Bogdan Kralj, etnomuzikolog Emil Zonta, ki bo podal zgodovinski oris o uporabi diatonične harmonike na Tržaškem, kitarist Marko Feri in seveda avtor Zoran Lupinc. Predstavitev bo v Prosvetnem domu na Opčinah s pričetkom ob 20.30.

Pianisti se izpopolnjujejo

Na Glasbeni matici se je začel izpopolnjevalni projekt za pianiste, ki ga vodi docentka Isabellu Loperto. Priznana pedagoginja, ki poučuje na konservatoriju v Benetkah, je že sodelovala s slovensko glasbeno ustanovo in bo v letosnjem šolskem letu vodila cikel študijskih srečanj, ki so namenjena učencem različnih stopenj na Tržaškem, Goriškem in v Špetru. Prvo srečanje je potekalo v sredo na sedežu Glasbene matice v Trstu. Isabella Loperto, pri kateri se je izpopolnjeval duo Zonta-Zuppin, je diplomirala v Veroni in je začela zelo zgodaj svojo pedagoško kariero. Najprej je vodila predšolske tečaje z metodo Yamaha za najmlajše, nakar je postala docentka na raznih italijanskih konservatorijsih in vodi številne podiplomske tečaje. Poučevala je tudi na zavodu École Normale de Musique "A. Cortot" v Parizu. Njeni učenci se pogosto odlikujejo z odličnimi uvrstitvami na državnih in mednarodnih tekmovanjih (do sedaj so skupaj prejeli več kot 600 nagrad).

Delavnica za jazz glasbo v Gorici

FONDAZIONE
Cassa di Risparmio di Gorizia

Oddelek za jazz in zabavno glasbo gorische Glasbene matice prireja dvodnevno delavnico, ki bo 29. in 30. novembra v prostorih KB centra v Gorici (Korzo Verdi 51). Delavnica je namenjena instrumentalistom in pevcem z osnovnim znanjem na področju jazz glasbe. Sodelovalo bo 10 aktivnih udeležencev (pevci, saksofonisti, bobnarji, pianisti) med 11. in 18. letom starosti. Pouk bo potekal pretežno skupinsko, se pravi v

bendu. Vaje bo vodila ekipa glasbenikov iz naše dežele, Veneta in iz Slovenije, ki jo sestavljajo koordinatorka oddelka, pevka in instrumentalistka Andrejka Možina, saksofonistka Ana Šimenc (Ljubljana), kitarist Gianluca Jan Sturiale (Gorica), pianist Gorazd Pintar (Železniki), baskitaristka Rosa Brunello (Mogliano Veneto) in bobnar Igor Cecchini (Mestre). Vpisovanja so že zaključena za večino oddelkov; profesorja za bas kitaro in saksofon pa lahko sprejmata še enega učenca (informacije pri Andrejki Možina 347 5156982).

Koncert udeležencev bo v dvorani KB centra v nedeljo, 30. novembra, ob 18. Projekt je finančno podprtja Fundacija Cassa di Risparmio v Gorici. Jazz delavnice Glasbene matice so postale del redne dejavnosti, zato se organizatorji že dogovarjajo za naslednjo, ki bo potekala marca 2009, vedno na Goriskem.

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGO
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax: 0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel./fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebiana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

**Glasbene
matica
(ul. Montorsino 2)
do
30. novembra
2008.**

NAPOVEDNIK

TRST
V petek, 21. novembra ob 20.30 v
Prosvetnem domu na Opčinah
"Viktor Parma praznuje"-koncert in
srečanje ob 150-letnici rojstva tržaškega
skladatelja

V sredo, 3. decembra ob 19.00 v društvu v Barkovljah
Nastop mlajših učencev iz razredov
Beatrice Zonta, Vesne Zuppin in Tamare Ražem

V sredo, 3. decembra ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah
Predstavitev učbenika "Zbirka skladb za diatonično harmoniko" Zorana Lupinca

SEŽANA
V petek, 28. novembra ob 19.30 na
Glasbeni šoli v Sežani

Nastop učencev iz razredov Beatrice Zonta, Vesne Zuppin in Tamare Ražem-priprava na tekmovanje

GORICA
V torek, 25. novembra ob 18.00 uri v Feiglovi knjižnici
Predstavitev knjige Davida Bandellija - sodeluje harmonikarka Silvia Lepore (prof. Manuel Figheli)

30. novembra ob 18.00 v KB centru v Gorici
Koncert udeležencev delavnice Gm za jazz in zabavno glasbo

V četrtek, 4. decembra ob 17.00 v Kulturnem domu
Miklavževanje ZSKD- sodelujeta flavistki prof. Olge Sosić

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

23.11.2008

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Od Trubarja do Potterja

Čeprav je poletje letni čas, ko ljudje najbolj intenzivno segajo po knjigah (pod senčnikom je uporaba knjige skorajda tako pomemben »modni dodatek« kot sončna očala...), je prav pozno jesenski čas tradicionalni čas velikih knjižnih sejmov in torej tudi predstavitev knjig najrazličnejših založb.

Slovenci radi rečemo, da je izid vsake knjige kulturni praznik. To ni uspešna marketingška fraza za boljšo prodajo knjig - res je tako! Izid vsake knjige ali naslovnih publikacij je zlasti pri nas v zamejstvu praznik, ker se za vsako knjigo, zgoščenko ali naslovnih tiskovin, skriva veliko dela, napora in energij... Samo pomisli, da je treba na kakšne težave si je prav s tiskanjem nakopal Primož Trubar, katerega spominsko leto se počasi nagiba k koncu.

Trubar je pravzaprav opravil svoje. Lotil se je titanskega dela, oral ledino in pustil za sabo nekaj trajnega. S prevojem Svetega pisma so Trubarjevi »lubi Slovenci« prisitali med narode s knjižno tradicijo. Vsak čas ima svoje izzive. Če je bil (ne samo za Slovence) takratni izzik prevoj Svetega pisma, je danes za »članstvo« v sodobnem svetu treba imeti lastno besedišče za najrazličnejša področja. Tudi slovenska lokalizacija »Oken« (Windows sistema) je pomenil korak v svet digitalne alfabetizacije. Prav tako bi lahko rekli za prevode literarnih uspešnic, med katere velja omeniti slovenjenje celotne sage Harryja Potterja. Slovenski knjižni trgi ponuja danes čtivo za vsak okus. Naš delež k soustvarjanju tudi tega dela skupnega slovenskega kulturnega prostora ni bil in ne sme postati zanemarljiv. Knjige, ki nastajajo pri nas, niso le praznik, ampak tudi pričevanje o našem obstoju in volji do življenja. Na tistem bi si vsi morali želeti, da bi nam Miklavž še dolgo lahko prinašal naše knjige...

”Od Miklavža do božiča“ v znamenju knjig

Mnogi označujejo mesec december in celoten božični čas samo kot mesec potrošništva, še posebej vezanega na razvajanje otrok. Včasih pa to le ne drži. Če znajo starši in družba obraniti magično vzdružje ob prihodu svetega Miklavža in ga pravilno usmeriti tudi najmlajšim, postane njegov praznik dobra podlaga za vzgojni moment in kulturni utrip. V slovenskih društvinah v zamejstvu se je do današnjih dni ohranila navada, da v vrtcih, šolah in društvenih prihod svetega Miklavža povežejo z vsaj kratkim kulturnim programom. Ponekad na Koroškem Miklavž in spremstvo angelcev in hudičkov otroke celo obišče na domu in se prav zaradi tega otroci že v naprej morajo pripraviti, da bodo pred Miklavžem »kaj lepega« povedali. Tudi v naših krajinah otroci radi svetemu Miklavžu kaj zapojejo, včasih recitirajo kakšno pesem, društva pa z najmlajšimi pripravijo lastno igrico ali pa pova-

bijo igralsko skupino, da otroke razveseli s primerno igrico. Takih odrskih igrig pa je sorazmerno malo. Večkrat so bili animatorji prisiljeni segati po zelo zastarelih Miklavževih prizorčkih. In vendar je v našem prostoru za radio in za oder nastalo kar precej igrig na to temo, besedila pa so bila redkokdaj objavljena (če so bila kratka npr. v Pastirčku), drugače pa so ostajala v predelih ali so jih avtorji osebno posojali.

Prav zaradi vsakoletnega iskanja primernih besedil je založba Mladika v sodelovanju z Radijskim odrom poskrbela za izdajo lične knjižice (ilustriral jo je Matej Susič) z naslovom Od Miklavža do božiča. Vsebuje dve otroški odrski igriči, eno Miklavžovo (Menjava na vrhu) in eno božično (Angelček mire), ki ju je napisala Lučka Susič. Knjigi je priložena tudi zgoščenka, na kateri igralci Radijskega odra po režijskem vodstvu Matejke Peterlin izvajajo obe igri. Otrokom bo zgoščenka v pomoč v zabavo, prav tako pa bo prišla prav animatorjem ali manj izkušenim režiserjem tako v našem prostoru kot v Sloveniji, še posebej pa Slovencem po svetu.

Tudi ti namreč radi v tem času priprejajo miklavževanja. Prav za letošnji Miklavžev praznik sta izseljenski društvi iz Stuttgart in Reutlingen (vodi jih dr. Zvone Štrubelj) povabili mlade igralce Slovenskega odra, da obogatijo njihovo miklavževanje z igrico Medvedek Pu, ki je nastala v produkciji Radijskega odra. Igralci in spremljevalci se bodo pri njih in v Trubarjevih krajinah mudili šti-

Lučka Peterlin Susič

OD MIKLAVŽA DO BOŽIČA

Dve odrski igri za otroke

Ilustriral Matej Susič

ri dni, od 5. do 8. decembra, kar bo za vse gotovo nepozabna izkušnja.

Skratka, mladim igralcem s Trsta se obeta lepo popotovanje v kraje, v katerih je živel oče slovenske knjige... in že spet smo na začetku, torej pri knjig!

trst

SLOVENSKA
PROSVETA

Društvo slovenskih izobražencev prireja jutri, 24. novembra, v Peterlinovi dvorani, Dognitettijeva 3, večer z naslovom: Spomenik na Velikem Ceriju ali velika primorska zgodboda rehabilitaciji TIGR-a, izpovedana skozi monografijo o življenju in delu Karla Kocjančiča. So delujejo urednik zbornika Milan Gregorič, tajnik društva TIGR Lucijan Pelicon in predstavnik Obalnega planinskega društva Darko Butinar.

V Bazovici bo v soboto, 29.11., potekala tradicionalna revija odraslih zborov Pesem jeseni. V športnem centru Zarja v Bazovici se bodo ob 20.30 predstavili naslednji zborovski sestavi, in sicer Mešani pevski zbor Skala-Slovan, Ženski pevski zbor Devin, Mešani pevski zbor Lipa, Mešani pevski zbor sv. Jernej, Moška pevska skupina sv. Jernej, Moški pevski zbor Fantje izpod Grmade, Mešani pevski zbor Repentabor, Združeni pevski zbor Repentabor, Združeni zbor Zvezde cerkevnih pevskih zborov, Ženska pevska skupina Vesela pomlad in Mešani zbor Rdeča zvezda-Devin.

i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 37084, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkevnih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkevnih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: corili01@gorica.191.it

gorica

ZCPZ - Gorica pripravlja tradicionalno revijo otroških zborov Maša Cecilijanka. Podobno kot Cecilijanka »odraslih«, ki se bo zaključila prav danes, traja tudi Maša Cecilijanka dva dni. Tokrat bodo otroci stopili na oder KC Lojze Bratuž v Gorici v soboto 6. in v nedeljo 7. decembra. Sobotni del se bo začel ob 18. uri, nedeljski pa ob 15.30. Že 12. decembra pa se obeta v KC Lojze Bratuž ponovno zanimiv koncert. V sklopu letosnje abonmajske ponudbe bo z božičnim koncertom nastopil Zbor pravoslavnega patriarhata iz Moskve (*na sliki*), pod vodstvom Anatolyja Grindenka.

Knjiga o polpretekli zgodovini in knjiga za otroke

Jutri bodo ob 17.00 uri v Galeriji Ars v Gorici predstavili letošnjo knjižno zbirko Goriske Mohorjeve družbe. Poleg koledarja, ki ga je uredil dr. Jože Markuž in ilustriral Štefan Turk, obsegata knjižni del ponudbe knjige Moj oče Zorko,

Manja Ščuka Kerž

mojočezorko

pričevanje Marije Ščuke Kerže o iskanju resnice o smrti očeta, tržaškega narodnega delavca Zorka Ščuke ter knjige Anamarije Volk Zlobec Muca prede. Gre za knjigo namenjeno otrokom, v kateri nastopa starejša Muca Zofija, ki kljub letom (in

hvala ilustracijam Magde Starec Tavčar) še vedno prede in pričoveduje prikupne pravljice.

Zbirko bodo predstavili v naslednjih dneh še v Ljubljani, in sicer 27.11. na knjižnem seumu, 3.12. pa bodo knjižni dar predstavili še v Trstu.

Za razstavo o Lojzetu Špacapanu

Kulturni center Lojze Bratuž in galerija Rika Debenjaka pripravljata spominsko razstavo ob 50-letnici smrti goriškega umetnika Lojzeta Špacapanu. Da bi likovnika čim bolj popolno predstavili, se organizatorja obračata na ustanove in zasebnike s prošnjo po informacijah in morebitno posojo del za razstavo (tel. št. 0039 0481 531445 med 8.30 in 12.30; e-mail: info@kclbratuz.org).

MANJŠINE - Zaradi krčenja državnih finančnih sredstev

Severnoirske dnevnike Lá Nua bo decembra prenehal izhajati

Naslovna stran
irskega dnevnika
Lá Nua

Prejšnji mesec je vseirska organizacija Foras na Gaeilge sklenila, da v letu 2009 ne bo več financirala dnevnika v irskem jeziku Lá Nua, ki izhaja v Belfastu na Severnem Irskem. To pomeni, da bo z januarjem dnevnik prenehal izhajati. Lá Nua je namreč prejel finančna sredstva samo za obdobje od januarja 2007 do decembra 2008, Foras pa finančiranja ne namerava podaljšati na prihodnje leto.

Sicer pa je v zadnjih dveh letih Lá Nua utpel precejsje izgube in ko bo ob koncu decembra dnevnik prenehal izhajati, bodo izgube znašale približno 270.000 funtov šterlingov.

Ko je založniška skupina Belfast Media Group v letu 1999 kupila Lá Nua. Ki je dotlej izhajal kot tednik, so se pri založniški zavedali, da gre predvsem za idealistični projekt in so se za ta projekt odločili, ker so trdno verjeli, da je treba irsko govorečim prebivalcem zagotoviti dnevnik v maternem jeziku; od tega projekta nikoli niso pričakovali dobička.

Foras na Gaeilge pa je razpisal načrt za izdajanje tednika v irskem jeziku.

ku in založba Belfast Media Group je za to zainteresirana ter se bo na natečaj verjetno prijavila; to pa ne bo isto, saj ne bo šlo več za zagotavljanje dnevnih novic v irskem jeziku, poleg tega pa pri založbi ne verjamejo, da bi s finančnimi sredstvi, ki jih daje na razpolago Foras na Gaeilge, lahko tudi krili stroške. Poleg tega bi to predstavljajo neposredno konkurenco že obstoječemu irskemu tedniku Foinse, ki izhaja v Irski republiki, na območju Connemara in je sedaj zelo uspešen, vendar za dva tednika verjetno ni dovolj trga.

V Zahodnem Belfastu se medtem pripravljajo na zaprtje dnevnika Lá Nua in na odpust vseh uslužbencev na obeh sedežih, v Belfastu in v Donegalu v Republiki Irski. Čaka jih brezposelnost. Foras na Gaeilge je sicer pred zaprtjem ponudil še tri mesece financiranja, da bi dnevnik izhajal do konca marca 2009, vendar bi za Belfast Media Group to posnilo tudi dodatno izgubo, ki pa je niso hoteli prevzeti.

Tako se zaključuje pomembno poglavje za irski jezik. Lá Nua je bil usta-

novljen leta 1984, takrat kot tednik. Njegov sedanji urednik Mairtin O Muilleoir je prepričan, da bi moral še vedno izhajati dnevnik v irskem jeziku in zelo pomembno bi bilo, da bi v Irsko republiko ta dnevnik prihajal iz Severne Iriske. Tudi voditelj severnoirske nacionalistične stranke Sinn fein Gerry Adams soglaša s tem, saj je poudaril, da imajo irsko govoreči prebivalci pravico do dnevnika v svojem jeziku, pa čeprav zaenkrat le na spletnih straneh, ter je pozval k prizadevanju za zagotovitev dnevnika, ki bo zamenjal Lá Nua.

»Skupini, ki bi prevzela pobudo in obvezo za izdajanje novega dnevnika v irskem jeziku, želim veliko sreče in sploh ne dvomim, da se bo taka skupina pojavi. Pogoji za to so veliko boljši od pogojev v času, ko sta v Zahodnem Belfastu leta 1984 Gearóid Ó Caireallán in Eoghan Ó Néill ustanovila tednik Lá, predhodnik dnevnika Lá Nua. Na dejstvo, da smo nekaj časa brez dnevnika, ker nimamo več vladne finančne podpore. Razmišljati moramo o tem, kako naprej«, je dejal Mairtin O Muilleoir.

Nagrajevanje zmagovalcev festivala manjšinskih filmov

se nauči baskovščine in se seznaní z načinom življenja Baskov. Poletje pa ne poteka tako, kot je Martin načrtoval. Baskovsko narečje, ki ga tam uporabljajo, je zaradi nerazumljivo, poleg tega pa se nikakor ne more prilagoditi življenju na kmetiji. Zato pa ga privlači najmlajša hčerka v tej družini Isabel in tu začne tekmovati z njenim zaročencem, šampionom pelote, baskovskega nacionalnega športa, Anjelom Marijem.

Film Kutsidazu bidea, Isabel je privabil v kinodvorane 250.000 Baskov, kar je približno 10 odstotkov vsega baskovskega govorečega prebivalstva. Kasneje pa ga je baskovska televizija Euskal telebista predvajala v petih nadaljevanjih. Film je bil posnet po istoimenskem romanu baskovskega pisatelja Joxeana Sastizabal.

Režiserja Fernando Bernues in Mireia Gabilondo sta bila z nagrado zelo zadovoljna. »Posneti film v baskovskem jeziku je zelo zahtevno,« je dejala Mireia Gabilondo. »V baskovski deželi

si je film ogledalo res veliko ljudi, vendar so ga izven Euskadija videli le malo številni. Tako nam zelo veliko pomeni, da je bil film tako toplo sprejet v Severni Frizijski, na severu Nemčije. To nam daje moč, da posnamemo še en film v baskovskem jeziku,« je dodala.

Fernando Bernues, ki se je prav tako kasneje naučil baskovščine, je dejal, da je bilo ta film treba posneti v baskovščini, ker je prav baskovski jezik ena izmed pomembnih podtem njegove vsebine. Bernues in Gabilondova sta dodala, da je bila priprava filma zelo

zahtevna, ker so morali številne scene prirediti za potrebe televizijske serije; film je bil torej celota, prav tako pa je morala biti celota tudi televizijska serija, ki pa je dvakrat daljša. Tako je film, ki so ga predvajali v kinodvoranah, nekakšna zlepjenka treh televizijskih nadaljevanj, dve nadaljevanji pa sta bili posneti samo za male ekrane.

Žirija je ob koncu festivala tudi ocenila, da je bila kakovost filmov letos znatno boljša kot lansko leto. Nagrada, ki so jo izročili zmagovalcu, tehta pet kilogramov: gre za kip severnofrizijskega kiparja Arneja Prohna. Baskovska režiserja sta ga prejela na slavnostni prireditvi, na kateri so nastopili frizijska rock skupina Lembek in pevka Jensina Olsen s Ferskih otokov.

Manjšinski filmski festival je organiziral severnofrizijsko združenje Friisk Foriining v kinodvorani v Husumu. Prihodnjih filmskih festival bodo priredili leta 2010.

Onno P. Falkena

INŠITUT ZA NARODNOSTNA VRASANJA - Razprave in gradivo 53-54

Raziskovanja sodobnih trendov na področjih zaščite manjšin, človekovih pravic, medetničnih odnosov in identitete

3.

Red. prof. dr. Matjaž Klemenčič iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani objavlja prispevek Več kot pol stoletja po podpisu avstrijske državne pogodbe ostaja problem dvojezičnih "označib in napisov topografskega značaja" na avstrijskem Koroškem nerešen.

Avtor v prispevku ugotavlja, da se je Avstrija s podpisom avstrijske državne pogodbe (ADP) leta 1955 zavezala, da bo v skladu s 3. odstavkom 7. člena te pogodbe, uredila problem dvojezičnih označib in napisov topografskega značaja na območju avtohtone poselitve slovenske manjšine na južnem Koroškem. Vendar pa ta problem ni rešen vse do danes. Avtor ugotavlja, da sta neslavno propadla poskusa rešitve tega problema iz leta 1955 (poskus namestitve smerne table v občini Blato pri Piberku/Moos bei Bleiburg) in izvedba zakona o postaviti dvojezičnih "topografskih" napisov iz leta 1972. Uredba

iz leta 1977, na podlagi katere naj bi postavili dvojezične napise v 91 naseljih v osmih občinah južne Koroške, je bila le deloma izpolnjena. Do leta 2000 je bilo postavljenih okrog 70 dvojezičnih napisov. Ker je uredba kot kriterij za dvojezičnost na južnem Koroškem postavljala 25-odstotni delež manjšinskega prebivalstva, je bila predmet številnih pritožb koroških Slovencev. Na podlagi ene od takšnih pritožb je avstrijsko ustavno sodišče decembra 2001 razglasilo za protustavnega omenjeni 25-odstotni delež manjšinskega prebivalstva kot nujen pogoj za postavitev dvojezičnih krajevnih napisov. Takrat je postal jasno, da bo morala avstrijska vlada poskusi novo rešitev. Kljub številnim poskusom dogovora avstrijske zvezne politike s predstavniki slovenske manjšine, koroško dejelno politiko in predstavniki lokalnih oblasti na južnem Koroškem, pa tudi vladna poskusa iz leta 2006 in 2007 nista rešila problema dvojezičnih "oznak in napisov topografskega značaja" na južnem Koroškem.

Dr. Sara Brezigar iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani objavlja prispevek Politike za preprečevanje in odpravljanje etnične diskriminacije in njihov vpliv v delovnem okolju.

Članek opredeljuje tri sklope politik, ki jih uporabljam za preprečevanje in odpravljanje etnične diskriminacije. Avtorica ugotavlja, da politike upravljanja z različnostjo, politike pozitivne diskriminacije in politike enakih možnosti predstavljajo tri poti, ki jih družba lahko izkoristi, da bi vzpostavila stanje čim večje enakopravnosti med pripadniki različnih etničnih skupin.

Namen pričujočega sestavka je preveriti, v kolikšni meri so omenjeni trije sklopi politik uporabni v specifični domeni človekovega življenja - v delovnem okolju. Avtorica natančneje zanima, v kolikšni meri lahko omenjeni trije sklopi politik učinkovito odpravljajo etnično diskriminacijo v delovnem okolju in v kolikšni meri se omenjeni sklopi politik ujemajo z načeli prav-
nosti, na podlagi katerih deluje sodobno delovno okolje. Avtorica analizira tri sklope politik za preprečevanje etnične diskriminacije skozi prizmo treh načel pravičnosti: načela potrebe, načela zaslužnosti in načela enakosti. Iz razmerja med tremi sklopi politik in načeli pravičnosti v delovnem okolju je razvidno, da trije sklopi politik temeljijo na različnih percepcijah, kaj je »pravično«, in da na različne načine vplivajo na delovanje posameznikov v delovnem okolju.

za »mite« o muslimanih kot »Turkih«, ki so se razvili v tistih predelih Evrope, ki so bili v preteklosti dalj časa podvrgni osmanskim plenilskim vpadom (prim. Gingrich 1998). Slovensko zgodovinopisje, leposlovje in šolski učbeniki so bogat vir takšnih obmejnih mitov in poleg medijsko posredovanih podob o krizi na Bližnjem Vzhodu in terorističnih napadov po svetu predstavljajo osrednji vir znanja o islamu in muslimanih v Sloveniji. To znanje je kot tako precej problematično, saj so »mitozgodovinski« viri o »turških časih« podloženi z modernim nacionalističnim zapisom, v katerem se na račun Drugih, predvsem »Turkov« kot muslimanov, gradi slovenski prostor. Živeči v slovenski kolektivni zavesti predstavlja prično politično orodje, ki ga pogosto izkoriščajo različni nacionalistični in islamofobni akterji.

Nada Vilhar

(Se nadaljuje)

Dr. Špela Kalčič objavlja prispevek »Kar se zasišiši od vzhoda in severa znanji grozoviti krik: 'Alah, Alah!'« : transmisija vednosti o Islamu skozi presojo nacionalnih »mitozgodovin« o obdobju »turških vpadov«. Avtorica v članku opisuje slovensko različico »obmejnega orientalizma« skozi presojo slovenske intelektualne produkcije, ki združuje zgodovinska dejstva in fikcijo, o obdobju t. i. »turških vpadov«. Avtorica ugotavlja, da gre

NOGOMET - Z golum Muntarija Inter zasluženo odpravil Juventus

Na San Siru se je Mourinho veselil zmage nad Ranierijem

Več priložnosti za Inter, Juventus le enkrat nevaren - Po dveh minutah poškodba Tiaga

Inter - Juventus 1:0 (0:0)

STRELEC: Muntari v 27. dp.
INTER (4-4-2): Julio Cesar; Maicon, Materazzi, Samuel, Maxwell; Zanetti, Cambiasso, Muntari (45.dp Vieira), Stanković (40.dp Burdisso); Ibrahimović, Adriano (38.dp Cruz). Trener: Mourinho.

JUVENTUS (4-4-2): Manning; Grygera, Legrottaglie, Chiellini, Molinato; Marchionni (25.dp Camoranesi), Tiago (3. Marchisio), Sissoko, Nedved; Amauri (32.dp Iaquinta), Del Piero. Trener: Ranieri.

SODNIK: Rizzoli iz Turina.

MILAN - Inter je v tekmi kroga si noči zasluženo premagal Juventus, saj je pokazal veliko več od nasprotnika. Z urejeno igro in pažljivo obrambo je v bistvu onesposobil Juventus, ki je imel precej težav pri gradnji igre, tudi zaradi poškodb Tiaga v uvodnih minutah tekme. Trener Interja Mourinho je presenetil že pred tekmo, saj je v začetno postavo vključil Stankovića, Materazzija in celo Adriana. Z brazilske napadalcem ima portugalski strateg dokaj težke odnose, a kljub temu mu je (upravičeno) zaupal mesto v postavi za to nadvse pomembno tekmo. Ranieri pa je potrdil igralce, ki so Juventus omogočili nanizati sedem zaporednih zmag. Prav radi tega je desni pas v vezni vrsti kril Marchionni ne pa Camoranesi. A Ranieri je moral znova poseči po samih dveh minutah igre, ko je Tiago slabo stopil in moral zapustiti igrišče.

Prvi polčas je bila nadvse pozitivna reklama italijanskega nogometa. Mourinhove kritike, da je italijanski nogomet medjisko nezanimiv, gotovo ne bi zadevale tega dela tekme. Sicer ni bilo veliko nevarnih priložnosti, a tempo igre je bil zelo visok, s stalnimi preobrati. Več od igre so imeli domači, ki so z visokim presingom večkrat že na samem začetku onesposobili Juventusove graditelje igre, tako da sta bila Del Piero in Amauri nebogljena. Izkazala sta se le z lepo kombinacijo, ki pa ni obrodila sadov. Še najbolj aktiven je bil Marchionni na desni strani. Obratno sta bila Ibrahimović in Adriano stalno nevarna. Zlasti prvi je bil pobudnik skoraj vsake akcije, a je tudi zamudil izredno priložnost za gol v 33. minut. Po grobi napaki Legrottaglie se je znašel sam pred vratarjem, vendar je njegov strel švignil mimo leve Manningerjeve vratnice. V drugem delu srečanja se je tempo igre nekoliko umiril, a premoč Interja je bila vseeno precejšnja. Stanković in Cambiasso na sredini sta bila pravi zid, skozi katerega Juventussov

igralci niso mogli. Sredi polčasa se je po dolgi podaji in zgrešenem strelu Ibrahimović sam pred praznimi vrati znašel Muntari, ki bi skoraj zgrešil strelo, a nazadnje mu je le uspelo ciljati vrata in tako zatrezel mrežo. Juventus pa, razen strela z glavo Del Piera, ki ga je Julio Cesar spremno odbil, ni ustvaril nevarnih priložnosti.

Top: Mourinho je presenetil z nekaterimi izbirami, ki pa so se izkazale za pravilne.

Flop: Razočarala je celotna vezna vrsta Juventusa, zlasti Nedvedu ni uspelo nikoli priti do izraza. (I.F.)

Vrstni red: Inter* 30, Milan 26, Juventus* 24, Fiorentina* in Napoli 23, Lazio 22, Udinese* in Catania 21, Genoa 20, Atalanta 17, Palermo 16, Cagliari, Siena in Sampdoria** 13, Lecco 12, Torino in Roma** 11, Bologna in Reggina 8, Chievo 6 (*s tekmo več, **s tekmo manj)

Danes: (ob 15.00) Bologna - Palermo, Chievo - Siena, Lazio - Genoa, Lecce - Roma, Napoli - Cagliari, Reggina - Atalanta, Sampdoria - Catania, (ob 20.30) Torino - Milan.

Zlatan Ibrahimović vedno nevaren, a tokrat nenatančen pri strelih na vrata

ANSA

NOGOMET - V JAR Italija in Brazilija v isti skupini

JOHANNESBURG - Mednarodna nogometna zveza (FIFA) je izzrebal skupini za pokal konfederacij, ki ga bo med 14. in 28. junijem prihodnje leto gostila Južnoafriška republika, sicer gostiteljica svetovnega prvenstva leta 2010. V skupini A bodo nastopili JAR, Irak, Nova Zelandija in Španija, v skupini B pa Brazilija, Italija, Egipt in ZDA. Na žrebu za »generalko« za SP 2010 se je sreča nasmehnila domači ekipi, saj bo od močnejših tekmecev v skupini imela le evropske prvake Špance. Sicer pa je Irak azijski, Nova Zelandija pa oceanijski prvak. Povsem drugače je v skupini B, kjer so ob svetovnih prvakih Italijanah še južnoameriški prvaki Brazilci, afriški prvaki Egipčani in zmagovalci prvenstva Severne in Srednje Amerike ZDA.

Kot zanimivost velja omeniti, da bo sta Španija in Italija sploh prvi igrali uradno tekmo na afriških tleh, medtem ko bo za Brazilce junijsko tekmovanje v JAR njihov drugi obisk »crne celine« v zadnjih desetih letih.

FIFA pa je poskrbela, da bo osmerica, ki bo nastopila na pokalu konfederacij, tudi dobro nagrajena. Nagradni sklad je povisila na 14 milijonov evrov, zmagovalce bo dobil 2,97 milijona evrov, poraženec v finalu 2,5 milijona, vsaka udeleženka pa bo le za udeležbo »pokasirala« 1,1 milijona evrov.

NOGOMET - Triestina drago plačala preveč obrambni pristop

Brez volje po zmagi ne gre

Sforzinijev gol v končnici - Odločilnega pomena je bila zelo sporna Allegrettijeva izključitev 15 minut pred koncem srečanja

Grosseto - Triestina 1:0 (0:0)

STRELEC: Sforzini v 37.dp.

GROSSETO (4-3-2-1): Acerbis; Innocenti, Stendardo, Abruzzese, Garofalo; Vitiello (16.dp Valeri), Cordova, Consonni; Sansovini, Mora (34.dp Lazzari); Picchelmann (34.dp Sforzini). Trener: Gustinetto.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 5; Milani 5,5 (40.dp Lima), Cottafava 6, Minelli 5,5, Rullo 6 (41.dp Cacciatore); Antonelli 6, Allegretti 5,5, Princivalle 6, Tabbiani 5,5; Testini 6, Della Rocca 5,5 (11.dp Ardemann 6). Trener: Maran.

SODNIK: Peruzzo iz Schia 4; OPMINI: Consonni, Cordova, Innocenti, Sforzini, Ardemann, Agazzi; IZKLJUČTEV: Allegretti v 30.dp.

Po štirinajstih krogih se je v Grossetu zaključila serija tekem Triestine z vsaj enim doseženim golom in žal Tržačanom ni uspelo ohraniti niti začetnega 0:0. Obratno pa je Grosseto podaljšal na 17 se-

rijo domačih tekem brez poraza.

Gostovanje v Grossetu je bilo doslej usodno za pet ekipo, le Albinoleffe je uspelo iztržiti točko. Že v uvodnih minutah je postal jasno, zakaj. Trener Grossetta Gustinetto je namreč sestavil kar solidno ekipo, ki je zelo organizirana. Sicer ima to rahlo hibo, da se v fazi napada poslužuje skoraj izključno levega pasu (odlično uigranost so pokazali Garofalo, Consonni in Mora), medtem ko sta bila na drugi strani Vitiello in Innocenti nekoliko manj aktivna, vendar rezultati kažejo na uspešnost Gustinetjevega načrta. Čeprav se je prvi polčas zaključil brez zadetkov, je bilo nevarnih akcij kar precej. Po številu priložnosti na razpolago je bila premoč domače ekipe manj očitna, kot je bila v resnicu. Grosseto je namreč imel prevlado na sredini igrišča, kjer je bil Allegretti znova v težavah (več kot očitno doživljala kapetan Triestine padec forme), a tudi po pasovih sta bila Antonelli in Tabbiani manj prisotna. V 6. minutni je Antonelli prodril po desni, njegov predložek je obramba kratko odbila, strelo Testinija s 16 metrov pa je švignil mimo Acerbisovih vrat. A minuto kasneje je Consonni z glavo zamudil izredno priložnost. Z nadvse ugodnega položaja je strejal naravnost Agazziju v roke. Trener Maran ni bil zadovoljen z igro svojih, ki so se preveč zaprlji v obrambo. Agazzi je najprej s težavo zadržal strelo s 25 metrom Cordove, nato bi jo skoraj nahukal, ko se mu je žoga izmuznila iz rok, a Consonni ni uspel izkoristiti vratarjeve napake. Kratek preselek z akcijama Tabbianija in Della Rocce, nato je bil znova na vrsti Grosseto s strehom Sansovinija. V 35. minutni bi lahko Triestina kar dvakrat zadela: najprej z Della Rocco (njegov strel z glave je za las zgrešil gol z Acerbisom, ki je žogo lahko le opazoval), nato s Testinijem (strel z razdalje rahlo netočen).

V drugem polčasu je Triestina nadjevala s pretirano obrambno taktiko, ki bi jo v 54. minutni skoraj kaznoval aktivni Sansovino. Občasno se je Triestina približala Acerbisovim vratom, tako je v 56. minutni Cottafava poskušal z glavo in prisilil na zahitev poseg vratarja Grossetta. Agazzi je moral štiri minute kasneje poseči po kratki podaji Minellija, medtem ko se je vratarja Triestine usmilil Consonni, ko je zelo ugodnega položaja strejal nad prečko. S takim pristopom je bilo jasno, da bo Tri-

stini trda predla, a najbrž bi Tržačanom uspelo zdržati navalom, ko bi tekmo končali v enajstih. Žal je zelo nepreprečljiv sodnik v 75. minutni povsem nerazumljivo izključil Allegretti. Sedem minut kasneje se je Sforzini znašel sam sredи kazenskega prostora in ob pomoči ne povsem uspelega posega Agazzija zadel za 1:0. Triestina je v zadnjih sekundah srečanja, ko se je v napad podal še Agazzi, z Mineelijem skoraj izenačila, a žoga je le opazila desno vratnico Acerbisovih vrat. Tržačani so se tako morali spriznati s četrtim porazom v gosteh. Škoda, saj bi bili z zmago celo samo na vrhu lestvice, a zmago moraš želeti včeraj igralci Triestine te volje po treh točkah niso pokazali.

Top: Tokrat je večina igralcev Triestine igralo pod svojimi sposobnostmi, na sredini igrišča pa je Princivalli navsezadnje zadovoljil.

Flop: Kar nekaj igralcev je vsaj delno zatajilo, a po večkratnem gledanju tudí upočasnjeni posnetkov nam ni še jasno, čemu je sodnik Peruzzo izključil Allegretti, v prvem polčasu pa le opomnil Consonnija, ki je namerno brcnil Testinija.

Iztok Furlanič

B-LIGA IZIDI 15. KROGA Albinoleffe

- Salernitana 1:0, Ancona - Mantova 2:1, Brescia - Vicenza 2:1, Frosinone - Ascoli 2:0, Grosseto - Triestina 1:0, Parma - Livorno 0:0, Pisa - Cittadella 0:3, Rimini - Bari 1:1, Treviso - Empoli 2:0, Piacenza - Avellino 1:2, Sassuolo - Modena bo jutri.

Grosseto 15 8 4 3 28:19 28

Empoli 15 7 4 4 19:15 25

Bari 15 6 7 2 16:13 25

Sassuolo 14 7 3 4 22:14 24

Livorno 15 5 9 1 19:11 24

Triestina 15 6 5 4 21:18 23

Parma 15 5 8 2 18:12 19

Brescia 15 6 5 4 17:17 23

Mantova 15 6 4 5 17:13 22

Albinoleffe 15 5 7 3 14:13 22

Vicenza 15 5 5 5 17:11 20

Salernitana 15 5 4 6 15:19 19

Ancona 15 5 4 6 22:18 19

Frosinone 15 5 4 6 17:20 19

Pisa 15 4 5 6 17:20 17

Piacenza 15 4 5 6 12:15 17

Avellino 15 3 7 5 13:20 16

Rimini 15 4 4 7 16:24 16

Cittadella 15 3 6 6 12:16 15

Treviso (-4) 15 3 7 5 16:20 12

Ascoli 15 2 5 8 8:17 11

Modena 14 2 4 8 16:25 10

PRIHODNJI KROG: 1.12. ob 20.45 Triestina - Treviso

ATLETIKA
Isinbajeva bo tekmovala do OI 2012

MONTE CARLO - Jelena Isinbajeva, ruska skakalna zvezdnica v skoku s palico bo skušala na olimpijskih igrah leta 2012 v Londonu osvojiti še svoje tretje zaporedno zlato olimpijsko odličje, nato bo obesila palico na klini. Atensko zlato je ubranila avgusta letos v Pekingu z novim svetovnim rekordom (5,05 m). Želi si, da bi ta rekord izboljšala na okrog 5,20 metra.

DAVIS CUP
Španci povedli

MAR DEL PLATA - Španski teniški igralci so v finalu Davisovega pokala v dvoboju z gostiteljico Argentino povedli z 2:1. V igri dvojic sta Feliciano Lopez in Fernando Verdasco premagala Agustina Callerijo in Davida Nalbandiana s 5:7, 7:5, 7:6 (5) in 6:3. Argentinci so v petek po zmagi Davida Nalbandiana z Davidom Ferrerjem s 6:3, 6:2 in 6:3 povedli z 1:0, izenačil pa je Feliciano Lopez, ki je ugnal Juana Martina del Potra s 4:6, 7:6 (2), 7:6 (2) in 6:3.

ODOBJKA - Srednjeevropska liga: Hit Nova Gorica (Milosavljević 16, Jontes 12, Spačal 10, Testen 12) - Doprastav Bratislava 3:1 (22, 22, -26, 19).

SLOVENIJA - 1. nogometna liga: Nafta - Velenje 1:1 (1:0), Celje - Luka Koper 2:1 (2:0), Maribor - Interblock 4:1. **Košarkarska liga UPC:** Epic Misel - CPG Nova Gorica 93:76, Helios Domžale - Luka Koper 94:82. **Liga NLB:** Crvena zvezda - Helios 69:58, Union Olimpija - Partizan 61:66.

ŠAH - 9. krog 38. šahovske olimpiade: Slovenija M - Norveška 3:1, Slovenija Ž - Gruzija 0:4.

SMUČARSKI TEKI - Svetovni pokal

Pietro Piller Cottner potrdil, da meri visoko

Na 15 km drugi - Follisova 5., Majdičeva šele osemnajsta

GÄLLIVARE - Švedski smučarski tekač Marcus Hellner je zmagovalec uvodne preizkušnje svetovnega pokala v Gällivareju na 15 kilometrov v prosti tehniki. Drugo mesto je osvojil Italijan Pietro Piller Cottner, tretji pa je bil Norvežan Petter Nordhug. »Azzurro« iz Sappade, ki je bil lani tretji v skupnem seštevku pokala, je že v uvodni tekmi potrdil, da hoče letos meriti celo na najvišjo stopničko (česar ne skriva), za kar mu ne manjka ne tehnike ne borbenosti, še manj pa ne izkušenj. Za včerajšnjim presenetljivim zmagovalcem je zaostal le za sekundo. Lanski zmagovalec kristalnega globusa, Čeh Bauer, je bil šele deveti, od ostalih Italijanov pa je bil Zorzi 24., Clara 26. in Di Centa 29.

Domačini so slavili zmago tudi med ženskami. Uvodno preizkušnjo na 10 kilometrov v prosti tehniki je namreč dobila 21-letna Charlotte Kalla (24:07,8). Pred domačimi gledalci je ugnala drugouvrščeno Norvežanko Marit Bjørgen (+24,4), tretja je bila Finka Aino Kaisa Saarinen (+32,0). Dober nastop je opravila Arianna Follis, ki je bila na koncu peta. Dekleta so morala na švedskem prizorišču opraviti dva kroga na sicer zahtevnejši progi s precej vzponi in spusti, ki jo je vsaj v prvih minutah še dodatno otežilo sneženje. Slovenka Petra Majdič, ki je v pripravljalnem obdobju pred sezono za razliko od minulih let precej več pozornosti posvetila tudi teku v prosti tehniki, se tokrat ni najbolje znašla. Potem ko je v prvih kilometrih še držala ritem z najhitrejšimi, je nato v nadaljevanju začela izgubljati in nazadovati po razvrsttvitvi. Na koncu je v cilj pritekel kot 18., za zmagovalko Kallo pa je zaostala minuto in 19 sekund. Slabo se je izšlo tudi za lansko zmagovalko pokala Finko Kuitunen, ki je bila trianajsta. Uvrstitev ostali »azzurr«: Marianna Longa 20, Sabina Valbusa 23, Antonella Confortola 26., Magda Genuin 56.

Danes bodo v Gällivareju na sprednu štafetne preizkušnje.

RUGBY - V zadnji testni tekmi je Italija s 215:17 klonila pred moštvo Pacific Islanders, selekcijo Figija, Tonge in Samoe. Točki za Italijo sta dosegli Mauro Bergamasco in Ghirlandini.

NESREČA - Dirkča moštva formule 1 Red Bull, Avstralca Marka Webberja, je med promocijsko koleksarsko tekmo povozil avtomobil, da so ga morali pospremiti v bolnišnico, kjer so ugotovili, da si je zlomil nogo.

Piller Cottner bo 20. decembra dopolnil 34 let, vendar je še vedno v polni formi

ANSA

NOGOMET - Goriški derbi 1. amaterske lige

Grenak poraz Sovodenj proti Isonzu

Sovodenje - Isonzo 0:1 (0:0)

SOVODENJE: Pavio, Tomšič (od 85. min. Skarabot), Pacor, E. Kogoj (od 70. min. Colapinto), Trampus, Simone, Delese, Calligaris, Portelli, Reščič, Feri. TRENER: Sari.

Poraz proti enačsterici Isonza je v taboru Sovodenj pustil grenak priokus, saj bi Sovodnje zaslužile vsaj točko.

V prvem polčasu so bili namreč varovanci trenerja Sarija boljši tekme. Prišli so si številne priložnosti, predvsem z Reščičem in Trampusom, toda žal žoga ni hotela v mrežo gostov. Srečanje se je tako odločilo v drugem delu, in sicer v 20. minutu, ko je sodnik dosodil v prid gostu 11-metrovko zaradi posega vratarja Pavia. Isonzo je takoj izkoristil priložnost in prešel v vodstvo, kar je potrlo nogometarje iz Sovodenj. Varovanci trenerja Sarija niso uspeli reagirati in Isonzo je brez večjih težav uspel ubraniti prednost in spraviti pod streho nove tri točke.

Elitna liga: Rivignano - Comunale Gonars 2:0 (Piccoli, Maggi)

Primavera: Triestina - Cagliari 3:2.

ČEZMEJNO PRVENSTVO - Vodita Itala San Marco in Primorje Vipava

Tolmin Kobarid ugnal Juventino V Biljah imajo 200 otrok

Po 6. krogu čezmejnega prvenstva U14, ki poteka pod okriljem slovenske (NZS) in italijanske državne zveze (FIGC) ter evropske zveze UEFA, vodita na lestvici gradiška Itala San Marco in ajdovska ekipa Primorje Vipava.

Biljčani, ki sicer nastopajo z leto mlajšimi nogometniki, so na domaćem igrišču s 3:1 izgubili proti goriškemu Audaxu. Za gostitelje je edini gol dosegel Patrick Zoretič, pri gostih pa so bili uspešni Stanislav Woźniak Dariusz, Bahit Merquane in Hotti Scipron. Bilje trenira Rok Doplihar, ki je zelo pozitivno ocenil čezmejno prvenstvo. »Fantje se tako lahko pomerijo tudi s svojimi vrstniki čez mejo. Spoznajo nove kraje in še bi lahko naštevali. Po šestih krogih sem opazil, da so mogoče klubi v Italiji nekoliko bolj organizirani od naših,« meni Doplihar, ki je še orisal stanje mladinskega sektorja pri biljskem klubu. »V kategorijah U8 do U14 nastopamo samostojno. Pri kadetih in mladincih pa smo združeni z ajdovskim Primorje, saj nastopamo na državni ravni. V Biljah imamo okrog 200 mladih nogometcev. Večkrat sodelujemo z zamejskim nogome-

tnim strokovnjakom Darijom Frandoličem iz Doberdoba, ki je poleti pris organiziral tudi nogometni kamp. Frandolič nam prisloči na pomoč s posebnimi treningi za tehniko, to je tako imenovana Coerverjeva metoda, ki jo je Frandolič začel uvajati pri nas.«

Štandreška Juventina je tokrat na domaćem igrišču (na sliki obe ekipi) visoko izgubila proti Tolminu Kobaridu (0:4). V štandrežu je tri dosegel Saša Đukić, ki je s 6 zadetki tudi prvi strelec

lige. Zadnji gol je dal Jani Pavletič.

Gradiška Itala je s 4:0 v gosteh premagala novgorški Hit (strelci: Matteo Brumat, Riccardo Zanutta 2, Giuseppe Pagano). Primorje Vipava je bila z 2:1 boljša od Cormonsa. Za ekipo iz Ajdovščine je bil dvakrat uspešen Miralem Muratovič, za Krmince pa Thomas Ferri. Pro Romans je z visokim 6:0 odpravil Adrio Ciciban. Združena ekipa Brda Idrija pa je bila boljša od enačsterice iz Ronk. Končni izid je bil 2:1. Za goste sta bi-

ROKOMET - A1-liga

Tržačani na vrhu lestvice

Bozen - Pallamano Trieste 27:29 (11:16)

PALLAMANO TS: Mestriner, Zato, J. Radovčić 4, Visintin 4, Sanelli, Anici, Nadoh 3, Tokić 6, Carpanese 3, Lo Duca 6, Sarčo 1, Leone. TRENER: F. Radovčić.

Tržački rokometaši so na gostovanju osvojili zlata vredni točki, saj so premagali enega izmed glavnih favoritorov za napredovanje. Tržačani so dobro izkoristili nepričljivo predstavo gostiteljev in ostajajo po devetih krogih še edini nemagani na vrhu lestvice. V uvodnih minutah so domači igralci sicer povedli na 5:2, zaostanek pa so Radovčićevi fantje kmalu iznizili in prevzeli vajeti igre v svoje roke. Z organizirano igro so postopoma večali vodstvo vse do sedmih točk naskoka (16:9), kar je bila tudi največja prednost srečanja. Ob koncu polčasa je se mafer kazal 16:11. V začetku drugega polčasa Tržačani niso obdržali zmagovaltega ritma, tako da so gostitelji izenacili na 17:17. Takrat pa so reagirali in zagrizeno začeli nizati gole. Povedli so na 20:17, nato še na 23:18. Zadnji so se domači igralci približali Tržačanom pri rezultatu 22:24, a so slednji obdržali mirno kri in rahlo vodstvo vse do končnega zvoka sirene.

OSTALI IZIDI: Ancona - Romagna 26:22, Novi - 85 Castenaso 33:27, Mezzacorona - Capua 32:37, Cologne - Pressano 26:30, Nanantola - Meran 24:33. VRSTNI RED: Pallamano TS 24, Bozen in Ancona 19, Noci in Pressano 18, Capua in Meran 13, Cologne 10, Romagna 8, Mezzocorona 7, Castenaso 6, Nonantola 2.

LIGA PRVAKOV: Celje Pivovarna Laško - Granitas-Karys 44:27 (20:14). Celjanini so se uvrstili v glavni del lige; Portland San Antonio - Cimos Koper 31:29 (17:11).

Poraz Černičeve Martine France po vodstvu z 2:0

Černičeva Martina Franca je v A1-ligi na domačih tleh izgubila z 2:3 (26:24, 27:25, 21:25, 18:25, 9:15) proti Padovi, potem ko je v nizih vodila z 2:0. Slovenski odbojkar Matej Černic je igral v vseh petih nizih. Dosegel je 13 točk.

KOŠARKARSKA B2-LIGA

Poraz NPG

VARESE - V tekmi 8. kroga je Varese z 83:77 (19:31, 39:43, 56:61) premagal goriško moštvo Nuova Pallacanestro Gorizia. Za NPG so točke dosegli: Bossini 14, Salis 24, Biondo 12, Nobile 2, Mariani 5, Munaretto 12, Siega 2, Tombolini 3, Cociani 3. Ostal izida: Iseo - Trento 69:66, Monza - Valenza 76:89.

Muggia - Juventina 0:0

JUVENTINA: Toppi, Gramazio, Poian, Jasník, Stasi, Mauro (Peric), Vincenç (Bevilacqua), Lutman, Kadez, Rosolen, Zampetti. TRENER: Curato.

Nogometni Juventini se je gostovanju vračajo s točko, kar je nasploh dober rezultat. Muggia namreč zaseda na lestvici tretje mesto, Juventina pa je predzadnja. Obe ekipe sta si bili enakovredni in sta vseskozi predvajali raznoliko igro. Edino pravo priložnost je imela Juventina v končnici, a se je zaključila brez gola. Pohvalo zasluži Lutman, ki je spet igral na sredini igrišča.

Domio - Vesna 3:3 (1:2)

VESNA: L. Rossioni, Ferfoglia, Zarba, Drassich (Radivo), Galassini, S. Rossioni, Burni, Salice, Ronci, Ribežzi (Del Savio), Zampino. TRENER: Toffoli. STRELCI: 27. Galassini, 36. Ribežzi, 85. Ronci.

Vesni mlačinci so tokrat na gostovanju klonili proti skromnejšemu nasprotniku, ki je sicer prikazal dopadljivo igro. Vesna je zaigrala zmedeno, predvsem pa je stalno zasledovala igro razgranega Domia. Domači igralci so tako tudi prvi povedli v 26. minutu po napaki Vesnine obrambe, le minutu zatem pa je Galassini prekosil vratarja in izenacil (1:1). Pred odhodom v slačilnice je Vesna prešla v vodstvo z Ribežzijem (1:2).

Tudi v drugem polčasu so prvi poveli in ponovno izenacili gostitelji (2:2). V končnici je Vesna spet prevzela vodstvo: gol sta zrežirala Del Savio in Ronci, ki je z diagonalnim strelom prelisičil vratarja. Domio pa se niti v končnici ni predal in po zaslugu ohlapne obrambe govoril še tretji zatrezel mrežo.

Ostali izidi: Pro Gorizia - San Luigi 2:3, Fincientieri - Monfalcone 1:0, Tornviscosa - Ponziana 3:0, Trieste calcio - Staranzano 6:2.

MOŠKA C-LIGA - Derby

Sloga Tabor Televita iz Štandreža z lahko zmago

Poleg Vala Imse brez osvojenega seta tudi Soča ZBDS in Olympia Tmedia

Val Imsa - Sloga Tabor Televita 0:3

(17:25 ; 21:25; 16:25)

VAL IMSA: Marget 10, Povšič 3, Sancin 4, Corazza 4, Radetič 8, Corva 0, Plesničar (L), Brisco 1, Grusovin 3, Nanut. TRENER: Makuc.

SLOGA TABOR TELEVITA: V. Veljak 1, Vatovac 17, Riolino 9, Peterlin 5, Sorgo 5, Slavec 7, Privileggi (I), Kante 5, I. Strajn, I. Veljak, M. Strajn 0. TRENER: Bosich.

Napoved, da bodo gostje slavili v Štandrežu se je tokrat v vsem uresničila. Slogaši so namreč skozi celotno srečanje, in to brez posebnih težav, obdržali vajeti igre v svojih rokah in tako prišli do novih treh točk. Domači igralci so sicer igrali zelo požrtvovalno, toda razlika v tehničnem znanju je bila prevelika. Trener Makuc, poleg običajnih od-sotnosti Florenina, Masija in Muccija, se je moral tokrat zaradi bolezni odpovedati še Faganelu, Devetak in Danijelu Nanatu. Srečanje je bilo tudi zaradi tega na povprečni tehnični ravni in občasno dokaj nezanimivo. Bili smo priča številnim napakam, na strani slogašev zaradi pomankljive zbranosti, s strani valovcev pa zaradi želje, da bi presestili objektivno močnejšega nasprotnika.

Uvodni niz se je začel v znamenju obejestranskih napak in bil uravnotezen vse do izida 14:15, ko so si gostje s Peterlinom na servisu priigrali 8 zaporednih točk, ki so dejansko zapetile usodo domače ekipe. Radetič in soigraci so v tem nizu sicer pokazali nekaj uspešnih akcij, večji uspeh pa so si zapravili s slabim izvajanjem udarcev.

V drugem nizu, v katerem so bili tržaški odbojkari stalno v vodstvu, so se jim domači igralci nevarno približali pri stanju 20:22. Sporna sodnikova odločitev pa jih je zaustavila in gostom olajšala pot do osvojitve, sicer zaslužene, drugega niza.

Napad Petra Povšiča med včerajšnjo enosmerno tekmo v Štandrežu

BUMBACA

V tretjem nizu je bila premoč go-stujoče ekipe ponovno na površju. Končno se je razigral tudi korektor Vatovac, ki je v prvih dveh nizih igral pod običajnim nivojem. Slogaši so si tako v začetku priigrali prednost, ki so jo tek-kom niza še dodatno povečali.

Med gostitelji si tokrat zasluzi posebno pohvalo libero Simon Plesničar, ki je opravil nekaj izrednih obrambnih posegov, in dokazal, da na ravni tretjeligašev, nima veliko te-mecev. (J.P.)

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Il Pozzo 0:3 (14:25, 19:25, 23:25)

SOČA: Ma. Černic 5, Škorjanc 0, Valentincič 13, I. Černic 7, M. Devetak 3, J. Černic, Kragelj (L), Juren 0, Testen 11, R. Devetak 0, Butkovič. TRENER: Battisti.

Pokazalo se je, da je Il Pozzo veliko trši oreh kot so upali. Gre v bistvu za nekdanji Faedis, zanj pa (še vedno dobro) igra tudi neuničljivi bivši prvoligaš Snidero. Sočani so v prvem setu igrali res zmedeno, tako da nasprotnikom niso nudili nobenega pravega odpora. Trener Battisti je v drugem setu namesto Škorjanca poslal na igrišče izkušenega Testena. Glede na to, da si še ni povsem opomogel od poškodb rame, je igral kar solidno, čeprav še ni v formi. Kljub temu je tudi drugi set splaval po vodi. Največ so gostitelji pokazali v 3. setu, v katerem so tudi povedli (največ s 16:13) in vodili do 21. točke, ko pa so se pustili ujeti. V končnici pa so bili gostje spet boljši in so zasluzeno zmagali. Pri Soči je tokrat solidno deloval servis, preslab pa je bil sprejem.

PAV Natisonia - Olympia Tmedia 3:0 (25:14, 25:14, 25:17)

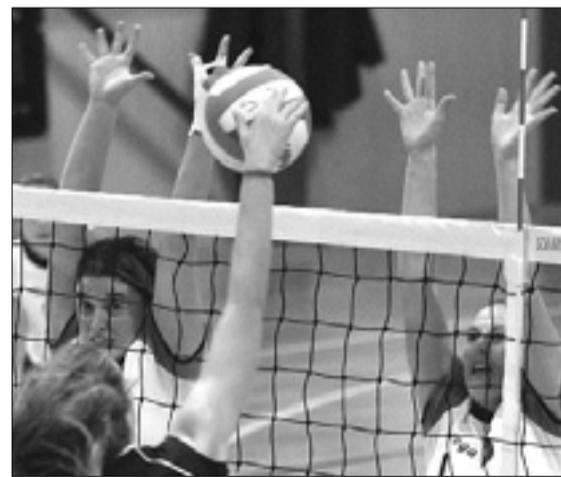
OLYMPIA: Terčič 4, Bernetič 12, Manià 0, Špacapan 4, Hlede 4, Komjanc 5, Blasig (L), Caprara 1, L. Brotto 0, Caparelli 0, n.v. P. Brotto. TRENER: Conz.

Solidni nasprotniki, ki krojijo vrh lestvice, so bili za okrnjeno Olympio (odsotna sta bila Faganel in Peršolja) pretrd oreh. Prvič je v logi libera zaigral tudi mladinec 17-letni Blasig, ki je tako opravil tudi krstni nastop v deželnini ligi.

V vseh treh nizih so varovanci trenerja Conza zaostajali za kompletnimi domačimi igralci, ki so predvajali učinkovitejo igro. Preveč je bilo tudi napak, tako da zmaga gostiteljev ni bila nikoli vprašljiva. Trener Conz je tekmo izkoristil tudi za uigravanje mladih igralcev.

ŽENSKA C-LIGA - Proti Alturi

Sloga List prepoceni prodala svojo kožo

Cvelbarjeva in Spangarova v bloku

KROMA

Sloga List - Altura Delfino Verde 0:3

(19:25, 18:25, 18:25)

SLOGA LIST: Babudri 0, Bukačev 5, Colsani 3, Cvelbar 3, Gantar 2, Starec 5, M. Spangaro (L), Ciocchi, Maurovich 0, Pertot 7, A. Spangaro 9. TRENER: Drasič.

V tržaškem derbiju so slogašice gladko izgubile, vendar so svojo kožo resnično prepoceni prodale. Dejanska razlika med ekipama sploh ni tako velika, kot kaže končni izid, vendar se je Sloga List v bistvu sprajznila s porazom še preden se je tekma sploh začela. Samo na tak način si lahko razlagamo potek dogodka na igrišču, kjer so naše igralke dober del tekme pasivno sprejemale pobude svojih nasprotnic. Ko so se

zbrale in reagirale so znale biti Alturi povsem enakovredne, izpeljale so nekaj dobrih akcij, vendar jim je sledila serija nepotrebnih napak, ki so seveda dobesedno podarile točke gostem. Slogašice so bile zelo povprečne v sprejemu, kar je pogojevalo vse nadaljnje akcije in preprečilo razno nit napak, s katerim bi naše igralke lahko učnile obrambo nasprotnic, ker v vlogi libera nastopa bivša slogašica Elena Prestifilippo.

Vsi trije so si bili nadvse podobni. Altura je visoko povedla (npr. 13:2 v prvem, 13:5 v drugem in 17:9 v tretjem setu), naše igralke so sicer reagirale, vendar prepozno in predvsem premalo konstantno, da bi poraz lahko vsaj omilile. (INKA)

ŽENSKA D-LIGA Bor Breg učinkovit le v 1. setu

Sant'Andrea - Bor Breg Kmečka ban-ka 3:1 (20:25, 25:16, 25:20, 25:16)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 13, Della Mea 8, Ivana Flego 10, Žerjul 3, Spetič 7, Gruden 4, Contini (L), Grgić 0, Sancin 0, Legovich 0, Martina Flego 2, Bezenšek. TRENER: Smotlak.

Smotlakove varovanke so na prvem mestnem derbiju ostale praznih rok. Drugovrščeni Sant'Andrea je igral veliko bolj požrtvovalno od naše ekipe, ki je tudi preveč zgrešila v napadu, s servisom pa premalokrat spravila v težave domačo ekipo. »Plave« so sicer tekmo dobro začele, s centra so bile praktično neustavljuive, učinkovite pa so bile tudi s krila. Sant'Andrea je našo ekipo večkrat spravil v težave z ostrom servisom, kljub temu pa so imele »plave« od sredine seta dalje stalno nekaj točk prednosti.

Od drugega niza dalje so naše igralke popustile, domačinke pa so igrale vedno bolj samozavestno. V drugem setu so že na začetku visoko povedle, Plave so jih na sredini niza ujele, nato pa spet s serijo napak pomagale nasprotnicam, da se oddalijo. Tretji set je bil do sredine izenačen. Žal pa so proti koncu »plave« spet popustile. Na začetku četrtega niza je zaledalo, da so naše igralke le ujele pravi ritem. Povedle so 5:0, tedaj pa se jim se spet zataknilo, domačinke so začele igrati zelo dobro v polju in na mreži, »plavim« pa praktično ni šlo več nič od rok. (T.G.)

MOŠKA D-LIGA Pričakovana zmaga Sloge v derbiju

Several Insurance Broker - Slo-ga 0:3 (19:25, 15:25, 19:25)

SLOGA: Bertali 9, Cettolo 12, Iozza 3, Kante 1, Romano 12, Rožac 8, Riosa L, Dussich, Illich; Košuta, Taučer 0. TRENER: Peterlin.

V mestnem derbiju proti zadnjemu uvrščenemu Brokerju je Sloga dosegla pričakovane tri točke.

Tekma sama ni bila posebno lepa, saj so se naši igralci včasih prilagodili igri svojih nasprotnikov, zmaga pa ni bila kljub temu nikoli v dvomu.

Skromen nasprotnik je Slogi prišel kot nalač, saj so v zadnjih tednih naši igralci imeli kar nekaj težav s poškodbami in boleznimi, tako da delo na treningu ni bilo najboljše, pa tudi premor iz prejšnjega kola jim je nekako razbil redni prvenstveni ritem.

Pozitivno noto predstavlja vsekakor povratek kapetana Iozze, ki po poškodbni sicer še ni povsem v pravi formi.

Za to tekmo je bila osvojitev treh točk seveda glavni cilj, ki so ga slogaši dosegli brez težav, saj so absolutno boljši od simečnih nasprotnikov in ko so zaigrali kot znajo so brez težav uveljavili svojo moč predvsem na mreži.

HOKEJ IN-LINE

Prva zmaga Poleta ZKB Kwins

Polet ZKB Kwins - Montebelluna 11:2 (6:1)

POLET: Petronijski, Galesi, Poloni, Battisti 2, Cavalieri 3, De Iaco 1, Fajdiga 3, S. Cavalieri, Stašnik 2, Fabietti, Berquier. TRENER: Ferjančič.

Poletovi hokejisti so na krstnem nastopu na openskem Pi-kelcu prebili led v letošnjem prvenstvu, saj so se lahko veselili prve zmage. Pred domačimi navijači so nasprotnike iz Montebelluna visoko premagali in tako povsem prebavili poraz, ki so ga doživeli v prvem krogu v Milanu.

Že od uvodnih minut so vajeti igre v svoje roke prevzeli poletovci, ki so večji del srečanja preživeli pred nasprotnikovim golom. Po prvi minutni so kwinsi s Fajdigo in Battistijem že povedli na 2:0, nato pa je Montebelluna po protinapadu tudi uspešno premagala Petronijski (2:1). Takrat pa so se openski napadalci povsem razigrali in zaključili prvi polčas s petimi golimi naskoka (6:1).

Zbranost so Ferjančičevi varovanci obdržali tudi v drugem polčasu, ko je v 4. minutni bil uspešen Battisti. Takrat je vratarja Petronijskega zamenjal mladi Galessi iz Coma, ki sicer študira v Trstu. Zanj je bil to tudi krstni nastop v dresu kwinsov. Do konca polčasa in visokega zmagovalja openskih hokejistov so nasprotnikovega vratarja premagali še: Cavalieri, Stašnik, Fajdiga in De Iaco. Zadnji gol srečanja je dosegla Montebelluna le minutno pred koncem z Mello, ko so poletovci igrali z igralcem manj.

BALINANJE

V Cussignaccu prva zmaga gajevcev

Gajini balinarji so v 3. krogu C-lige dosegli v Cussignaccu svojo prvo in nadvse dragoceno zmago, hkrati pa so še vedno ne-premagani in so na lestvici drugi, za vodilnim pordenonskim Vitisom pa zaostajajo le za točko. Končni izid v Cussignaccu je bilo 10:6, šlo pa je za nadvse težko zmago, kljub temu, da je gaja že vodila z 8:0. Po pričakovanih so gostje začeli boljše. Rosati in Leghissa sta v štafeti zmagala s 30:16, v tehničnem zbijanju je Sancin prevladal z 11:9, Calzi pa je v krogu zmagal z 22:16. Visoko vodstvo je v zvrsti »navette« z zgovornim 37:7 zaokrožil Rosati.

Gajevci so vedeli, da jim bo v klasičnih disciplinah odtej trda predla, tako je tudi bilo. Sancin je v enoiki izgubil z 8:13, trojka Capitanio, Kramar in Bigolo pa je pred nasprotniki klonila s 7:13. Pred nastopom obeh dvojk (8:4 za goste) je bil končni izid spet negotov, saj bi Cussignacco še lahko remiziral, razpletlo pa se je tesno, saj sta Rosati in Smid igrala neodločeno 8:8, Calzi in Žagar pa sta točki prav tako delili z 11:11, kar pa je bilo seveda dovolj za uspeh. »Zmaga je pomembna, ker so bila igrišča slabba, Cussignacco pa je v klasičnih disciplinah zelo močen in ga bo za ostale na njegovih teh težko premagati,« je nastop komentiral vodja ekipe Milna Calzi. Prihodnjo nedeljo bo Gaja gostovala pri Triestini, ki je na lestvici še brez točk.

KOŠARKA - 105 točk proti solidnemu Spilimbergu

Bor Radenska navdušil tudi z igro

38 točk in prednost 18 po prvi četrtini - Neustavljeni Babich

Bor Radenska - Graphistudio Spilimbergo 105:80 (38:20, 55:40, 88:51)

BOR RADENSKA: Krizman 2 (-, 1:1,-), Furigo 20 (2:4, 6:8, 2:3), Babich 24 (-, -8:10), Kralj 18 (6:8, 6:8, -); Giacomi 16 (1:2, 3:8, 3:5), Crevatin 3 (-, 0:2, 1:3), Štokelj 7 (-2:3, 1:1, 1:3), Bole 7 (-, 2:3, 1:3), Devcich 2 (-, 1:1, -). TRENER: Mura. SON:34; PON: Crevatin (39), Miran (39); SKOKI: 32 (29 v obrambi, 3 v napadu).

SPILIMBERGO: PM 34:39, 2T 17:40, 3T: 4:17; SKOKI: 29 (22 v obrambi, 7 v napadu).

Bor Radenska je sinoč na domaćem parketu dosegel izredno pomembno zmagovo, predvsem pa je navdušil z igro. Gostje iz Spilimberga sploh niso bili kos razigrani borovcem. 105 točk na Stadionu 1. maja že dolgo nismo videli.

Zmago so borovci zapečatili dejansko s fantastično prvo četrtino. Trener Mura je tokrat nekoliko spremenil postavo, saj je na igrišče poslal Furiga namesto Giacomija, ki je povsem poplačal trenerjevo zaupanje. V obrambi so Svetoivančani igrali zelo agresivno in v prvih petih minutah gostom prepustili le pičljih 6 točk. Napad pa je deloval kot švicarska ura. S hitemi podajami so Kralj in soigraci povsem

Stefano Babich je metal samo za tri točke, a izjemno natančno (8:10)

KROMA

spravili s tira nasprotnikovo obrambo, tako da so lahko metali iz izdelanih položajev. Iz razdalje so bili precizni kot pravi ostrostrelci. V drugi polovici prve četrtine so v desetih akcijah dosegli 9 trojk (fB-

bich je zadeval kot za šalo) in uspešno izvedeli dva prosta meta, tako da po prvih desetih minutah so vodili že za celih 18 točk. 38 točk v prvi četrtini in predvsem 10:12 (82%) iz razdalje zgovernko kaže, ka-

so bili borovci danes razpoloženi na napadu. Tudi v drugi četrtini so gostitelji nadaljevali s prepričljivo igro. V napadu so sicer nekoliko umirili tempo, v obrambi pa so še naprej igrali agresivno in večkrat so jih sodniki neupravičeno kaznavali, kot kaže tudi statistični podatek, da v prvem polčasu so gostje metali celih 27 prostih metov, borovci pa le 7. Tretega četrtina se je pričela v znemannju Gianantonija Furiga, ki je v treh minutah dosegel 8 točk in Boru vliv novega elana. Poleg Furiga je bil v napadu zelo dejavn tudi Ivan Kralj. Že sam delni izid četrtine (30:11) kaže, da Splimbergo Boru ni mogel do živega. V zadnji četrtini so borovci brez težav nadzorovali visoko prednost. Na igrišče je stopil tudi mladi Martin Devcich, ki je dosegel tudi dve točki.

Aplavz: Pohvalo tokrat zaslužijo prav vsi igralci, saj so se vsi vpisali med strelce. Med posamezniki pa bi omenili Babicha, ki je bil iz razdalje neustavljen (8:10), Furiga, ki je tokrat igral zelo dobro ter Kralja, ki je odigral ključno vlogo tako v napadu kot tudi v obrambi.

Ostali izidi: Codroipo - Vicenza 65:70. Danes tudi: Jadran Mark - Rovigo (ob 18.00 na Alturi).

KOŠARKA - Moška D-liga

Breg spet na pravi poti

Solidni Dinamo zanesljivo premagal - Kontovel se je dobro upiral močnemu Don Boscu - Domovcem nikakor ne gre od rok

Breg - Dinamo 70:53 (24:10, 43:27, 57:39)

BREG: Cerne 2 (-, 1:3, -), Sila 14 (4:6, 2:3, 2:7), Cociancich (-, 0:1, -), Jevnikar 0 (0:3, 0:1, 0:2), Grazioso 0 (-, -, 0:2), Klabjan 16 (6:6, 5:6, -), Lokatos 16 (0:1, 5:6, 2:6), Zeriali 6 (-, 3:5, -), Klarica 16 (2:2, 4:7, 2:4). TRENER: Krašovec.

Breg se je na domaćem igrišču odložil za poraz v prejšnjem krogu. Gooste iz Gorice je premagal s 17 točkami naskoka in tako potrdil trend začetka prvenstva.

Zaščetna peterka (Sila, Lokatos, Klarica, Zeriali in Klabjan) je že v uvodni četrtini pokazala, katera od dveh ekip bo krojila ritem tekme. S prepričljivo predstavo so brezani v prvi četrtini povsem nadigrali Dinamo, ki že nekaj krogov nastopa brez nosilca igre Furlana (odsoten je zaradi poškodb). V napadu so bili Kraščevi varovanci zelo precizni tudi iz razdalje, saj so v tem delu srečanja zadeli skorajda vse trojke srečanja. Visoko vodstvo so nato dobro upravljali tudi v nadaljevanju in pred odmorom poveli na maksimalnih 19 točk.

Nasprotniki so vseskozi čvrsto branili, a klub temu niso ogrozili ra-

zigranih domaćih igralcev, ki so tudi po petnajstminutnem odmoru nadaljevali zbrano. Edini padec koncentracije gre zabeležiti v zadnji četrtini, ko so Klabjan in ostali prepustili nasprotniku nekaj več, kar kaže tudi delni izid (13:14).

Zelo dobro je igral Lokatos, ki se je šele vrnil po dvotedenski odstopnosti. Pohvalo zasluži tudi Klabjan, ki je bil v napadu in obrambi zelo zanesljiv.

Kontovel - Don Bosco 71:82 (23:15, 40:39, 45:60)

KONTOVEL: Paoletič 17 (-, 4:8, 3:6); Švab 14 (5:5, 3:7, 1:2), Lisjak 4 (2:5, 1:3, 0:1), Šušteršič 17 (3:6, 4:14, 2:10), Genardi 7 (1:3, 3:5, -), Gantar 10 (3:6, 2:3, 1:3), Vodopivec 2 (-, 1:3, -), Sossi (-, 0:2, 0:1), Bufon (-, 0:2, -), Godnič n.v., Rogelja nv. TRENER: Brumen.

SON: 27. PON: Švab (39'), Lisjak (40').

Kontovelci so poštreno namučili prvega z lestvico, ekipo Don Bosca, ki je dopotovala v Brščke samo z osmimi igralci in je verjetno mislila, da bo brez težav zmagala. Gostje pa so se bridko usteli, saj so gostitelji igrali prvo četrtino res dobro: zelo požrtvovalni so bili v obrambi, v napadu pa so s Šušteršičem in Paoletičem zadevali z vseh položajev ter povsem zasluzeno vodili za osem točk. Tudi do sredine druge četrtine je Brumnova ekipa igrala solidno. Ko pa so gostje nastavili Kontovelcem consko obrambo, so se začele velike težave. Vsakdo v Kontovelovi ekipi je skušal sam premagati to obrambo z meti iz neizdelanih položajev. Gostje so polovili vse odbite žoge v obrambi in s protinapadi v nekaj minutah nadoknadi vso razliko (od 17:31 do 39:40).

Še slabše so gostitelji igrali v tretji četrtini, ko so dosegli le pičljih 5 točk, nasprotniki pa 21. Protiv conske obrambe enostavno niso našli orožja: ni bilo kroženja žoge s hitrimi podajami in met jim ni šel od rok. Sredi zadnje četrtine so se vendar prebudili. Z agresivno obrambo so gostom pobrali nekaj žog in v 6. minutu zmanjšali zaostanek na 10 in tri minute pred koncem na osem točk. Izkušeni gostje pa se niso pustili preneneti in v zadnjih dveh minutah s prostimi meti in protinapadi ohranili vodstvo 11 točk. (Lako)

Libertas Rimaco - Dom 69:57 (14:14, 28:26, 44:47)

DOM: Vončina (-, 0:4, 0:1), Covi 13 (2:2, 1:5, 3:4), Cej 10 (2:6, 4:10, 0:5), Beli 5 (1:4, 0:1, 0:3), Faganel 18 (8:8, 2:5, 2:6); Dornik nv, Collenzini 9 (5:8, 2:3, 0:2), Oblak 2 (-, 1:3, -), Zavadlav in Čotar nv. TRENER: Ambrosi. PON: Covi (36').

Domovci so na gostovanju v Trstu izgubili tudi pomembno tekmo v boju za obstanek proti Libertasu. Za Ambrosjeve fante je to že osmi zaporedni poraz, sedaj pa imajo kar štiri točke zaostranka za predzadnjim mestom. V neugodni telovadnici šole Rismundo so Goričani dobro začeli predvsem po zaslugu razpoloženega Covija (2 zaporedni trojki) takoj povedli s 4:8. Obe ekipi sta izgubljali precej žog - Faganel in soigraci kar 12 samo v prvih desetih minutah. Tudi nasprotniki so igrali precej neorganizirano, klub tem pa so tik ob izteku utegnili izenačiti. Po prvem dvo-

minutnem odmoru so domačini prvič prešli v vodstvo (18:14), mladi Collenzini (6 točk in 5 pridobljenih žog) pa je bil najbolj zaslužen za ponovni preobrat. V tretji četrtini so domačini po-večali vodstvo na 6 pik (36:30 in 39:33), Faganel pa je s štirinajstimi točkami svoji ekipi zagotovil še poslednje vodstvo. V zadnjem delu je Domovim nosilec zmanjkal sape - takoj so prejeli delni izid 8:0, na račun izgubljenih žog pa razlike vse do konca niso utegnili nadoknadi. V poslednjih minutah pa so domačini močno povečali vodstvo, ki je pred tem stalno nihalo med tremi in petimi točkami. (M.O.)

Ostali izidi: NAB - Intermuggia 68:65, Poggi - Monfalcone 53:68, San Vito - Fogliano 83:77. Danes: Romans - Villesse (ob 18.30).

PROMOCIJSKA LIGA: 96ers - Sokol 60:90 (Križman 28), Bor - Scoglietto 45:65

Kolesarski Team Eppinger Saab zbral letos 15 zmag

Tržaški kolesarski klub Team Eppinger Saab je vse bolj slovensko obarvan. V prihodnji sezoni se bodo tržaškim društvu, ki tekmuje v ljubiteljskih kolesarskih prvenstvih, pridružili še 32-letni Jani Prešeren iz Ljubljane, 32-letni Andrej Guček iz Velenja, 25-letna Teja Gulič iz Ponikve in 31-letni Danjel Gregorič iz Bazovice, ki je letos tekmoval za bazovski klub Running World. Vsi so odlični kolesarji, predsednik kluba Ivo Doglia (tudi sam tekmovalec), pa največ pričakuje od Teje Gulič in Andreja Gučka, ki je v prejšnjih sezona dosegal odlične rezultate. Na svetovnem amaterskem prvenstvu v vožnji na kronometer pri Vidmu je osvojil absolutno drugo mesto (na 1. mesto se je uvrstil nekdaj profesionalec Maccanti). Tržaški klub je v letošnji sezoni na raznih deželnih in državnih dirkah zbral petnajst zmag. V pokrajinskem tržaškem prvenstvu je Roberto Vidoni iz Nabrežine v kategoriji junior dosegal 1. mesto, Marko Ciuch iz Bazovice je bil pri seniorjih 2., Ivo Doglia pa je bil v kategoriji gentleman 1. Team Eppinger Saab se je na klubski lestvici uvrstil na najvišjo stopničko.

Predsednik Ivo Doglia ima zelo ambiciozne načrte na prihodnjo sezono. Februarja bodo člani tržaške ekipi odpotovali na priprave v Toskano, kjer bodo nastopili tudi na prvi sezonski dirki pri Pisi. Glavna dirka sezone pa bo svetovno amatersko prvenstvo, kjer Doglia stavi na dober rezultat Velenjčana Gučke. Ekipa Team Eppinger Saab ima še enega pokrovitelja. To je podjetje Triesteventi. (jng)

EKIPA 2009: Ivo Doglia, Roberto Vidoni, Marko Ciuch, Danjel Gregorič, Fabio Perra, Gianni Carta, Jani Prešeren, Andrej Komac, Andrej Guček, Teja Gulič.

Domači šport

DANES

Nedelja, 23. novembra 2008

KOŠARKA

DRŽAVNA MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Trstu, na Alturi: Jadran Mark - Rovigo

DEŽELNA ŽENSKA B-LIGA - 17.30 pri Briščikih: Polet - Codroipese

DRŽAVNI UNDER 17 MOŠKI - 11.45 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Jadran ZKB

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Trieste Calcio; 14.30 v Križu: Vesna - Virtus Corno; 14.30 v Červinjanu: Pro Cervignano - Kras Koimpiex

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Pieris

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Fogliano; 14.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje Interland - Torre; 14.30 pri Sv. Ivanu v Trstu: Esperia - Zarja Gaja

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Pomlad - Valnatisone

NAJMLAJŠI - 9.00 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Juventina

ZAČETNIKI 11:11 - 10.30 v Bazovici: Pomlad A - S. Andrea A

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Rojano Gretta Barcola - Kontovel; 19.00 v Trstu, 1. maj: Bor ZKB - Volley 3000

Obvestila

OZUS vabi na informativni sestanek, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 20.30 v domu A. Sirk v Križu.

ZŠSDI sporoča, da bo fotografksa razstava ob 50-letnici Slovenskih športnih iger v Prosvetnem domu na Općinah (ul.Ricreatorio 1) odprtva vsak dan do srede 26. novembra in sicer od 8.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.00.

Brdina na Športelu

Sportna oddaja Športel bo jutri ob 22.35 na TV Koper - Capodistria gostila openske smučarje. V studiu bo voditelj Igor Malalan s častnim predsednikom SK Brdine Radom Šuberjem ter odborniki Lojzkom Popovičem, Mirjam Maver in Andrejem Donom pretekel 20-letno zgodovino smučarskega kluba iz Općin, ki letos proslavlja po-membeni jubilej.

Sodelavci pa so pripravili prispevke o predstavitev Zbornika slovenskega športa v Italiji Branka Lakoviča, o odbokarskem derbiju C-lige Val - Sloga, košarkarski tekmi košarkarjev Poleta v B2-ligi in nogometni tekmi med Vesno in Cormonom. Sledila bo nagradna igra Poglej me v oči.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligh) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Teta Amalija in Filip omara - Metulji

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Sabato & Domenica

9.30 Dok.: Stella del Sud

10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti

10.30 Aktualno: A sua immagine

10.55 Sveta maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica in - L'Arena

15.15 Variete: Domenica in... sieme

16.25 Dnevnik in vremenska napoved

16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode

18.00 Variete: Domenica in - 7 giorni

20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

20.40 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)

21.30 Nan.: I Vicere' (i. Lando Buzzanca)

23.25 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.30 Aktualno: Oltremoda

Rai Due

6.35 Aktualno: Inconscio e magia

6.45 Aktualno: Mattina in famiglia

10.00 Dnevnik

10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager

11.00 Variete: Cartoon Flakes

11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00 Dnevnik

13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Eat Parade

13.45 Variete: Quelli che aspettano

15.30 Variete: Quelli che il calcio e...

17.05 Šport: Stadio Sprint

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Šport: 90° minuto

19.00 Šport: Numero uno

19.25 Nan.: Friends

20.05 Nan.: Piloti

20.30 Dnevnik

21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine (i. Pauley Perrette)

21.50 Nan.: Criminal Minds

22.35 Šport: La domenica sportiva

Rai Tre

6.00 Aktualno: Fuori orario

7.00 Risanke

7.40 Variete: E' domenica papa'

8.05 Glasb.: Il Gran Concerto

9.15 Šport: Atletika

12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved

12.20 Aktualno: TeleCamere

12.55 Aktualno: Racconti di vita

13.25 Aktualno: Passepartout

14.00 Deželni dnevnik

14.30 Aktualno: In 1/2 h

15.05 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro

18.00 Kviz: Per un pugno di libri (v. Neri Marcorè)

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo fa

21.30 Aktualno: Report

23.20 Deželni dnevnik

23.40 Variete: Glob, l'osceno del villaggio

0.40 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.00 Nan.: Commissario Saint Martin

6.55 Dnevnik: Pregled tiska

7.25 Nan.: Sei forte maestro 2

9.35 Dok.: Magnifica Italia

10.00 Sveta maša

11.00 Aktualno: Pianeta mare

11.30 Dnevnik, prometne informacije

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

14.40 Film: Il giorno piu' lungo (vojna, ZDA, '62, r. K. Annakin, i. B. Wickey)

16.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Nan.: Colombo

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Film: I dieci comandamenti (zgod., ZDA '55, r. B. DeMille, i. C. Heston)

22.30 Šport: Controcampo posticipo, sledi Controcampo

0.55 Fuoricampo

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Aktualno: Le frontiere dello Spirito

9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.40 Nan.: Belli dentro

14.10 Resničnostni šov: Amici

16.30 Variete: Questa domenica

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.40 Variete: Paperissima Sprint

21.30 Film: Il principe e il pirata (kom., It, '01, r. L. Pieraccioni, i. L. Pieraccioni, M. Ceccherini)

23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show

1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

7.00 Aktualno: Super Partes

7.45 Risanke

10.55 Nan.: Raven

11.25 Nan.: Willy, il principe di Bel Air

12.25 Dnevnik in vremenska napoved

13.00 Šport: Guida al campionato

14.00 Film: La diga della paura (akc.,

ZDA, '03, i. B. Boxleitner)

16.00 Film: Zla formica (anim., ZDA, '98, i. T. Johnson)

17.40 Nan.: La tata

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Nan.: Tutto in famiglia

19.30 Film: Men in Black (fant., ZDA '97, i. T.L. Jones)

21.30 Film: Men in Black 2 (fant., ZDA, '02, i. W. Smith)

22.30 Dnevnik in vremenska napoved

23.20 Nan.: Taken

1.20 Športne vesti

21.15 Nad.: Berlin AlexanderPlatz

25.15 Dok. oddaja: Diptih o konjih

23.00 Nad.: Družinski človek

23.50 Na utrip srca: zlata resna glasba in balet

18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved od daje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Porocila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrnek; 10.00 Evangel. bogoslužje; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Koncert; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevnico 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: V vaše življenje prihajajo novosti. Sprejeli jih boste odprtih rok in polni pričakovani. Prinesle vam bodo prijetno popestritev, hkrati pa dodatne obveznosti. Ljubezen: dobro!

BIK 21.4.-20.5.: S svojimi visokimi pričakovanjimi postavljate druge v neprijeten položaj. Predvsem vaši domači vas ne želijo razčarati, hkrati pa so na vas jezni, ker jih premašo poslušate.

DVOČKA 21.5.-21.6.: Postavljeni boste v položaj, ko bo sta na preizkušnji vaša prilagodljivost in toleranca. Spoštujte druge in ravnoteži z njimi, kot bi žeeli, da oni ravnajo z vami. Ne popuščajte na račun sebe.

RAK 22.6.-22.7.: Pri delu ste zelo natančni. To vam vzame veliko časa in energije, rezultati pa niso temu primerni. Vprašajte se, kaj je tisto, kar želite doseči in usmerjajte več svoje energije k temu cilju.

LEV 23.7.-23.8.: Zadnje čase ste pogosto zaskrbljeni zaradi stanja v denarnici. Zastavite si dolgoročne cilje in poskušajte trenutne denarne potrebe nekoliko zmanjšati. Vzpodbudo boste našli v družini.

DEVICA 24.8.-22.9.: V sebi čutite napetost. Radi bi uredili svoje sanje, pa se zavedate, da je pot strma in naporna. To vas ne sme ustaviti. Veselite se posameznih korakov!

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Nacrte, ki jih imate za prihodnji teden, boste morali sproti prilagajati trenutnim razmeram. Na stvari, ki vam bodo prekrižale pot, ne boste mogli vplivati.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Zadnje čase se pogosto čustveno odzovete na različne dogodke in se ob tem zapletete v nepotreben niz izgovorov. Zadržite sapo, ko se naslednjici razjezite.

STRELEC 23.11.-21.12.: Plateni vas bodo še vedno napoljevali z energijo in šarmom. V družbi se boste odlično znašli, saj boste k ljudem znali pravilno pristopiti. Ljubezen: prepustite se čustvom!

KOZOROG 22.12.-20.1.: Že v prihodnjem tednu boste izboljšali kondicijo in vaše fizično počitje bo spet boljše. Klub temu pa boste sem ter tja potrebovali nekaj samote. Denar: dobro!

VODNAR 21.1.-19.2.: Med so delavce vam je uspelo vnesti več delovnega entuziazma, kar odlično vpliva na vzdružje v službi. Težave še vedno ostajajo, a čedalje bolj izgubljajo težo.

RIBI 20.2.-20.3.: Na delovnem mestu vam počasi nalačajo nove obveznosti, vi pa ste z milimi čisto drugje in tega niti ne opazite. Bodite bolj zbrani, ko delate in si raje privoščite »miselnii odklop«.

Tele 4

6.45 17.30 Risanke

8.05 13.35, 16.30 Dokumentarec o naravi

8.30 Inf. odd.: Tra scienza e coscienza

9.30 Salus Tv, sledi Musa Tv

10.00 Incontrai al caffé de la Versiliana

11.20 Aktualno. A. COM - Automobilistica

11.40 Rotocalco ADN Kronos

12.00 Sveta maša

12.25 Aktualno: Eventi in provincia

12.50 Šport: Hard Trek

13.15 Aktualno: Qui Tolmezzo

13.20 Musica, che passione!

14.00 Camper magazine

14.30 Campagna amica

15.00 Film: Follie di jazz (r. H.C. Potter, i. F. Astaire, P. Gaddard)

16.25 Dok.: Dokumentarec o naravi

17.00 Inf. odd.: Super sea

19.30 Inf. odd.: E domani è lunedì

23.00 Musicol: Arlecchino (L. Dalla)

0.25 Film: Lo scandalo

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti

7.00 Aktualno: Omnibus Week-end

9.40 Film: C'era una volta (dok., ZDA, '74, i. B. Crosby)

12.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Il tribunale con Lynn

14.00 Nan.: L'ispettore Barnaby

16.00 Film: Prima Comunione (kom., It, '50, r. A. Blasetti, i. A. Fabrizi)

17.55 Film: Il genio (kom., ZDA, '98, r. S. Herek, i. E. Murphy)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.35 Resničnostni šov: Chef per un giorno

21.30 Variete: Crozza Italia

23.30 Aktualno: Reality

0.30 Dnevnik in športne vesti

1.25 Film: Tre colori - Film rosso (dram., Fr/Pol/Švica, '94, i. I. Jacob)

Slovenija 1

7.00 Ris. Nan.: Živ Žav

9.50 Umko, najboljša zabava za umne glave

10.50 Prisluhnimo tišini

11.25 Obzorja duha

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10 Na zdravje! (pon.)

14.25 Nad.: Fina gospa

15.00 Nedeljsko oko

15.15 Glasbeni dvoboj

15.40 Človeški faktor

16.00 Družabna

16.30 Oglasni blok

17.00 22.35 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.20 Fokus

18.25 Žrebanje Lota

18.40 Risanka

19.00 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.55 Zvezde pojejo

21.25 Dok. portret

22.15 Ars 360

23.00 Film: Zvezna kebab

0.40 50 let Tv

1.10 Dnevnik, sledi Dnevnik Zamejske Tv

Slovenija 2

6.30 1.05 Zabavni infokanal

8.40 Skozi čas

8.50 50 let Tv

9.15 Globus (pon.)

9.45 Nan.: Brat bratu

11.15 Debatna odd. za mlade

12.40 Med valovi

13.10 Alpe-Donava-Jadran

13.40 Glasb. dok.: Izza zaves

15.40 Film: Modigliani

17.55 Hokej na ledu

20.15 Dok. serija: Pogled z neba

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Nekaj minut za domačo glasbo:
Moje gosli - Oktet S. Gregorčič
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik, vremenska napoved
18.50 Kvizi: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kvizi: Affari tuoi
21.10 Nan.: I Vicere' (i. Larissa Volpen-testa)

23.20 Dnevnik
23.25 Aktualno: Porta a porta
1.00 Nočni dnevnik

Rai Due

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Protestantesimo
10.00 Dnevnik Punto.it
11.00 Aktualno: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Julia
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)
23.50 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.00 Rai News 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba Volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo

19.00 0.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Šport: Replay

8.10 Storie tra la righe
8.50 Retroscena: I segreti del teatro
9.30 Inf. program: Novecento contro lu-ce
10.35 Dok.: Val Gardena
11.35 Camper magazine
12.20 Šport: Super Sea
12.45 Zibaldone goloso
13.35 Inf. odd.: Animali amici miei
14.30 Aktualno: A.com - Automobilissima
15.30 Glasb. oddaja: Alta fedelta'
18.35 Super calcio - Udinese
19.00 Super calcio - Triestina
20.05 A casa del musicista
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nogomet: Grosseto - Triestina
23.35 Film: 84 Charlie Mopic

Rete 4

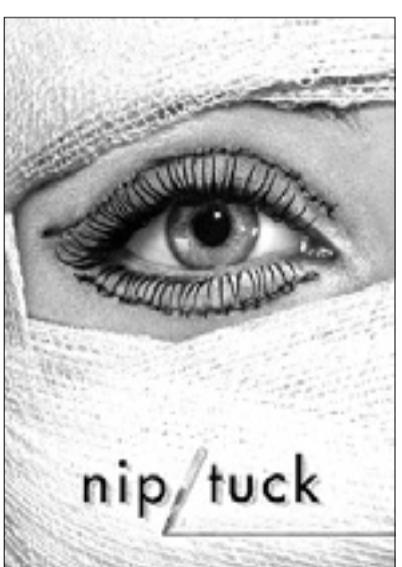
7.05 Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlies Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nan.: Febbre d'amore - Riassunto settimanale
10.30 Nan.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
15.55 Film: Sciarada (triler, ZDA, '63, r. S. Donen, i. C. Grant)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: I dieci comandamenti (zgod., ZDA, '55, r. C. DeMille, i. C. Heston)
23.50 Film: El Alamein - La linea del fuoco (vojna, It, '02, r. E. Monteleone, i. P. Bruglia)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Zelig
23.55 Aktualno: Matrix
1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

6.35 13.40 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
16.50 Film: Scooby-Doo e la mummia maledetta (anim., ZDA'05)
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni show: La Talpa
20.30 Kvizi: La ruota della fortuna
21.10 Film: Cinderella Story (kom., ZDA, '04, r. M. Rosman, i. H. Duff)
23.10 Nan.: Nip/Tuck

Tele 4

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30,
23.02 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke

8.10 Storie tra la righe
8.50 Retroscena: I segreti del teatro
9.30 Inf. program: Novecento contro lu-ce

10.35 Dok.: Val Gardena
11.35 Camper magazine
12.20 Šport: Super Sea
12.45 Zibaldone goloso
13.35 Inf. odd.: Animali amici miei

14.30 Aktualno: A.com - Automobilissima

15.30 Glasb. oddaja: Alta fedelta'

18.35 Super calcio - Udinese

19.00 Super calcio - Triestina

20.05 A casa del musicista

20.30 Deželni dnevnik

20.55 Nogomet: Grosseto - Triestina

23.35 Film: 84 Charlie Mopic

17.25 Alpe-Donava-Jadran

18.00 Regionalni program: Slovenija da-nes

18.25 Kronika osrednje Slovenije

18.35 Primorska kronika

18.55 Nan.: Berlin, Berlin

19.20 Z glavo na zabavo

20.00 Poljudnoznan. serija: Svet narave

21.00 Studio City

22.00 Knjiga mene briga: Miguel Serra-no

22.15 Dok. oddaja: Skriveni kraj

22.45 50 let televizije

23.15 Film: Umor v pariški četrti

13.45 Dnevni program

14.00 0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slo-venskem jeziku)

14.20 22.15 Vzhod-Zahod

14.35 Vsedanes, vzgoja in izobraževanje

14.55 Alter Eco

15.25 Alpe Jadran

15.55 Istra skozi čas

16.25 Vesolje je...

16.55 Tednik

17.25 Istra in...

18.00 Športna mreža (program v sloven-skem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 23.00 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremens-ka napoved, športne vesti

19.25 Šport

19.30 Fanzine

20.00 Sredožemlje

20.30 Artevisione

21.00 Meridiani

22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik

22.15 Vzhod-Zahod

22.30 Športel (program v slovenskem je-ziku)

23.20 Športna mreža

23.55 Vremenska napoved

12.30 20.00, 0.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: La noia (dram., It/Fr, '63, r. D. Damiani, i. C. Spaak)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Dok.: Atlantide

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.30 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: L'infedele

23.30 Dok.: La storia proibita

12.30 20.00, 0.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: La noia (dram., It/Fr, '63, r. D. Damiani, i. C. Spaak)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Dok.: Atlantide

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.30 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: L'infedele

23.30 Dok.: La storia proibita

12.30 20.00, 0.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

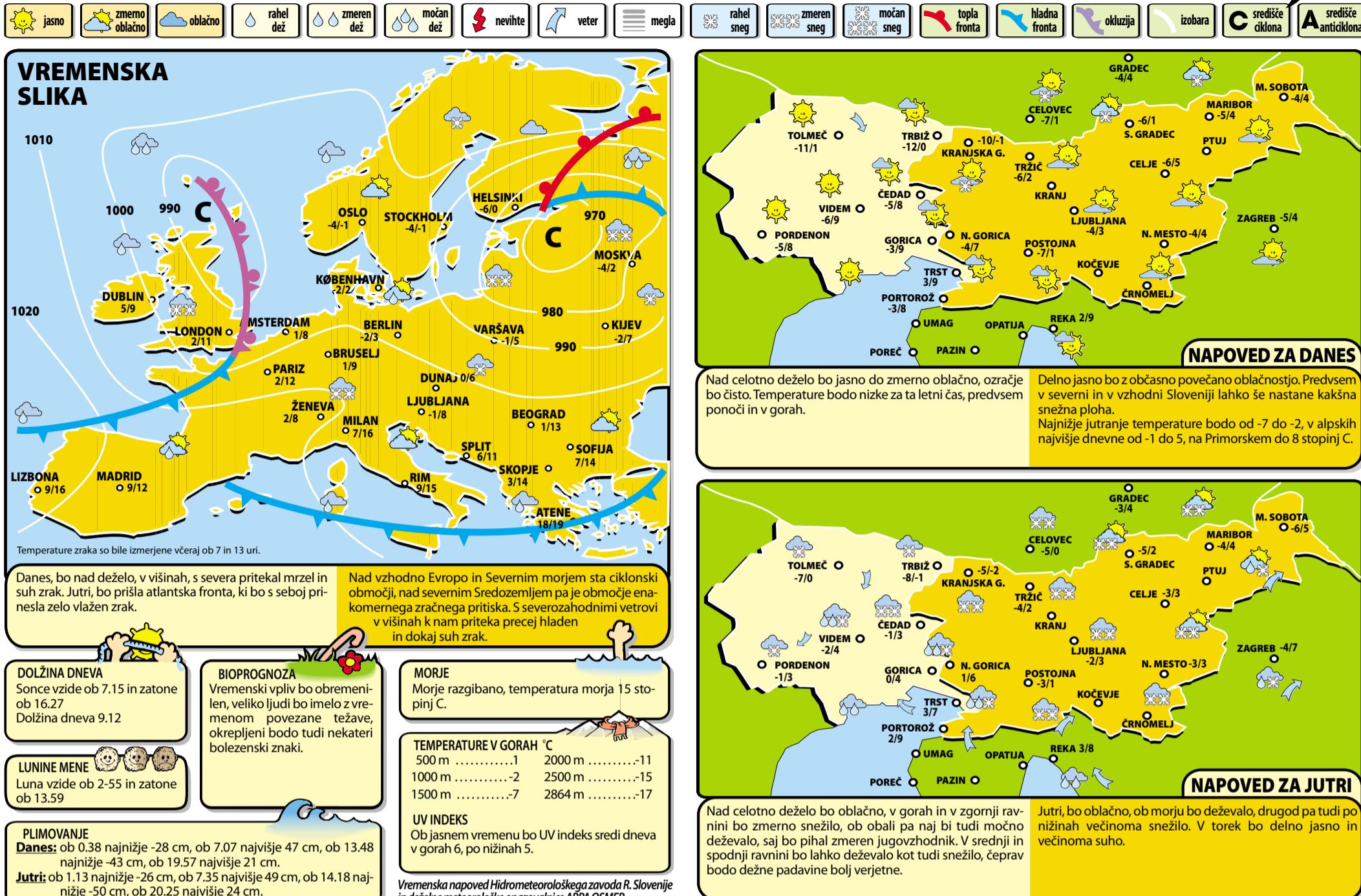
14.00 Film: La noia (dram., It/Fr, '63, r. D. Damiani, i. C. Spaak)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Dok.: Atlantide

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.30 Aktualno

DOPIS IZ PARIZA - Na Kitajske se svet spomni le poredko

Odmevi z Daljnega vzhoda

Bližajo se božični prazniki in Evropska unija je pozvala Kitajsko, naj bo bolj »pazljiva« glede kvalitete izdelkov. Saj res, mnogi izdelki, ki jih kupujemo so »made in China« in sploh ni nujno, da si jih nabavimo v tako imenovanih kitajskih trgovinah. Kaj?!? Saj so nekvalitetni oziroma nevarni! Letos škandalov ni manjkalo, med najbolj poznanimi je gotovo tisti z mlekom v prahu. Nekateri se tolažijo, da gre predvsem za kitajske firme, toda primer Mattel, priča o nasprotnem. O različnih vidihih te oddaljene države sem se pogovorila s kolegom iz Pekinga, ki že štiri leta živi v Parizu.

Kaj sploh vemo o Kitajski. V šoli smo jo spoznali kot tisočletni imperij, kjer so izumili smodnik, papir, kompas in marsikaj drugega, kjer so se rodili veliki misleci kot Konfucij, kjer se vijuga kitajski zid. Kam torej postaviti to Kitajsko brez etike, to Kitajsko kršiteljico človekovih pravic, te kitajske trgovine... Kot je napisal kitajski novinar Li Datong, obstajata dve Kitajski. Ena je tista olimpijskih iger in vesoljskih podvigov, druga je tista ekonomije brez etike.

Kitajska je v zadnjih tridesetih letih doživel velik ekonomski razcvet, toda temu ni sledil tudi etični razvoj. Edino načelo je bil maksimalna proizvodnja in maksimalni zaslužek. O etiki ki ne duha ne sluha.

Mleko v prahu? V zadnjih letih je bilo razkrivilih več kot 60 slučajev kontaminirane hrane, od prašičev rejenih s pralnimi praški do želv rejenih s kontracepcionskimi sredstvi. Kako je to možno? Ker v mnogih primerih ima lokalna oblast intereset, tu gre predvsem za tiste funkcionalje, ki so nekoč imeli moč in so danes le še uniforme. Po mednarodnih škandalih so začele padati kazni, toda glede na razširjenost fenomena, so ti ukrepi le kaplje v morje.

Ko smo pri etiki, gotovo nam pride na misel kršenje človekovih pravic in vse kar se je dogajalo okoli Olimpijskih iger. Najbolj je počilo ob olimpijskemu ognju: demonstranti za Tibet so lovili baklo in dvigali pesti. Seveda ne moremo mimo kršenja pravic, toda Kitajska je vdrila v Tibet že leta 1950 in sprašujem se, kje so bile vse te množice do tedaj in predvsem, kje so sedaj.

Ko je ugasnil olimpijski ogenj, je ugasnilo tudi zanimanje za Tibet: kot že prevečkrat doslej je bilo tudi tokrat vse skupaj le minljiva moda. V tem kaosu smo izgubili tudi možnost spoznavanja različnih vidikov te oddaljene države. V Parizu in drugih velemestih so bile ob OI organizirane razstave in predstave, ki pa so šle kar neopazno mimo. Smo izgubili le priložnost bogatjenja splošne kulture? Ne, živimo ob teh skupnostih, ki pa jih slabo poznamo. Ko sem povprašala znance za mnenje, je bil večinoma odgovor, »da nimajo pokopalnišč v tujini« in »da se družijo samo med seboj«.

Kitajske četrti so res posebne, tudi v Parizu: vsi napisni so v kitajščini in vse naokoli govorijo kitajsko, tako da se ti zdi, da si na Kitajskem. Od kdaj so torek ti Kitajci v Evropi. Zadnji kitajski selitveni val se je začel v osmedesetih letih prejšnjega stoletja, ko so se nekako odprle meje. »Mnogi so se preselili v bližnje države juhovzhodne Azije, drugi so šli v Avstralijo, Evropo in ZDA, ki še vedno ostajajo obljudljena dežela, ki jo Kitajci imenujejo »jinšan«, zlata gorja. Mnogi zapustijo državo ilegalno in

okoli tega seveda so se v dotičnih državah razvile kriminalne organizacije. Od leta 1978 oziroma od kulturne revolucije je domovino zapustilo okoli 2 milijona Kitajcev in vsako leto Kitajsko zapusti okoli 80.000 ljudi. Sicer ta val ni edini v zgodovini, se pa razlikuje od prejšnjih. Stari priseljenci so govorili lokalna narečja in se identificirali z lokalno skupnostjo, medtem ko ta novi val govori uradno kitajščino in se identificira s Kitajsko kot tako. Čeprav Peking uradno ne podpira izseljevanja, vsekakor ne naredi veliko, da bi ga preprečil in to seveda zaradi interesov: s tem delno reši problem brezposelnosti in prenaseljenosti, priseljenci pošiljajo denar družinam, kar predstavlja pomemben pritok denarja in ne nazadnje so ti patriotski otoki po svetu politična in ekonomska moč.«

Kitajska ima različne obraze, kot Zahod. Ne pozabimo, da prav naše firme iščejo poceni delovno silo v Aziji (in državah tretjega sveta). Glede tega je malo govora, le peščica dviga pesti in vse skupaj ostaja glas vpijočega v puščavi.

Jana Radovič

Na človekove pravice na Kitajskem in na Tibet se je svet spomnil samo za časa olimpijskih iger (levo); v Parizu imajo Kitajci povsem svojo četrt (desno)

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Kulturni dom**

V četrtek, 27. novembra, ob 19.30 / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. (Red K, italijanski nadnapisi in varstvo otrok).

V petek, 28. novembra, ob 20.30 / Janko Petrovec, Tretji pesniški večer sezone - Jurij Hudolin, foyer balkona, vstop prost.

V soboto, 29. novembra, ob 20.30 / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. (Red T z italijanskimi nadnapisi).

V nedeljo, 30. novembra, ob 18.00 / Razseljeni - najboljše prijatelje. Predstava izven abonma, vstop prost.

Gledališče Rossetti**Dvorana Bartoli**

Renata Ciaravino: »Alexandria«. Režija: Franco Però. Nastopajo: Elisabetta Pozzi, Laura Bussani, Michela Moccia, Marzia Postogna. Urnik: v petek, 28. in v soboto, 29. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 30. novembra ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

Luigi Pirandello: »Sei personaggi in cerca d'autore«. / Nastopa Compagnia del Teatro Carcano, v režiji Giulia Bottetti. Nastopajo: Giulio Bosetti, Antonio Salines, Silvia Ferretti, Nora Fusser in Marina Bonfigli. Urnik: do 30. novembra, ob 20.30, ob torkih in sredah ob 16.30.

SOVODNJE**Kulturni dom**

V petek, 28. novembra ob 20.30 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

GORICA**Kulturni dom**

V petek, 28. novembra, ob 20.45 / Furlansko gledališče »Prime che arivin cuatri «Sare Chiarosc in Tommaso Puccini. Gledališka skupina "Sipario!" - Fagagna (Videm).

SLOVENIJA**SEŽANA****Kosovelov dom**

Jutri, 24. novembra, ob 20.00 / »Stekli psi«. Nastopajo: SNG Nova Gorica.

HRPELJE**Kulturni dom**

V sredo, 26. novembra, ob 19.00 / Komedia »Prerekanja« v izvedbi SNG Drama Ljubljana. Režija: Boris Cavazza. Igrajo: Bojan Emeršič, Gregor Baković in Barbara Cerar.

MEDANA**Kulturni dom**

Danes, 23. novembra ob 18.00 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

Herbert Achternbusch: »Ella«, dvorna Duše Počkaj / Režija: Primož Ekart. Igrata: Štefka Drolc in Primož Ekart. Urnik: v sredo, 26. novembra ob 20.00.

SNG Drama Ljubljana**Veliki oder**

Jutri, 24. novembra, ob 11.00 in ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V torek, 25. novembra, ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V sredo, 26. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

V četrtek, 27. in v petek, 28. novembra ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V soboto, 29. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Molière: »Tartuffe«.

Mala drama

Jutri, 24. novembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V torek, 25., v četrtek, 27. in v petek, 28. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec svetka«.

V soboto, 29. novembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

Mestno gledališče Ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 23. novembra, ob 20.00 / William Shakespeare: »Milo za drago«.

V torek, 25. novembra, ob 19.30 / Mi-
ro Gavran: »Vse o ženskah«.

V sredo, 26. novembra, ob 19.00 / Ser-
gij Belbel: »Mobilec«.

V četrtek, 27. novembra, ob 19.30 / Willian Shakespeare: »Milo za drago«.

V petek, 28. novembra, ob 19.30 / Jo-
seph Stein, Jerry Bock in Sheldon Har-
nick: »Goslač na strehi«.

V soboto, 29. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

Mala scena

Jutri, 24. novembra, ob 20.00 / José
Sanchis Sinisterra: »Carmela in Pauli-
no, variete na fino«.

V sredo, 26. novembra, ob 20.00 / Ja-
mes Prideaux: »Gospodinja«.

V četrtek, 27. novembra, ob 20.00 / Avtorski projekt Gregorja Čušina: »Ha-
gada«.

V petek, 28. novembra, ob 20.00 / Ca-
ryl Churchill: »Punce in pol«.

V soboto, 29. novembra, ob 20.00 / Mi-
ro Gavran: »Vse o ženskah«.

Šentjakobsko gledališče

V torek, 25. novembra, ob 20.00 / N.
Romčevič: »Krivica«, gostuje teater
Paradoks Društva srbske skupnosti.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

G. Puccini: »Tosca« / Urnik: danes, 23. ob 16.00, v torek, 25. in v četrtek, 27. ob 20.30 ter v soboto, 29. novembra ob 16.00.

Gledališče Rossetti

»Hairspray«. Režija: Massimo Romeo
Piparo. Nastopajo: Stefano Masciarelli,
Giovanna D' Angi, Simone Di Pasquale.
Urnik: danes, 23. novembra, ob 16.00.

Beppe Dati: »Robin Hood«, muzikal.
Režija: Christian Ginepro. Nastopajo:
Manuel Frattini in Valeria Monetti. Ur-
nik: od torka, 25. do sobote, 29. no-
vembra, ob 20.30, ter v nedeljo, 30. no-
vembra ob 16.00.

Dvorana De Banfield - Tripovich

**V torek, 2. in v sredo, 3. decembra, ob
20.30 /** Trieste Prima 2008 - »Mr. Hyde?
«, Gianpaola Corala.

GORICA**Kulturni center Lojze Bratuž**

Danes, 23. novembra, ob 17.00, 50. re-
vija goriških pevskih zborov - Cecili-
janka. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške
in videmski pokrajine ter Koroške in
Slovenije. Posvečena je skladatelju
Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva.

Kulturni dom

V četrtek, 27. novembra, ob 20.30 / Koncert skupine "Eroika" (Lj). Info:
0481-33288.

Cerkev sv. Ivan

**Danes, nedelja Kristusa Kralja, 23. no-
vembra, ob 10.00 maša,** med katero bo
prepevala vokalna skupina Gloria. Po
maši bo tudi koncert duhovnih pesmi.

ŠKEDENJ

**Etnografski muzej (Ulica pane bianco
52):** Muzej je odprt vsak torek in pe-
tek od 15.00 do 17.00, za šole in sku-
pine za ogled izven urnika klicati na tel.
št. (00-39) 040-830-792.

GLEDALIŠČE ROSSETTI - Od torka do nedelje**Italijanska novost,
musical Robin Hood**

V gledališču Rossetti v Trstu bo od torka dalje na spo-
rednji musical Robin Hood z Manuelom Frattinijem, ki je
izvrsten tako v plesnih kot v govorjenih in pevskih vlo-

gah, v naslovni vlogi in v režiji Christiana Ginepra. Gre-
za italijansko novost, musical, ki ga je napisal Beppe Da-
ti pa si bo mogoče ogledati do nedelje, 30. novembra

mag. Jasna Merkù, umetnico bo pred-
stavil prof. Livio Sossi. prikazan bo do-
kumentarni kratki film RTV Slo reži-
serke Jagode Potokar in video »Alen-
ka Sottler« tržaške umetnice Fabiole
Faidiga.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. ja-
nuarja 2009 je na ogled razstava »Sred-
nji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od
9.00 do 17.00.

**Muzej židovske skupnosti Carlo in Ve-
ra Wagner:** razstava razglednic o an-
tisemitizmu. Na ogled do 15. januarja,
in sicer od nedelje, ponедeljkih, sre-
dah, četrtekih in petkih od 10.00 do
13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00,
ob sobotah zaprto.

Galleria Il Coriandolo (Ul. Udine 55):
do 6. decembra, razstavljalna slikarja
Maria in Eugenio Pancrazi. Urnik: od
ponedeljka do sobote od 16.00 do
19.30, ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

**Etnografski muzej (Ulica pane bianco
52):** Muzej je odprt vsak torek in pe-
tek od 15.00 do 17.00, za šole in sku-
pine za ogled izven urnika klicati na tel.
št. (00-39) 040-830-792.

NABREŽINA
Kavarina Gruden: do 9. decembra je na
ogled razstava Gabriele Osbich »K...
Kras, k... keramika«. Odprt vsak dan,
od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00.

Za info: 040-228991 (G. Osbich) in
333-8927739 (Kavarina Gruden).
Sedež društva Igo Gruden: od 28. no-
vembra, do 8. decembra, bo na ogled
razstava kamnitih izdelkov in skulptur
»Gorovica kamna«. Urniki: ob delav-
nikih od 17.00 do 20.00 in ob prazni-
kih od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do
20.00. Za info: Mariza Skerk 335-
6553150.

ŠTEVERJAN
Sedež društva Briški grič: na ogled je
fotografska razstava Silvana Pittolija
»Števerjan v zrcalu Brd«.
Muzej kmečke kulture Brincelj: ogled
zbirke predmetov briške kmečke kul-
ture po predhodnem dogovoru (tel.
334-2294517).

GORICA

Kulturni dom: ob 27. obletnici Kultur-
nega doma je na ogled skupinska raz-
stava društva KONS.

Kulturni center Lojze Bratuž: razsta-
va slik in risb iz cikla Potovanje ama-
terjev, ruskega akademskoga umetnika
Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31.
decembra po domeni ali ob prireditvah.

**Fundacija Goriške hranilnice, (Ul.
Carducci, 2):** do 15. januarja, bo na
ogled razstava z naslovom »Marcello
Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un
capolavoro disperso«. Odprt vsak
torka od 10.00 in 13.00 ter od
16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah
od 10.00 do 19.00, (informacije na
www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-
535764).

**Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv.
Antona 18):** do 28. decembra na ogled
razstava slik Renata Elie.
»Gorica« je naslov razstav in pri-
deitev ob 90-letnici vrtnite mesta k Italiji
in konca prve svetovne vojne: **na go-
riškem gradu** je v dvorani deželnih sta-
nov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), **in grajskih zaporih**
razstava o goriškem gradu v prvi sve-
tovni vojni in grofov dvorani razsta-
va o Italiku Brassu; do 31. januarja 2009
od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro,
ob ponedeljkih zaprto. V razstavnih
prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem
naselju je

Delaš veliko ur
pred računalnikom?

Poskusi **ACUVUE® OASYS™ with HYDRACLEAR® Plus.**
Svežina in udobnost tudi za delo z računalnikom.

Poskusi
ACUVUE® OASYS™ pri:

OPTIKA MALALAN

Ulica Salici 1 – 34151 Opčine – Trst
Tel. 040.213957 – Fax. 040.213595
E-mail: malalan@otticamalalan.it

**Svežina in udobnost tudi
v zahtevnejših trenutkih.**

©JJVC 2008. ACUVUE®, ACUVUE® OASYS™ in HYDRACLEAR® so registrirane blagovne znamke družbe Johnson&Johnson Vision Care. Johnson&Johnson Vision Care je oddelek družbe Johnson&Johnson Medical S.p.A. Je medicinski proizvod CE0086. Pred uporabo natančno preberite navodila. O morebitnih nezaželenih učinkih posvetujte se z okulistom. Dovoljenje za oglaševanje z dne 16.07.2008.